Ročník 1964

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 45 Vydána dne 15. června 1964 Cena 3 Kčs

OBSAH:

103. Zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků

104. Vyhláška Státního úřadu sociálního zabezpečení, kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků

105. Vyhláška Státního úřadu sociálního zabezpečení o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a o poskytování zaopatřovacího příspěvku členům jejich rodin

103

ZÁKON

ze dne 4. června 1964

o sociálním zabezpečení družstevních rolníků

Ústava Československé socialistické republiky zaručuje všem pracujícím právo na hmotné zabezpečení ve stáří a při neschopnosti k práci.

Toto právo je zajišťováno soustavou sociálního zabezpečení, které se rozvíjí v souladu s možnostmi a potřebami celého národního hospodářství.

Vítězství dělnické třídy v únoru 1948 umožnilo rozšířit sociální zabezpečení i na pracující rolníky. Vznikem a upevňováním jednotných zemědělských družstev byly vytvořeny předpoklady, aby se sociální zabezpečení rolníků neustále zlepšovalo a přibližovalo úrovni sociálního zabezpečení ostatních pracujících. Zákonem č. 32/1962 Sb. byly upraveny nároky členů jednotných zemědělských družstev s vyšší úrovní hospodaření, pokud jde o zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, v podstatě stejně jako pracovníkům v pracovním poměru. Nároky ze zabezpečení matky a dítěte byly upraveny i pro členy ostatních družstev.

XII. sjezd Komunistické strany Československa stanovil jako hlavní úkol celé společnosti další rozvoj zemědělské výroby a vyrovnání její úrovně na úroveň průmyslu. Vyrovnávání zemědělství na úroveň průmyslu se bude uskutečňovat postupně, a to v souladu s tím, jak budou družstva přecházet na vyšší formy hospodaření blížící se produktivitou a organizací práce, jakož i způsobem odměňování průmyslovým závodům. Tím se budou pracovní a životní podmínky družstevních rolníků přibližovat podmínkám v průmyslu a bude možné upravit sociální zabezpečení jednotně pro všechny pracující.

Zákonem č. 56/1964 Sb. bylo sociální zabezpečení družstevních rolníků dále zvýhodněno tím, že byla všem družstevnicím prodloužena mateřská dovolená jako ostatním pracujícím ženám, přídavky na děti byly upraveny za stejných podmínek a ve stejné výši jako u ostatních pracujících a nárok na nemocenské ze státních prostředků byl rozšířen v některých případech na členy všech družstev. V důchodovém zabezpečení družstevních rolníků byl rozšířen počet důchodových pásem.

Tímto zákonem se upravuje důchodové zabezpečení členů jednotných zemědělských družstev s vyšší úrovní hospodaření v podstatě stejně jako pro pracovníky v pracovním poměru a některé zásady úpravy důchodového zabezpečení pracovníků se provádějí i v důchodovém zabezpečení členů ostatních jednotných zemědělských družstev.

Dávky a služby sociálního zabezpečení poskytuje stát. Na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení přispívají družstva.

Jednotná zemědělská družstva se podílejí na provádění sociálního zabezpečení.

Tímto zákonem se dává základ k tomu, aby s postupným přechodem družstev na vyšší úroveň hospodaření dosahovali družstevníci na úseku sociálního zabezpečení stejných nároků jako ostatní pracovníci a aby tím byly i v oblasti sociální postupně odstraňovány rozdíly mezi zemědělstvím a průmyslem.

K dosažení těchto cílů Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Hlava první

Úvodní ustanovení

Rozsah sociálního zabezpečení

§ 1

(1) Sociální zabezpečení družstevních rolníků podle tohoto zákona zahrnuje:

1. zabezpečení v nemoci,
2. zabezpečení matky a dítěte,
3. důchodové zabezpečení
   a) členů jednotných zemědělských družstev,
   b) členů družstev konajících službu v ozbrojených silách,
   c) bojovníků proti fašismu, obětí války a fašistické persekuce v době nesvobody a účastníků přípravy k obraně Československé socialistické republiky,
   d) rodinných příslušníků členů družstev při pracovním úrazu,
4. zabezpečení členů rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách,
5. sociální zabezpečení učňů, kteří jsou v učebním poměru k družstvu,
6. zabezpečení důchodců v nemoci,
7. služby sociálního zabezpečení.

(2) Sociální zabezpečení zahrnuje též důchodové zabezpečení pozůstalých po členech družstev.

§ 2

(1) Podle tohoto zákona jsou zabezpečeni též občané, kteří trvale pracují v družstvu a nejsou dosud jeho členy ani nejsou k němu v pracovním poměru.

(2) Za trvale pracujícího v družstvu se považuje, kdo vykonává práce v družstvu soustavně a pravidelně a podrobuje se pracovním příkazům družstva (spolupracující členové rodiny družstevníka a jiní pracující).

(3) Státní úřad sociálního zabezpečení a ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství mohou v dohodě s Ústřední radou odborů stanovit, za jakých podmínek a s jakými odchylkami mají nárok na dávky podle tohoto zákona též občané, kteří nepracují v družstvu trvale.

§ 3

(1) Rozsah nároků ze sociálního zabezpečení se řídí podle toho, zda jde o družstva s vyšší úrovní hospodaření nebo o ostatní družstva. Zda družstvo dosáhlo vyšší úrovně hospodaření, stanoví krajský národní výbor podle zásad schválených vládou.

(2) Nároky občanů, kteří trvale pracují v družstvu (§ 2 odst. 1 a 2) se posuzují, pokud není dále stanoveno jinak, podle ustanovení tohoto zákona platných pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

§ 4

Vznik a zánik sociálního zabezpečení

(1) Sociální zabezpečení členů družstev vzniká dnem vzniku členství v družstvu a zaniká dnem, jímž zaniklo členství v družstvu.

(2) Sociální zabezpečení občanů, kteří trvale pracují v družstvu (§ 2 odst. 1 a 2) vzniká dnem, kterým počali pro družstvo trvale pracovat, a zaniká dnem, kterým přestali pro družstvo trvale pracovat.

(3) Družstevníci, jejichž pracovní činnost v družstvu je tak malého rozsahu, že po převážnou část roku nedosahují na peněžních pracovních odměnách ani částky 120 Kčs měsíčně nebo po převážnou část roku neodpracují v měsíci ani osm pracovních dnů, jsou ze sociálního zabezpečení vyňati; služby sociálního zabezpečení se jim však poskytují.

Hlava druhá

§ 5

Léčebně preventivní péče

Družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům se poskytuje léčebně preventivní péče za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako pracovníkům.

ČÁST DRUHÁ

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Hlava první

Dávky ze zabezpečení v nemoci, ze zabezpečení matky a dítěte a z důchodového zabezpečení

§ 6

Dávky ze zabezpečení v nemoci, ze zabezpečení matky a dítěte a z důchodového zabezpečení jsou:

A. ze zabezpečení v nemoci:

1. peněžité dávky:
   a) nemocenské,
   b) podpora při ošetřování člena rodiny,
   c) pohřebné;
2. věcné dávky:
   lázeňská péče;

B. ze zabezpečení matky a dítěte:

a) peněžitá pomoc v mateřství,

b) podpora při narození dítěte,

c) přídavky na děti;

C. z důchodového zabezpečení:

1. důchody

a) starobní,

b) invalidní a částečný invalidní,

c) vdovský,

d) sirotčí,

e) manželky,

f) osobní,

g) sociální;

2. výchovné k důchodům;

3. zvýšení důchodu a výchovného pro bezmocnost.

Díl první

Zabezpečení v nemoci

§ 7

Základní ustanovení

(1) Nemocenské a podpora při ošetřování člena rodiny se poskytují členům družstev s vyšší úrovní hospodaření.

(2) V družstvech, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření se nemocenské a podpora při ošetřování člena rodiny poskytují členům, kteří

a) byli před vstupem do družstva v pracovním poměru, získali podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky aspoň dobu potřebnou pro nárok na invalidní důchod a vstoupili nebo vstoupí do družstva nejpozději do tří měsíců po skončení pracovního poměru, nebo

b) úspěšně dokončili studium na odborné nebo vysoké škole, jestliže vykonávají v družstvu pracovní činnost odpovídající jejich vzdělání, anebo

c) úspěšně skončili učební poměr uzavřený s družstvem, výrobní zemědělskou správou nebo oborově řízenou organizací na úseku zemědělství.

(3) Ostatní dávky zabezpečení v nemoci se poskytují členům všech družstev.

Nemocenské

§ 8

(1) Nemocenské náleží místo pracovní odměny, jestliže člen družstva (§ 7) byl pro nemoc nebo úraz uznán dočasně neschopným k výkonu své dosavadní činnosti v družstvu. Za neschopného k výkonu činnosti v družstvu se považuje vždy člen družstva přijatý do ústavní péče v zařízení léčebně preventivní péče.

(2) Nemocenské se poskytuje od prvního dne dočasné neschopnosti k výkonu činnosti v družstvu pro nemoc nebo úraz (dále jen „pracovní neschopnost") do skončení pracovní neschopnosti nebo do uznání invalidity (částečné invalidity). Nemocenské se však poskytuje nejdéle po dobu jednoho roku od počátku pracovní neschopnosti (dále jen „podpůrčí doba").

(3) Při nové pracovní neschopnosti se započítávají do podpůrčí doby také předchozí období pracovní neschopnosti, pokud spadají do doby jednoho roku před vznikem nové pracovní neschopnosti. Tato období se však nezapočtou, jestliže

a) výkon práce v družstvu nebo v předchozím pracovním poměru trval aspoň 6 měsíců od skončení poslední pracovní neschopnosti pro nemoc nebo

b) nová pracovní neschopnost byla způsobena pracovním úrazem (nemocí z povolání).

Do podpůrčí doby se rovněž nezapočítává předchozí období pracovní neschopnosti způsobené pracovním úrazem (nemocí z povolání).

(4) Nemocenské může být poskytováno i po uplynutí podpůrčí doby, jestliže lze podle vyjádření okresní posudkové komise sociálního zabezpečení očekávat, že člen družstva nabude v krátké době pracovní schopnosti; takto je však možno poskytovat nemocenské nejdéle po dobu jednoho roku od uplynutí podpůrčí doby.

(5) Při lázeňské péči náleží nemocenské, pokud se tato péče poskytuje v době pracovní neschopnosti.

(6) Nemocenské náleží místo pracovní odměny také po dobu karantény nařízené podle předpisů o boji proti přenosným nemocem.

(7) Dokud vláda nestanoví jinak, hradí se nemocenské náležející za pracovní dny v prvních sedmi kalendářních dnech pracovní neschopnosti nebo karantény z prostředků sociálního fondu družstva, od osmého dne ze státních prostředků.

§ 9

(1) Nemocenské se stanoví z průměrné denní pracovní odměny člena družstva, nejvýše však z částky 100 Kčs, čítajíc v to i hodnotu naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny (dále jen „průměrná denní pracovní odměna"). Základem pro výpočet průměrné denní pracovní odměny je příjem z pracovní činnosti, jehož člen družstva dosáhl v posledních 12 kalendářních měsících před vznikem pracovní neschopnosti nebo před nařízením karantény.

(2) Nemocenské náleží za pracovní dny a za svátky, za něž se poskytuje pracovníkům náhrada mzdy.

§ 10

(1) Výše nemocenského činí:

při nepřerušené činnosti v témže družstvu	z průměrné denní pracovní odměny
do 1 roku	60 %
nad 1 rok do 5 roků	70 %
nad 5 roků	80 %

(2) Za první tři pracovní dny pracovní neschopnosti činí však výše nemocenského:

při nepřerušené činnosti v témže družstvu	z průměrné denní pracovní odměny
do 1 roku	50 %
nad 1 rok do 5 roků	60 %
nad 5 roků	65 %

Při pracovní neschopnosti, která vznikla pracovním úrazem (nemocí z povolání) nebo při karanténě, náleží za první tři pracovní dny nemocenské ve výši stanovené v předchozím odstavci. Vláda může stanovit, že nemocenské v této výši náleží za první tři pracovní dny i v ostatních případech pracovní neschopnosti.

(3) Jestliže by nemocenské stanovené podle předchozích odstavců činilo méně než 16 Kčs denně, poskytuje se v částce 16 Kčs denně. Přesahuje-li však tato částka 80 % průměrné denní pracovní odměny, poskytuje se nemocenské ve výši 80 % této odměny.

§ 11

Svobodnému, ovdovělému nebo rozvedenému členu družstva, který neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, náleží za pracovní dny, v nichž je v ústavním ošetřování nebo v nichž je mu poskytována lázeňská péče, při níž má nárok na nemocenské, jen polovina nemocenského stanoveného podle předchozích ustanovení.

§ 12

Poživatelé starobního, invalidního nebo osobního důchodu, jemuž se při pracovní činnosti v družstvu důchod nadále vyplácí, náleží nemocenské při pracovní neschopnosti jen tehdy, jestliže byl v družstvu pracovně činný po dobu aspoň tří měsíců bezprostředně před vznikem pracovní neschopnosti. Nemocenské se poskytuje při téže pracovní neschopnosti nejdéle po dobu 60 pracovních dnů, při více pracovních neschopnostech nejdéle po dobu 60 pracovních dnů v jednom kalendářním roce. Tato omezení neplatí, jestliže pracovní neschopnost vznikla pracovním úrazem (nemocí z povolání).

§ 13

Nemocenské nemůže být přiznáno za dobu přede dnem, kdy byla předepsaným způsobem zjištěna pracovní neschopnost. Jestliže však pracovní neschopnost nastala dříve, než byla takto zjištěna, přizná se nemocenské nejdéle za tři pracovní dny nazpět; podmínkou je, že včasné zjištění pracovní neschopnosti bylo znemožněno z vážných důvodů.

§ 14

(1) Nemocenské může být při pracovní neschopnosti pro aktivní tuberkulózu zvýšeno až do výše průměrné denní pracovní odměny, z níž bylo nemocenské stanoveno, nejvýše však do částky 100 Kčs za pracovní den; zvýšení může být přiznáno nejdříve od počátku druhého měsíce trvání této pracovní neschopnosti a může být poskytováno po dobu, po kterou je člen družstva práce neschopen pro aktivní tuberkulózu, nejdéle však do skončení výplaty nemocenského. Při rozhodování o zvýšení nemocenského se hledí k celkovým zdravotním a sociálním poměrům nemocného člena družstva a jeho rodiny.

(2) Po dobu ústavního ošetřování může však být vypláceno zvýšené nemocenské, jen má-li člen družstva aspoň jedno nezaopatřené dítě.

§ 15

(1) Nárok na nemocenské nemá, kdo si přivodil pracovní neschopnost

a) v úmyslu vylákat nemocenské nebo

b) zaviněnou účastí ve rvačce nebo

c) jako bezprostřední následek své opilosti nebo

d) při spáchání úmyslného trestného činu, za nějž zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice přesahuje jeden rok.

(2) Má-li člen družstva rodinné příslušníky, může jim být v těchto případech vypláceno nemocenské až do výše tří čtvrtin; nemá-li rodinné příslušníky, může být v případech uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) vypláceno nemocenské až do výše poloviny.

(3) Poruší-li člen družstva předpisy o hlášení pracovní neschopnosti a o chování a životosprávě nemocných vydané orgány státní zdravotní správy, může být nemocenské dočasně sníženo nebo odňato; má-li však člen družstva rodinné příslušníky, může být nemocenské jen sníženo, a to nejvíce o čtvrtinu.

§ 16

Podpora při ošetřování člena rodiny

(1) Členu družstva (§ 7), který nemůže pracovat, protože musí ošetřovat nemocného člena rodiny, který s ním žije ve společné domácnosti,

náleží místo pracovní odměny podpora ve výši nemocenského; podmínkou je, že nemocného není možno umístit v nemocnici a že v rodině není nikdo, kdo by mohl nemocného ošetřovat. Podpora při ošetřování člena rodiny nenáleží, pokud ošetřování člena rodiny spadá do doby, za kterou člen družstva nemá nárok na pracovní odměnu z jiné příčiny.

(2) Podpora při ošetřování člena rodiny náleží členu družstva, který nemůže pracovat, protože musí pečovat o dítě z toho důvodu, že jesle, mateřská škola nebo dětský, popřípadě zemědělský útulek, v jejichž péči dítě jinak je, byly uzavřeny z nařízení příslušných orgánů, nebo z toho důvodu, že takovému dítěti byla nařízena karanténa podle předpisů o boji proti přenosným nemocem; podmínkou je, že v rodině není nikdo, kdo by mohl o dítě pečovat.

(3) Podpora náleží nejvýše po dobu tří pracovních dnů; výplatu je možno prodloužit o další tři pracovní dny, jestliže nebylo možno během prvých tří pracovních dnů opatřit potřebnou péči. Člence družstva, která má v trvalé péči aspoň jedno nezaopatřené dítě a je jinak osamělá, může být výplata podpory prodloužena ještě o dalších šest pracovních dnů, je-li pro to u dítěte některý z důvodů uvedených v předchozích odstavcích.

(4) Činí-li si v téže rodině nárok na podporu více osob v témž případě, náleží podpora jen jedné z nich, a to především pracující matce.

(5) Výše podpory se stanoví obdobně jako výše nemocenského.

(6) Dokud vláda nestanoví jinak, hradí se podpora náležející za pracovní dny v prvních sedmi kalendářních dnech ošetřování člena rodiny z prostředků sociálního fondu družstva, od osmého dne ošetřování (odstavec 3) ze státních prostředků.

§ 17

Pohřebné

(1) Zemřel-li družstevník, náleží jeho pozůstalým, kteří vypravili pohřeb, pohřebné v částce 1000 Kčs. Pozůstalými jsou manžel (manželka), druh (družka), děti, rodiče, prarodiče, sourozenci, tchán, tchýně, zeť a snacha.

(2) Jestliže vypravil pohřeb někdo jiný než pozůstalý, náleží mu pohřebné až do výše prokázaných výloh, nejvýše však v částce 1000 Kčs. Pohřebné však nenáleží, byl-li pohřeb vypraven na základě závazku vyplývajícího ze smlouvy nebo na základě úřední povinnosti.

(3) Jestliže družstevník vypravil pohřeb svému rodinnému příslušníku, náleží mu při úmrtí rodinného příslušníka ve věku do dvou let pohřebné ve výši 200 Kčs, při úmrtí rodinného příslušníka ve věku do deseti let pohřebné ve výši 500 Kčs a při úmrtí rodinného příslušníka ve věku nad deset let pohřebné ve výši 800 Kčs.

§ 18

Lázeňská péče

(1) Družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům může být poskytnuta lázeňská péče za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako pracovníkům.

(2) Lázeňská péče se poskytuje družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům na účet sociálního zabezpečení v zařízeních lázeňské péče státní zdravotní správy.

Díl druhý

Zabezpečení matky a dítěte

§ 19

Dávky ze zabezpečení matky a dítěte se poskytují členům všech družstev.

Oddíl první

Mateřská dovolená a peněžitá pomoc v mateřství

§ 20

(1) Družstevnicím náleží v době těhotenství a mateřství v souvislosti s porodem a s péčí o narozené dítě mateřská dovolená zpravidla po dobu 22 týdnů. Po jejím uplynutí se družstevnicím k prohloubení mateřské péče o dítě zaručuje právo na další mateřskou dovolenou až do doby, kdy dítě dosáhne věku jednoho roku.

(2) Družstevnice jsou v těhotenství a mateřství po dobu mateřské dovolené a v některých případech i po část další mateřské dovolené zabezpečeny peněžitou pomocí v mateřství z prostředků sociálního zabezpečení družstevních rolníků za podmínek a v rozsahu stanovených v tomto zákoně.

(3) Peněžitá pomoc v mateřství náleží místo pracovní odměny, popřípadě místo nemocenského družstevnici, která je účastna sociálního zabezpečení družstevních rolníků, jestliže byla v posledních dvou letech před porodem účastna aspoň 270 dnů tohoto zabezpečení, popřípadě nemocenského pojištění podle předpisů platných pro pracovníky nebo členy výrobních družstev, nemocenské péče v ozbrojených silách anebo zabezpečení důchodců v nemoci; započitatelnou dobou je pro tento účel i doba, po kterou družstevnice po skončení zabezpečení (pojištění, péče) pobírala v posledních dvou letech před porodem nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství; do doby 270 dnů se započítávají také doby studia po skončení povinné školní docházky na školách poskytujících střední, vyšší nebo vysokoškolské vzdělání bez zřetele k tomu, zda družstevnice byla po tuto dobu účastna nemocenského pojištění. Pokud se uvedené doby navzájem časově kryjí, započtou se jen jednou.

(4) Peněžitá pomoc v mateřství náleží také družstevnici, která získala předepsanou dobu 270 dnů podle předchozího odstavce a které trvá

ochranná lhůta z jejího dřívějšího zabezpečení v nemoci (§ 37) ještě počátkem čtvrtého týdne před očekávaným dnem porodu nebo která až do této doby pobírá nemocenské z tohoto zabezpečení v nemoci.

(5) Těhotným ženám a kojícím matkám přiděluje družstvo lehčí práce přiměřené jejich stavu podle doporučení lékaře.

§ 21

(1) Peněžitá pomoc v mateřství se poskytuje, pokud se dále nestanoví jinak, po dobu 22 týdnů mateřské dovolené; zpravidla se poskytuje od počátku čtvrtého týdne před očekávaným dnem porodu, ne však dříve než od počátku osmého týdne před tímto dnem.

(2) Družstevnici, která vyčerpá z mateřské dovolené před porodem méně než čtyři týdny, protože porod nastal dříve, než lékař určil, nebo protože jí lékař povolil se zřetelem k jejímu zdravotnímu stavu a pracovním podmínkám dále pracovat, poskytne se peněžitá pomoc v mateřství až do uplynutí 22 týdnů od nástupu mateřské dovolené. Vyčerpá-li však družstevnice z mateřské dovolené méně než čtyři týdny před porodem z jiných důvodů, poskytne se jí peněžitá pomoc v mateřství jen do uplynutí 18 týdnů ode dne porodu.

(3) V případě uvedeném v § 20 odst. 4 se peněžitá pomoc v mateřství poskytuje vždy od počátku čtvrtého týdne před očekávaným dnem porodu.

§ 22

(1) Peněžitá pomoc v mateřství se stanoví z průměrné denní pracovní odměny družstevnice zjištěné způsobem uvedeným u nemocenského (§ 9) za posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem, kdy přestala pracovat pro těhotenství nebo mateřství, nejvýše však z částky 100 Kčs, čítajíc v to i hodnotu naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny. Byla-li družstevnice v době těhotenství převedena k jiné práci ze zdravotních důvodů nebo byl-li jí z takových důvodů zkrácen pracovní úvazek, je základem pro výpočet průměrné denní pracovní odměny, je-li to pro ni příznivější, příjem z pracovní činnosti za posledních 12 kalendářních měsíců před touto změnou.

(2) Peněžitá pomoc v mateřství náleží za pracovní dny a za svátky, za něž se poskytuje pracovníkům náhrada mzdy.

(3) Výše peněžité pomoci v mateřství za prvních 18 týdnů od nástupu mateřské dovolené činí:

při nepřerušené činnosti v témže družstvu	z průměrné denní pracovní odměny
do 2 roků	75 %
nad 2 roky do 5 roků	80 %
nad 5 roků	90 %

Jestliže by peněžitá pomoc v mateřství podle těchto sazeb činila méně než 16 Kčs denně, poskytuje se v částce 16 Kčs denně; přesahuje-li však tato částka 90 % průměrné denní pracovní odměny družstevnice, poskytuje se peněžitá pomoc v mateřství ve výši 90 % průměrné denní pracovní odměny.

(4) Výše peněžité pomoci v mateřství od 19. týdne činí:

v souvislosti s porodem	z průměrné denní pracovní odměny
prvního dítěte	40 %
druhého dítěte	50 %
třetího a dalšího dítěte	60 %

Jestliže by peněžitá pomoc v mateřství podle těchto sazeb činila méně než 11 Kčs denně, poskytuje se v částce 11 Kčs denně; přesahuje-li však tato částka 60 % průměrné denní pracovní odměny družstevnice, poskytuje se peněžitá pomoc v mateřství ve výši 60 % průměrné denní pracovní odměny.

(5) Pořadí dítěte, podle něhož se stanoví sazba peněžité pomoci v mateřství podle předchozího odstavce, se určuje podle počtu všech dětí, které družstevnice porodila. Osvojení dítěte, popřípadě jeho převzetí do trvalé péče podle § 25 se pro určení pořadí klade naroveň narození.

§ 23

Porodí-li družstevnice zároveň dvě nebo více dětí, poskytuje se jí peněžitá pomoc v mateřství i po vyčerpání doby stanovené v § 21, pokud se v další mateřské dovolené stará aspoň o dvě z těchto dětí, nejdéle však do dne, kdy uplyne 35 týdnů od původního nástupu mateřské dovolené. Za tuto další dobu se výše peněžité pomoci v mateřství stanoví podle sazeb uvedených v § 22 odst. 4.

§ 24

(1) Družstevnici, která je neprovdaná, ovdovělá, rozvedená nebo z jiných vážných důvodů osamělá, kromě pracovních příjmů nemá jinak zajištěnou obživu a ani nežije s druhem, se poskytuje peněžitá pomoc v mateřství i po vyčerpání doby stanovené v § 21, pokud se v další mateřské dovolené stará o narozené dítě, nejdéle však do dne, kdy uplyne 26 týdnů od původního nástupu mateřské dovolené.

(2) V případě uvedeném v předchozím odstavci se poskytuje peněžitá pomoc v mateřství od 19. týdne ve výši 70 % průměrné denní pracovní odměny. Ustanovení § 22 odst. 3 o nejnižší výměře peněžité pomoci v mateřství platí v tomto případě pro celou dobu jejího poskytování.

§ 25

(1) Peněžitá pomoc v mateřství náleží také družstevnici, která do své trvalé péče nahrazující mateřskou péči převzala dítě, jež jí bylo svěřeno rozhodnutím příslušných orgánů k pozdějšímu osvojení, nebo dítě, jehož matka zemřela; podmínky pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství musí být v tomto případě splněny ke dni převzetí dítěte.

(2) V případě uvedeném v předchozím odstavci se peněžitá pomoc v mateřství poskytuje místo pracovní odměny, popřípadě místo nemocenského po dobu, po kterou se družstevnice o dítě po jeho převzetí stará, nejdéle však po dobu 18 týdnů a nikoli déle než do dne, kdy uplyne 26 týdnů ode dne narození dítěte. Výše peněžité pomoci v mateřství se stanoví podle sazeb určených v § 22 odst. 3, a to z průměrné denní pracovní odměny družstevnice za posledních 12 kalendářních měsíců před převzetím dítěte.

§ 26

(1) Jestliže dítě bylo převzato ze zdravotních důvodů do péče kojeneckého nebo jiného léčebného ústavu a družstevnice zatím začala pracovat, přeruší se po dobu pracovní činnosti poskytování peněžité pomoci v mateřství podle předchozích ustanovení. Ode dne, kdy družstevnice převzala dítě z ústavu opět do své péče a přestala proto pracovat, pokračuje se v poskytování peněžité pomoci v mateřství až do vyčerpání celkového nároku, ne však déle než do dne, kdy dítě dosáhne věku jednoho roku.

(2) Družstevnici, která se přestala starat o narozené dítě a toto dítě bylo proto svěřeno do rodinné nebo ústavní péče nahrazující péči rodičů, jakož i družstevnici, jejíž dítě je v dočasné péči kojeneckého, popřípadě obdobného ústavu z jiných důvodů než zdravotních, nenáleží peněžitá pomoc v mateřství za dobu, po kterou o dítě nepečuje; tato doba se však započítává do celkové doby, po kterou by jí peněžitá pomoc v mateřství jinak náležela. Poskytování peněžité pomoci v mateřství družstevnici, která porodila, nemůže skončit před uplynutím 12 týdnů od nástupu mateřské dovolené ani před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

(3) Jestliže se dítě narodilo mrtvé, poskytuje se družstevnici peněžitá pomoc v mateřství po dobu 12 týdnů od nástupu mateřské dovolené; její poskytování však nemůže skončit před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

(4) Jestliže dítě zemřelo v době, kdy družstevnici náleží peněžitá pomoc v mateřství, poskytuje se jí tato pomoc ještě po dobu dvou týdnů ode dne úmrtí dítěte, ne však déle než do vyčerpání celkového nároku; poskytování peněžité pomoci v mateřství družstevnici, která dítě porodila, však nemůže skončit před uplynutím 12 týdnů od nástupu mateřské dovolené ani před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

§ 27

(1) Po dobu, po kterou družstevnici náleží podle § 21, § 25 odst. 2 a § 26 peněžitá pomoc v mateřství, má družstevnice nárok na mateřskou dovolenou.

(2) Mateřská dovolená v souvislosti s porodem nesmí být kratší než 12 týdnů a nemůže skončit ani se přerušit před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

(3) Po uplynutí mateřské dovolené má družstevnice, která porodila dítě nebo je převzala do své trvalé péče nahrazující mateřskou péči, nárok na další mateřskou dovolenou, jestliže o ni v zájmu prohloubení péče o dítě požádá, a to až do dne, kdy dítě dosáhne věku jednoho roku. Tato dovolená se poskytuje v rozsahu, o jaký družstevnice žádá, zpravidla však vždy nejméně na dobu jednoho měsíce.

(4) Nárok na mateřskou dovolenou a další mateřskou dovolenou ve stanoveném rozsahu mají i družstevnice, které nezískaly nárok na peněžitou pomoc v mateřství.

(5) Po dobu mateřské dovolené a další mateřské dovolené nemá družstevnice nárok na pracovní odměnu.

Oddíl druhý

Podpora při narození dítěte

§ 28

Porodí-li družstevnice nebo družstevníkova rodinná příslušnice, náleží jí na každé narozené dítě podpora ve výši 650 Kčs. Manželce nebo družce zemřelého družstevníka náleží podpora při narození dítěte z jeho zabezpečení také tehdy, jestliže porod nastal v době 300 dnů od jeho úmrtí.

Oddíl třetí

Souběh nároků na dávky zabezpečení v nemoci, peněžité pomoci v mateřství a podpory při narození dítěte

§ 29

(1) Za dobu, po kterou jsou splněny podmínky jak pro nárok na nemocenské, tak pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle tohoto zákona, náleží jen peněžitá pomoc v mateřství.

(2) Splňuje-li oprávněný podmínky jak pro nárok na dávku zabezpečení v nemoci nebo na peněžitou pomoc v mateřství podle tohoto zákona, tak pro nárok na obdobnou dávku z nemocenského pojištění podle předpisů platných pro pracovníky, náleží nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny a peněžitá pomoc v mateřství samostatně jak ze zabezpečení v nemoci podle tohoto zákona, tak z nemocenského pojištění podle předpisů platných pro pracovníky; úhrn peněžitých dávek za

pracovní den nesmí být přitom vyšší, než kdyby byly vyměřeny z částky 100 Kčs denně. Přesahuje-li úhrn průměrné denní pracovní odměny a čisté denní mzdy částku 100 Kčs denně, odečítá se částka přesahující 100 Kčs od průměrné denní pracovní odměny při výpočtu dávek zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte podle tohoto zákona. Pohřebné a podpora při narození dítěte náleží jen jednou, a to podle předpisů platných pro pracovníky.

Oddíl čtvrtý

Přídavky na děti

§ 30

Podmínky nároku

(1) Přídavky na děti náležejí za kalendářní měsíc družstevníku, jestliže

a) má nezaopatřené děti (§ 31) a

b) odpracoval v tomto kalendářním měsíci aspoň 20 pracovních dnů v rozsahu odpovídajícím pracovnímu úvazku stanovenému ve stanovách nebo v pracovním řádě; nemohl-li družstevník tuto pracovní podmínku splnit z příčin, které nezavinil, považuje se za splněnou, jestliže odpracoval v posledních 12 kalendářních měsících aspoň 240 pracovních dnů, a jde-li o družstevníka, který se stal členem družstva během roku, aspoň poměrný díl tohoto počtu pracovních dnů připadající na dobu členství v družstvu.

(2) Přídavky na děti náležejí, jsou-li splněny ostatní podmínky, též družstevníku se změněnou pracovní schopností nebo družstevnici, která pečuje aspoň o jedno nezaopatřené dítě a je jinak osamělá, jestliže odpracovali aspoň 10 pracovních dnů v rozsahu odpovídajícím pracovnímu úvazku stanovenému ve stanovách nebo v pracovním řádě; jestliže nemohli tuto podmínku splnit z příčin, které nezavinili, považuje se za splněnou, jestliže odpracovali v posledních 12 kalendářních měsících aspoň 120 pracovních dnů, a jde-li o družstevníka (družstevnici), který se stal členem družstva během roku, aspoň poměrný díl tohoto počtu pracovních dnů připadající na dobu členství v družstvu.

(3) Odpracovaným dnům se kladou naroveň:

a) dny, za které náleží podle platných předpisů pracovníkům náhrada mzdy,

b) dny, za které náleží nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny nebo peněžitá pomoc v mateřství,

c) dny zameškané pro výkon veřejné funkce nebo povinnosti,

d) dny prokázané pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz člena družstva, které nebylo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření, pokud si družstevník nemoc nebo úraz nepřivodil způsobem uvedeným v § 15 odst. 1.

(4) Družstevníku povolanému ke službě v ozbrojených silách náležejí na nezaopatřené dítě, jsou-li splněny ostatní podmínky, přídavky na děti, jestliže v posledních šesti měsících před nástupem služby v ozbrojených silách byl v družstvu činný způsobem zakládajícím sociální zabezpečení aspoň po dobu 90 dnů.

§ 31

Nezaopatřené děti

(1) Za nezaopatřené děti se považují děti (i osvojené) družstevníka nebo jeho manžela, pokud se zdržují na území Československé socialistické republiky, a to do skončení povinné školní docházky. Prováděcí předpisy stanoví, za jakých podmínek se poskytují přídavky na děti též na vnuky, sourozence a schovance a na děti, které se zdržují v cizině.

(2) Po skončení povinné školní docházky, nejdéle však do 25. roku věku, se děti uvedené v předchozím odstavci považují za nezaopatřené tehdy, jestliže nemají vlastní příjem vyšší než 200 Kčs měsíčně a jestliže

a) se soustavně připravují předepsaným výcvikem nebo studiem na budoucí povolání anebo

b) jsou pro nemoc nebo tělesnou či duševní vadu trvale neschopny k práci.

§ 32

Vyloučení nároku

Přídavky na děti se neposkytují na děti družstevníka,

a) které mají nárok na sirotčí důchod nebo na něž náleží výchovné podle tohoto zákona nebo podle jiných předpisů o důchodovém zabezpečení,

b) které mají bezplatné plné internátní zaopatření z prostředků rozpočtových, hospodářských nebo jiných organizací,

c) které jsou již déle než šest měsíců v bezplatném plném zaopatření léčebného nebo podobného ústavu,

d) který je uživatelem zemědělské půdy ve větší výměře, než připouštějí Vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev pro výměru záhumenku, nebo žije s uživatelem takové půdy ve společné domácnosti jako člen rodiny.

§ 33

Souběh přídavků na děti

(1) Splňuje-li podmínky pro nárok na přídavky na děti na totéž dítě několik osob, náležejí tyto přídavky jen jedné z nich. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na přídavky na děti na totéž dítě jak podle tohoto zákona, tak podle předpisů o nemocen-

ském pojištění platných pro pracovníky, náležejí přídavky na děti jen podle těchto předpisů, pokud prováděcí předpisy nestanoví jinak. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na přídavky na děti na totéž dítě podle tohoto zákona a pro nárok na výchovné podle předpisů o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil, náleží jen toto výchovné.

(2) Splňují-li podmínky pro nárok na přídavky na děti oba rodiče, kteří jsou družstevníky, náležejí přídavky na děti ze zabezpečení otce. Jsou-li však rodiče rozvedeni nebo nežijí-li spolu, náležejí přídavky na děti ze zabezpečení toho z nich, který má dítě v přímém zaopatření. To platí obdobně, splňují-li podmínky pro nárok na přídavky na děti dvě osoby nebo více osob, které nejsou rodiči.

§ 34

Výše přídavků na děti

(1) Přídavky na děti činí měsíčně:

při měsíční pracovní odměně družstevníka, z jehož zabezpečení se přídavky na děti poskytují Kčs	na 1 dítě Kčs	na 2 děti Kčs	na 3 děti Kčs	na 4 děti Kčs	na 5 dětí Kčs
do 1400	70	170	430	690	950
nad 1400 do 2200	70	170	400	640	880
nad 2200 do 3000	70	170	370	590	830
nad 3000 do 3800 se neposkytují	100	330	530	750	
nad 3800 se neposkytují	310	490	710		

Při více dětech se zvyšuje částka přídavků na děti, která náleží družstevníku na 5 dětí, za každé další dítě:

o 260 Kčs měsíčně při měsíční pracovní odměně družstevníka do 1400 Kčs,

o 240 Kčs měsíčně při měsíční pracovní odměně družstevníka nad 1400 Kčs do 3000 Kčs,

o 220 Kčs měsíčně při měsíční pracovní odměně družstevníka nad 3000 Kčs.

(2) Splní-li se během kalendářního měsíce podmínky pro změnu výše přídavků na děti, náležejí za celý měsíc vyšší přídavky na děti.

§ 35

Výplata přídavků na děti

Přídavky na děti se vyplácejí vždy za celý měsíc, a to měsíčně pozadu, tomu, z jehož zabezpečení byly přiznány; má-li však dítě v přímém zaopatření někdo jiný, vyplácejí se jemu.

Díl třetí

Společná ustanovení pro dávky zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte

§ 36

Rodinní příslušníci

(1) Za rodinné příslušníky družstevníka se pro nárok na peněžité a věcné dávky zabezpečení v nemoci a na dávky zabezpečení matky a dítěte považují:

a) manželka (manžel),

b) děti do skončení povinné školní docházky; poté do dosažení věku 25 let, jestliže se soustavně připravují předepsaným výcvikem nebo studiem na budoucí povolání nebo jsou pro nemoc anebo tělesnou či duševní vadu trvale neschopny k práci.

(2) Stejné nároky jako rodinní příslušníci mají, pokud jsou výživou převážně odkázáni na družstevníka:

a) schovanci, vnuci a sourozenci do skončení povinné školní docházky; poté do dosažení věku 25 let, jestliže se soustavně připravují předepsaným výcvikem nebo studiem na budoucí povolání anebo jsou pro nemoc nebo tělesnou či duševní vadu trvale neschopny k práci,

b) rodiče, prarodiče, tchán a tchýně,

c) sestra nebo dcera, která vede ovdovělému nebo rozvedenému družstevníku domácnost, pokud v ní pečuje o jeho dítě ve věku do skončení povinné školní docházky,

d) družka, pokud žije s družstevníkem ve společné domácnosti aspoň tři měsíce.

(3) Stejné nároky má též bývalá manželka (manžel) družstevníka, pokud družstevník má vůči ní vyživovací povinnost.

(4) Osoby uvedené v předchozích odstavcích nemají nároky jako rodinní příslušníci, jestliže jsou samy zabezpečeny v nemoci nebo v mateřství podle tohoto zákona anebo jsou pojištěny či zabezpečeny (zaopatřeny) podle jiných předpisů.

§ 37

Ochranná lhůta

(1) Dávky zabezpečení v nemoci a dávky zabezpečení matky a dítěte náležejí též, jestliže se podmínky rozhodné pro jejich přiznání splnily v době, po kterou se poskytuje nemocenské nebo peněžitá pomoc v mateřství, anebo v ochranné lhůtě.

(2) Ochranná lhůta činí 42 dnů od zániku sociálního zabezpečení, popřípadě od vynětí z něho; jestliže však družstevník byl účasten sociálního zabezpečení po kratší dobu, činí ochranná lhůta jen tuto kratší dobu. Ochranná lhůta pro ženy, jejichž sociální zabezpečení zaniklo v době těhotenství, činí vždy šest měsíců.

(3) Vznikne-li v ochranné lhůtě sociální zabezpečení podle tohoto zákona znovu, připočítá se ochranná lhůta získaná novým zabezpečením k nevyčerpanému zbytku dřívější ochranné lhůty až do nejvyšší výměry 42 dnů. Vznikem nároku z nemocenského pojištění, popřípadě zabezpečení podle jiných předpisů, ochranná lhůta zaniká.

Díl čtvrtý

Důchodové zabezpečení

Oddíl první

Základní ustanovení

§ 38

Všeobecná ustanovení o podmínkách dávek

(1) Podmínky, za nichž se poskytují dávky důchodového zabezpečení, jsou uvedeny v ustanoveních o jednotlivých dávkách.

(2) Nároky na důchod starobní a invalidní (částečný invalidní) se řídí především délkou doby pracovní činnosti, výší příjmů z pracovní činnosti, a jde-li o důchody členů družstev s vyšší úrovní hospodaření, též pracovní kategorií.

§ 39

Doba pracovní činnosti

(1) Kde se podle tohoto zákona požaduje pro vznik nebo výši nároku na důchod určitá doba pracovní činnosti, rozumí se jí tyto doby od 1. října 1948:

1. doba započitatelná podle předpisů o důchodovém pojištění členů jednotných zemědělských družstev a doba důchodového zabezpečení podle předpisů o sociálním zabezpečení družstevních rolníků;
2. doba před 1. lednem 1957, po kterou žena, aniž byla členkou jednotného zemědělského družstva, trvale v něm pracovala (§ 2 odst. 1 a 2), i když tato doba nebyla započitatelná podle předpisů o důchodovém pojištění členů jednotných zemědělských družstev; tato doba se započítává v jednotlivých případech v rozsahu podle rozhodnutí okresního národního výboru;
3. doba učebního poměru k jednotnému zemědělskému družstvu;
4. doba studia na školách, včetně vysokých škol, potřebná k přípravě pro povolání po skončení povinné školní docházky;
5. doba pracovní činnosti (pracovního, učebního poměru) v cizině, má-li družstevník ke dni vzniku nároku na důchod trvalý pobyt v Československé socialistické republice a je
   a) československým občanem nebo
   b) cizím státním příslušníkem, který byl na území Československé socialistické republiky pracovně činný aspoň 10 let,

   pokud nevyplývá něco jiného z mezistátních úmluv.

(2) Kalendářní roky, v nichž družstevník neodpracoval bez vážného důvodu aspoň počet pracovních dnů stanovený prováděcími předpisy, se nezapočítávají pro vznik nároku na dávky důchodového zabezpečení ani pro jeho výši.

(3) Prováděcí předpisy stanoví,

a) jak se zhodnotí doba důchodového zabezpečení (pojištění, zaopatření) získaná podle jiných předpisů,
b) kdy se budou nároky na důchodové dávky pracovníka v pracovním poměru, popřípadě člena výrobního družstva nebo příslušníka ozbrojených sil posuzovat podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky i poté, kdy se stal družstevníkem.

§ 40

Náhradní doby

(1) Byl-li družstevník pracovně činný aspoň rok, započítávají se do doby pracovní činnosti též tyto doby (náhradní doby):

a) doba služby v československých ozbrojených silách, pokud tato služba nebyla vykonávána jako povolání;
b) doba jiné vojenské služby;
c) doba odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody*);
d) doba, po kterou žena pečovala o dítě (i osvojené nebo jiné dítě, které převzala do péče nahrazující péči rodičů) ve věku do tří let anebo o invalidního nezletilce, který potřeboval stálé péče a nebyl umístěn v ústavu sociální péče;

doby uvedené pod písm. b) až d) se započítávají v rozsahu stanoveném pro pracovníky**);

*) zákon č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození,
dekret č. 53/1945 Sb., o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům, a
zákon č. 47/1946 Sb., o odstranění křivd a o některých ochranných opatřeních v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění

**) vyhláška č. 102/1964 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení

od 1. října 1948 též

e) doba odborného nebo politického školení;

f) doba přípravy pro povolání, která se provádí podle předpisů o pracovní rehabilitaci;

g) doba pobírání invalidního důchodu nebo dávky, která se považuje od 1. ledna 1957 za invalidní důchod, avšak jen pro vznik nároku na důchod;

od 1. dubna 1962 též

h) doba, po kterou měl družstevník (družstevnice) nárok na nemocenské, podporu při ošetřování člena rodiny nebo na peněžitou pomoc v mateřství.

(2) Kryje-li se doba pracovní činnosti a náhradní doba, započte se jen doba, jejíž započet je pro družstevníka výhodnější. Totéž platí, kryjí-li se navzájem doby pracovní činnosti nebo náhradní doby.

§ 41

Přerušení pracovní činnosti

(1) Byla-li pracovní činnost (§ 39 a 40) přerušena po dobu nepřesahující pět roků, započítává se doba pracovní činnosti před přerušením; trvalo-li však přerušení déle než pět roků, započítává se doba pracovní činnosti před přerušením, jen jestliže pracovní činnost trvala po přerušení aspoň tři roky.

(2) Pokud byla pracovní činnost přerušena z vážných důvodů, posuzují se nároky z důchodového zabezpečení tak, jako by družstevník nepřerušil pracovní činnost; doba přerušení se však nezapočítává do doby pracovní činnosti. O tom, zda pracovní činnost byla přerušena z vážných důvodů, rozhoduje na žádost družstevníka okresní národní výbor. Žádost je nutno podat do dvou roků ode dne, kterým byla pracovní činnost přerušena.

§ 42

Průměrná měsíční pracovní odměna

(1) Starobní a invalidní (částečný invalidní) důchod se vyměřuje z průměrné měsíční pracovní odměny.

(2) Průměrná měsíční pracovní odměna se zjišťuje z úhrnu příjmů z pracovní činnosti za posledních 10, popřípadě za posledních 5 kalendářních roků před rokem, v němž vznikl nárok na důchod, podle toho, co je pro družstevníka výhodnější. Byl-li družstevník po vzniku nároku na starobní důchod dále nepřetržitě pracovně činný a nepobíral starobní důchod, zjišťuje se průměrná měsíční pracovní odměna pro vyměření starobního důchodu z úhrnu příjmů z pracovní činnosti za posledních 10 (5) kalendářních roků před rokem, v němž družstevník skončil pracovní činnost, pokud je tento výpočet pro něj výhodnější než výpočet podle ustanovení první věty. Průměrná měsíční pracovní odměna družstevníka (družstevnice) staršího 60 let se vypočítává za kalendářní roky před dovršením tohoto věku, je-li tato průměrná měsíční pracovní odměna vyšší než průměrná měsíční pracovní odměna vypočtená podle předchozích ustanovení tohoto odstavce.

(3) Převyšuje-li průměrná měsíční pracovní odměna vypočtená za dobu uvedenou v předchozím odstavci částku 2000 Kčs, bere se v počet částka 2000 Kčs v plné výši a z částky přesahující 2000 Kčs jedna třetina, nejvýše však částka 1000 Kčs.

(4) Starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod družstevníka, který požívá nebo již požíval některý z těchto důchodů, nesmí být vyměřen z nižší průměrné měsíční pracovní odměny, než kolik činila průměrná měsíční pracovní odměna, z níž byl vyměřen dřívější důchod.

§ 43

Pracovní kategorie

(1) Pracovní činnosti vykonávané v družstvu s vyšší úrovní hospodaření se pro účely důchodového zabezpečení zařazují stejně jako zaměstnání vykonávaná v pracovním poměru*) podle svého druhu takto:

1. do II. pracovní kategorie patří činnosti vykonávané za zvlášť obtížných pracovních podmínek;
2. do III. pracovní kategorie patří všechny ostatní pracovní činnosti.

(2) Jako doby pracovní činnosti II. pracovní kategorie se započítávají též náhradní doby (§ 40 odst. 1), byla-li pracovní činnost II. pracovní kategorie přerušena jen těmito dobami.

(3) Vláda stanoví, které druhy prací odůvodňují, aby pracovní činnost byla zařazena do II. pracovní kategorie. Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství vydá seznam pracovních činností v zemědělství a v lesním hospodářství zařazených do II. pracovní kategorie.

(4) Výhody, které stanoví předpisy o důchodovém zabezpečení pro pracovníky, kteří vykonávali zaměstnání II. pracovní kategorie**), náležejí za stejných podmínek a ve stejném rozsahu členům družstev s vyšší úrovní hospodaření, jestliže vykonávali pracovní činnost zařazenou do II. pracovní kategorie.

*) § 5 zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení

**) § 13 odst. 1 až 4, § 18 odst. 1, § 23 odst. 1 až 4 a § 28 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení

Oddíl druhý

Dávky důchodového zabezpečení

Starobní důchod

§ 44

Podmínky pro nárok na starobní důchod členů všech družstev

(1) Na starobní důchod má nárok člen družstva, který byl pracovně činný nejméně 25 roků a v době trvání sociálního zabezpečení dosáhl věku aspoň 60 let; členka družstva má nárok na starobní důchod, jestliže byla pracovně činná nejméně 25 roků a v době trvání sociálního zabezpečení dosáhla věku aspoň

a) 53 let a vychovala 5 nebo více dětí,

b) 54 let a vychovala tři nebo čtyři děti,

c) 55 let a vychovala dvě děti,

d) 56 let a vychovala jedno dítě,

e) 57 let a nevychovala žádné dítě.

(2) Při posuzování nároku členky družstva na starobní důchod se přihlíží k jejím (i osvojeným) dětem a k dětem, které převzala do péče nahrazující péči rodičů.

(3) Nárok na starobní důchod má též člen (členka) družstva, jestliže byl po 30. září 1948 důchodově zabezpečen (pojištěn) jako člen družstva nebo jako jednotlivě hospodařící rolník nejméně 20 roků, v době trvání sociálního zabezpečení dosáhl věku aspoň 60 let a jeho důchodové zabezpečení (pojištění) jako družstevního rolníka trvalo bezprostředně před vznikem nároku na starobní důchod nepřetržitě aspoň pět roků.

(4) Nárok na starobní důchod má též člen družstva, jestliže byl po 30. září 1948 důchodově zabezpečen (pojištěn) jako člen družstva nebo jako jednotlivě hospodařící rolník nejméně 15 roků (jde-li o členku družstva, nejméně 10 roků) a v době trvání sociálního zabezpečení dosáhl věku aspoň 65 let.

(5) Do dob 20 roků, popřípadě 15 (10) roků pracovní činnosti podle odstavců 3 a 4 se započítávají náhradní doby podle § 40 odst. 1 písm. g) a h) a členkám družstva též doba pracovní činnosti podle § 39 odst. 1 č. 2 a náhradní doba péče o dítě.

(6) Vzniku nároku na starobní důchod podle předchozích odstavců nebrání, jestliže člen (členka) družstva nebyl pracovně činný nejdéle po dobu dvou roků bezprostředně před dosažením věku potřebného pro nárok na tento důchod.

§ 45

Výše starobního důchodu členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

(1) Základní výměra starobního důchodu člena družstva s vyšší úrovní hospodaření, který splnil podmínky stanovené pro nárok na tento důchod, činí 50 % průměrné měsíční pracovní odměny.

(2) K základní výměře podle předchozího odstavce se přičítá od 26. roku pracovní činnosti za každý rok pracovní činnosti 1 % průměrné měsíční pracovní odměny, avšak jen do výše stanovené v následujícím odstavci; přitom se započítává jen doba pracovní činnosti vykonávané po dosažení věku 18 let.

(3) Starobní důchod činí ke dni vzniku nároku na tento důchod nejvýše 60 % průměrné měsíční pracovní odměny; zvýšení přesahující hranici 60 % průměrné měsíční pracovní odměny náleží, jen jde-li o zvýšení za dobu odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody.

(4) Starobní důchod vypočtený podle předchozích odstavců nesmí činit méně, než by činil důchod vypočtený podle ustanovení platných pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

§ 46

Zvýšení nároku na starobní důchod členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

(1) Členu družstva s vyšší úrovní hospodaření, který je pracovně činný po vzniku nároku na starobní důchod a nepobírá invalidní důchod, zvyšuje se nárok na starobní důchod za každý další rok pracovní činnosti o 4 % průměrné měsíční pracovní odměny a při neukončeném roku pracovní činnosti o 1 % průměrné měsíční pracovní odměny za každé tři měsíce pracovní činnosti.

(2) Starobní důchod podle § 44 odst. 1 a 3 činí po zvýšení podle předchozího odstavce nejméně

440 Kčs měsíčně, trvala-li další pracovní činnost celkem aspoň rok,

480 Kčs měsíčně, trvala-li další pracovní činnost celkem aspoň dva roky, a

520 Kčs měsíčně, trvala-li další pracovní činnost celkem aspoň tři roky.

(3) Starobní důchod podle § 44 odst. 4 činí po zvýšení podle odstavce 1 nejméně

330 Kčs měsíčně, trvala-li další pracovní činnost celkem aspoň rok,

360 Kčs měsíčně, trvala-li další pracovní činnost celkem aspoň dva roky, a

400 Kčs měsíčně, trvala-li další pracovní činnost celkem aspoň tři roky.

(4) Do doby další pracovní činnosti se nezapočítávají náhradní doby.

(5) Starobní důchod se po dobu další pracovní činnosti v družstvu (zaměstnání) neposkytuje, pokud vláda nestanoví výjimky (§ 96).

§ 47

Nejvyšší a nejnižší výměra starobního důchodu členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

(1) Starobní důchod člena družstva s vyšší úrovní hospodaření spolu s jakýmkoliv jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku 1600 Kčs měsíčně.

(2) Starobní důchod činí nejméně 400 Kčs měsíčně.

(3) Starobní důchod činí však nejvýše 90 % průměrné měsíční pracovní odměny neomezené podle § 42 odst. 3.

(4) Starobní důchod podle odstavce 2 a starobní důchod stanovený v nejnižší výměře podle § 46 odst. 2 a 3 může být vyměřen nad 90 % průměrné měsíční pracovní odměny, je-li tento důchod jediným zdrojem výživy důchodce a jeho rodiny nebo jde-li o manželskou dvojici, která nemá hrubý příjem vyšší než 400 Kčs měsíčně na osobu.

§ 48

Výše starobního důchodu členů družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření

(1) Základní výměra starobního důchodu členů družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření, činí:

v důchodovém pásmu	při průměrné měsíční pracovní odměně, čítajíc v to i hodnotu naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny		základní výměra důchodu
	nad Kčs	do Kčs	měsíčně Kčs
I.	—	300	230
II.	300	450	270
III.	450	600	310
IV.	600	750	350
V.	750	900	390
VI.	900	1200	440
VII.	1200	1500	500
VIII.	1500	—	560

(2) Základní výměra starobního důchodu člena družstva, který byl po dobu aspoň pěti roků bezprostředně před vznikem nároku na důchod odborným nebo předním pracovníkem, činí při průměrné měsíční pracovní odměně nad 1500 Kčs, čítajíc v to i hodnotu naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny, měsíčně 650 Kčs. Kdo se považuje za odborného nebo předního pracovníka, stanoví prováděcí předpisy.

(3) Za každý rok pracovní činnosti v družstvu, vykonávané po dosažení věku 18 let, pokud se započítává do doby potřebné pro vznik nároku na důchod a jeho výši, se k základní výměře starobního důchodu přičítá 1 % její výše, ne však celkem více než 20 % základní výměry důchodu. Z náhradních dob se do doby pracovní činnosti přitom započítává jen doba započitatelná podle § 40 odst. 1 písm. c); zvýšení přesahující hranici 20 % základní výměry důchodu náleží, jen jde-li o zvýšení důchodu za tuto dobu.

§ 49

Zvýšení nároku na starobní důchod členů družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření

(1) Členu družstva, které nebylo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření, se poskytuje starobní důchod určený důchodovým pásmem i při další činnosti v takovém družstvu; pokud starobní důchod činí více než 600 Kčs měsíčně, vyplácí se jen v této částce.

(2) Nepožádá-li člen družstva o starobní důchod, ačkoliv splnil podmínky pro nárok na tento důchod, nebo vzdá-li se výplaty přiznaného starobního důchodu, zvyšuje se jeho nárok na starobní důchod za každý další rok pracovní činnosti v družstvu, pokud se započítává pro vznik nároku na důchod a jeho výši, o 4 % průměrné měsíční pracovní odměny stanovené ke dni vzniku nároku na důchod. Do doby další pracovní činnosti se nezapočítávají náhradní doby.

Invalidní (částečný invalidní) důchod

§ 50

(1) Socialistická společnost pečuje o zdraví družstevníků a rozvíjení jejich pracovní schopnosti. Družstevníkům, jejichž nepříznivý zdravotní stav působí změnu, pokles nebo ztrátu pracovní schopnosti, poskytují zdravotnické orgány a orgány sociálního zabezpečení ve spolupráci s družstevními orgány péči, aby potřebnou léčbou, převedením k vhodné práci, úpravou pracovních podmínek a účelnou pracovní rehabilitací (§ 106) si udrželi nebo získali pracovní schopnost a tím si zabezpečili dosavadní životní úroveň.

(2) Při dlouhodobém poklesu nebo ztrátě pracovní schopnosti se družstevníci zabezpečují invalidním (částečným invalidním) důchodem. Pokud povaha zdravotního poškození a věk družstevníků připouštějí zlepšení jejich zdravotního stavu a obnovení pracovní schopnosti, přiznává se invalidní (částečný invalidní) důchod na dobu trvání plné (částečné) invalidity a vhodnou pracovní rehabilitací se umožňuje, aby důchodci znovu získali pracovní schopnost, popřípadě mohli vhodně využít zbývající pracovní schopnosti.

§ 51

Podmínky pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod

(1) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží členu družstva, který byl pracovně činný po dobu potřebnou pro nárok na důchod (§ 52) a v době trvání sociálního zabezpečení nebo nejpozději do dvou roků po jeho zániku se stal plně (částečně) invalidním.

(2) Invalidní důchod však nenáleží členu družstva, který v době vzniku plné invalidity již splnil podmínky pro nárok na starobní důchod, pokud plná invalidita není následkem pracovního úrazu (§ 53).

(3) Člen družstva je plně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

a) je neschopen vykonávat jakoukoli soustavnou pracovní činnost nebo výkon takové pracovní činnosti by vážně zhoršil jeho zdravotní stav, anebo

b) je sice schopen vykonávat soustavnou pracovní činnost, avšak jen zcela nepřiměřenou jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání.

(4) Člen družstva je částečně invalidní, jestliže jeho příjem z pracovní činnosti podstatně poklesl proto, že pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je schopen vykonávat

a) dosavadní nebo jinou stejně kvalifikovanou pracovní činnost jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek nebo

b) jen jinou pracovní činnost méně kvalifikovanou.

§ 52

Doba pracovní činnosti potřebná pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod

(1) Doba pracovní činnosti potřebná pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod činí u družstevníků ve věku

do 20 let . . . . . méně než rok,
nad 20 let do 22 let . . . . 1 rok,
nad 22 let do 24 let . . . . 2 roky,
nad 24 let do 26 let . . . . 3 roky,
nad 26 let do 28 let . . . . 4 roky,
nad 28 let . . . . . 5 roků.

Doba pracovní činnosti potřebná pro nárok družstevníka ve věku nad 28 let se zjišťuje z posledních 10 roků počítaných zpět od vzniku plné (částečné) invalidity.

(2) Získal-li družstevník potřebnou dobu pracovní činnosti v některém z věkových pásem uvedených v předchozím odstavci a byl-li dále pracovně činný, považuje se za získanou doba pracovní činnosti potřebná v nejblíže vyšším věkovém pásmu.

(3) Bez ohledu na délku doby pracovní činnosti vznikne nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod,

a) stane-li se družstevník plně (částečně) invalidním následkem pracovního úrazu nebo

b) stane-li se plně (částečně) invalidní vdova, která při vzniku plné (částečné) invalidity již nemá nárok na vdovský důchod, jestliže se stala družstevnicí nejpozději do jednoho roku po zániku nároku na vdovský důchod a pokračovala v pracovní činnosti v družstvu až do dne, kdy se stala plně (částečně) invalidní; toto ustanovení se však nevztahuje na vdovu, které z důvodu plné invalidity znovu vznikne nárok na vdovský důchod.

§ 53

Pracovní úraz

(1) Pracovním úrazem je úraz, který člen družstva utrpěl při pracovní činnosti v družstvu nebo v přidružené výrobě*) anebo v přímé souvislosti s takovou pracovní činností. Stejné nároky jako při pracovním úrazu má též člen družstva, který utrpěl úraz

a) cestou do práce a zpět, jestliže cestu podstatně nepřerušil z příčin nesouvisících s pracovní činností,

b) při práci na záhumenku,

c) při činné účasti na opatřeních proti živelním pohromám a při odstraňování následků živelních pohrom nebo při záslužné činnosti konané bez právního závazku ve prospěch celku,

d) při výkonu veřejné funkce,

e) při některých zvláštních druzích činnosti, které stanoví prováděcí předpisy.

(2) Pracovním úrazům se kladou naroveň nemoci z povolání, jimiž se rozumějí nemoci uvedené v seznamu nemocí z povolání platném pro pracovníky, jestliže vznikly za podmínek stanovených v tomto seznamu**).

Výše invalidního důchodu členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

§ 54

(1) Základní výměra invalidního důchodu člena družstva s vyšší úrovní hospodaření činí 50 % průměrné měsíční pracovní odměny, jestliže člen družstva byl pracovně činný přede dnem vzniku

*) vyhláška č. 13/1964 Sb., o provozování přidružené výroby jednotnými zemědělskými družstvy

**) příloha k vyhlášce č. 102/1964 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení

nároku na důchod nejméně 25 roků nebo jestliže doba jeho pracovní činnosti s přičtením doby od vzniku nároku na důchod do dosažení věku 60 let u mužů a věku 57 let u žen činí nejméně 25 roků.

(2) Základní výměra invalidního důchodu uvedená v předchozím odstavci náleží členu družstva též, jestliže byl po 30. září 1948 důchodově zabezpečen (pojištěn) jako člen družstva nebo jako jednotlivě hospodařící rolník nejméně 20 roků, anebo jestliže doba jeho důchodového zabezpečení (pojištění) jako člena družstva nebo jako jednotlivě hospodařícího rolníka s přičtením doby od vzniku nároku na důchod do dosažení věku 60 let činí nejméně 20 roků. Do doby 20 roků se započítává členkám družstva též doba pracovní činnosti podle § 39 odst. 1 č. 2; z náhradních dob se započítává jen doba péče o dítě.

(3) Ustanovení předchozího odstavce se vztahuje jen na člena (členku) družstva, jehož důchodové zabezpečení (pojištění) jako družstevního rolníka trvalo bezprostředně před vznikem nároku na invalidní důchod nepřetržitě nejméně pět roků.

(4) K základní výměře se přičítá 1 % průměrné měsíční pracovní odměny od 26. roku pracovní činnosti za každý rok pracovní činnosti a za každý rok přičtené doby, avšak jen do výše stanovené v následujícím odstavci; přitom se započítává jen doba pracovní činnosti vykonávané po dosažení věku 18 let.

(5) Invalidní důchod činí ke dni vzniku nároku na tento důchod nejvýše 60 % průměrné měsíční pracovní odměny; zvýšení přesahující hranici 60 % průměrné měsíční pracovní odměny náleží, jen jde-li o zvýšení za dobu odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody.

(6) Invalidní důchod vypočtený podle předchozích odstavců nesmí činit méně, než by činil důchod vypočtený podle ustanovení platných pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

§ 55

(1) Nesplňuje-li člen družstva s vyšší úrovní hospodaření podmínky uvedené v § 54 odst. 1 ani podmínky uvedené v § 54 odst. 2 a 3, avšak získal potřebnou dobu pro nárok na invalidní důchod, náleží mu invalidní důchod ve výši 50 % průměrné měsíční pracovní odměny snížený za každý rok chybějící do 25 (§ 54 odst. 1) nebo do 20 (§ 54 odst. 2) roků o 2 % průměrné měsíční pracovní odměny.

(2) Ustanovení § 54 odst. 6 platí obdobně.

§ 56

Výše částečného invalidního důchodu členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

(1) Částečný invalidní důchod člena družstva s vyšší úrovní hospodaření činí polovinu invalidního důchodu; přitom však neplatí ustanovení o nejnižší výměře invalidního důchodu (§ 58 odst. 2 a 4).

(2) Ustanovení § 54 odst. 6 platí obdobně.

§ 57

Výše invalidního (částečného invalidního) důchodu při pracovním úrazu členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

(1) Invalidní důchod člena družstva s vyšší úrovní hospodaření, jehož plná invalidita je následkem pracovního úrazu, je o 10 % průměrné měsíční pracovní odměny vyšší než invalidní důchod vypočtený podle § 54 a 55.

(2) Částečný invalidní důchod člena družstva s vyšší úrovní hospodaření, jehož částečná invalidita je následkem pracovního úrazu, činí polovinu invalidního důchodu, který by náležel při pracovním úrazu; přitom však neplatí ustanovení o nejnižší výměře invalidního důchodu.

§ 58

Nejvyšší a nejnižší výměra invalidního důchodu členů družstev s vyšší úrovní hospodaření

(1) Invalidní důchod člena družstva s vyšší úrovní hospodaření spolu s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku 1600 Kčs měsíčně.

(2) Invalidní důchod činí nejméně 400 Kčs měsíčně.

(3) Invalidní důchod člena družstva staršího 20 let činí však nejvýše 90 % průměrné měsíční pracovní odměny neomezené podle § 42 odst. 3.

(4) Je-li invalidní důchod v nejnižší výměře podle odstavců 2 a 3 jediným zdrojem výživy důchodce a jeho rodiny nebo jde-li o manželskou dvojici, která nemá hrubý příjem vyšší než 400 Kčs měsíčně na osobu, může být invalidní důchod

a) nižší než 400 Kčs měsíčně vyměřen až do této výše též členu družstva staršímu 20 let i nad 90 % průměrné měsíční pracovní odměny,

b) dosahující aspoň 400 Kčs měsíčně vyměřen až do výše 600 Kčs měsíčně, ne však nad 90 % průměrné měsíční pracovní odměny.

§ 59

Výše invalidního (částečného invalidního) důchodu členů družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření

(1) Základní výměra invalidního důchodu člena družstva, které nebylo uznáno za družstvo

s vyšší úrovní hospodaření, je stejná jako základní výměra starobního důchodu (§ 48).

(2) Jestliže člen družstva nebyl po 30. září 1948 důchodově zabezpečen (pojištěn) jako člen družstva nebo jako jednotlivě hospodařící rolník aspoň 10 roků, činí základní výměra invalidního důchodu nejvýše 440 Kčs měsíčně, i když průměrná měsíční pracovní odměna přesahuje 1200 Kčs.

(3) Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na člena družstva, který byl po dobu aspoň pěti roků bezprostředně před vznikem nároku na invalidní důchod odborným nebo předním pracovníkem (§ 48 odst. 2).

(4) Za každý rok pracovní činnosti v družstvu, vykonávané po dosažení věku 18 let, pokud se započítává do doby potřebné pro vznik nároku na důchod a jeho výši, se k základní výměře invalidního důchodu přičítá 1 % její výše, ne však celkem více než 20 % základní výměry důchodu. Z náhradních dob se do doby pracovní činnosti přitom započítává jen doba započitatelná podle § 40 odst. 1 písm. c); zvýšení přesahující hranici 20 % základní výměry důchodu náleží, jen jde-li o zvýšení důchodu za tuto dobu.

(5) Částečný invalidní důchod činí polovinu invalidního důchodu.

(6) Vznikla-li invalidita (částečná invalidita) pracovním úrazem, zvyšuje se invalidní důchod o 50 Kčs a částečný invalidní důchod o 30 Kčs měsíčně.

§ 60

Invalidní (částečný invalidní) důchod v mimořádných případech

(1) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží ode dne podání žádosti též družstevníku, který se stal plně (částečně) invalidním

a) před započetím pracovní činnosti, jestliže byl pracovně činným po dobu potřebnou pro nárok na důchod; jde-li však o družstevníka mladšího 24 let, činí potřebná doba pracovní činnosti aspoň dva roky;

b) po započetí pracovní činnosti, nebyl pracovně činný po dobu potřebnou pro nárok na důchod před vznikem plné (částečné) invalidity, byl však pracovně činný po potřebnou dobu v posledních 10 letech před podáním žádosti.

(2) Družstevníku, který pro plnou invaliditu vzniklou v mládí nemohl být pracovně činný vůbec nebo po dobu potřebnou pro nárok na důchod a dosáhl věku 25 let, může být přiznán invalidní důchod až do výše 400 Kčs měsíčně.

(3) Za částečně invalidního se považuje též družstevník, jemuž dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky, i když jeho příjem z pracovní činnosti podstatně nepoklesl; takovému družstevníku může být přiznán částečný invalidní důchod.

§ 61

Výměra invalidního důchodu při změně stupně invalidity

(1) Stal-li se poživatel částečného invalidního důchodu, jehož základní výměra byla určena podle důchodového pásma, plně invalidním v době, kdy byl členem družstva s vyšší úrovní hospodaření, bude mu invalidní důchod vyměřen podle ustanovení platných pro členy družstev s vyšší úrovní hospodaření, jen byl-li v takovém družstvu po vzniku částečné invalidity pracovně činný (§ 39). Nebyl-li takto pracovně činný, vyměří se mu invalidní důchod podle ustanovení platných pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

(2) Stal-li se poživatel invalidního důchodu, jehož základní výměra byla určena podle důchodového pásma, částečně invalidním (§ 51 odst. 4) v době, kdy byl členem družstva s vyšší úrovní hospodaření, bude mu částečný invalidní důchod vyměřen podle ustanovení platných pro členy družstev s vyšší úrovní hospodaření, jen byl-li v takovém družstvu po vzniku invalidity pracovně činný. Nebyl-li takto pracovně činný, vyměří se mu částečný invalidní důchod podle ustanovení platných pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

Dávky rodinných příslušníků družstevníků při pracovním úrazu

§ 62

Invalidní (částečný invalidní) důchod rodinných příslušníků

(1) Rodinným příslušníkům družstevníka, kteří se stali plně invalidními (částečně invalidními) následkem pracovního úrazu (nemoci z povolání) při provozu družstevního zemědělského závodu nebo v souvislosti s ním anebo při práci na záhumenku a nejsou sami družstevníky, může být poskytnut invalidní (částečný invalidní) důchod.

(2) Rodinný příslušník družstevníka je plně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je neschopen vykonávat jakoukoli soustavnou výdělečnou činnost nebo výkon takové činnosti by vážně zhoršil jeho zdravotní stav. Rodinný příslušník družstevníka je částečně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav došlo k podstatnému poklesu jeho pracovní schopnosti.

(3) Výchovné k invalidnímu (částečnému invalidnímu) důchodu rodinného příslušníka družstevníka ani důchody pozůstalých po rodinných příslušnících družstevníka se neposkytují.

(4) Za rodinné příslušníky se považují osoby uvedené v § 36 za podmínek v něm stanovených.

§ 63

Výše invalidního (částečného invalidního) důchodu

(1) Invalidní důchod rodinného příslušníka družstevníka činí 230 Kčs měsíčně a může být zvýšen v případech hodných zřetele o 50 Kčs měsíčně.

(2) Částečný invalidní důchod rodinného příslušníka družstevníka činí 138 Kčs měsíčně a může být zvýšen v případech hodných zřetele o 30 Kčs měsíčně.

Důchody pozůstalých

§ 64

Všeobecné podmínky

(1) Důchod vdovský a sirotčí náležejí:

a) po družstevníku, který byl pracovně činný po dobu potřebnou pro nárok na invalidní nebo starobní důchod, jestliže neuplynuly od zániku sociálního zabezpečení družstevníka do dne smrti více než dva roky, nebo po družstevníku, který zemřel následkem pracovního úrazu (nemoci z povolání);

b) po poživateli důchodu starobního nebo invalidního (částečného invalidního).

(2) Dítěti oboustranně osiřelému náleží sirotčí důchod, i když nikdo z rodičů, popřípadě z osob, na něž dítě bylo převážně odkázáno výživou (§ 68 odst. 2), nesplnil podmínky pro nárok na invalidní nebo starobní důchod.

§ 65

Vdovský důchod

(1) Vdovský důchod náleží vdově po dobu jednoho roku od smrti manžela.

(2) Po uplynutí této doby náleží vdovský důchod, jestliže vdova splňuje některou z těchto podmínek:

a) je plně invalidní,

b) pečuje aspoň o jedno dítě, jež má nárok na sirotčí důchod (§ 68),

c) vychovala aspoň tři děti (§ 68),

d) dosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti,

e) dosáhla věku 50 let.

(3) Nárok na vdovský důchod vznikne znovu, splní-li se některá z podmínek uvedených v předchozím odstavci do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod.

(4) Nárok na vdovský důchod zaniká provdáním; při opětovném ovdovění vznikne však nárok na dřívější vdovský důchod znovu, jestliže by vdově náležel, kdyby se znovu neprovdala, a jestliže jí nenáleží nárok na vdovský důchod po posledním manželu.

(5) Vdovský důchod náleží za podmínek uvedených v předchozích odstavcích též rozvedené ženě, jestliže byla v době smrti bývalého manžela odkázána na příspěvek na výživu, až do skončení doby, do které měl bývalý manžel povinnost jej poskytovat; po této době může být vdovský důchod poskytován jen v případech hodných zřetele.

(6) Nárok na vdovský důchod nenáleží, jestliže manželství bylo uzavřeno po 60. roce věku družstevníka (důchodce) a netrvalo aspoň dva roky; to však neplatí, narodilo-li se z manželství nebo z předchozího soužití dítě anebo jestliže smrt nastala následkem úrazu.

(7) Žije-li vdova ve společné domácnosti s druhem, výplata vdovského důchodu se zastaví; o zastavení výplaty rozhoduje okresní národní výbor. V případech hodných zřetele, zejména jde-li o starší vdovu, může okresní národní výbor povolit další výplatu vdovského důchodu nebo s přihlédnutím k příjmům vdovy a druha povolit výplatu tohoto důchodu ve snížené výměře. Byla-li výplata vdovského důchodu zastavena nebo vdovský důchod vyplácen ve snížené výměře, výplata důchodu se obnoví v původní výši, jestliže druh zemře nebo dojde ke zrušení soužití a vdovský důchod by náležel, kdyby vdova nežila ve společné domácnosti s druhem.

(8) Vdově, která nežila s manželem delší dobu před jeho smrtí ve společné domácnosti a jejíž manželství přestalo plnit svou společenskou funkci, náleží vdovský důchod, jen byla-li v době smrti manžela odkázána na něj výživou.

§ 66

Výše vdovského důchodu

(1) Vdovský důchod činí 60 % důchodu

a) starobního nebo invalidního, na který by měl družstevník (pracující důchodce) nárok v době smrti, podle toho, který z těchto důchodů je vyšší;

b) starobního nebo invalidního, na který měl nárok v době smrti nepracující důchodce.

(2) Vdovský důchod po poživateli částečného invalidního důchodu, který nebyl pracovně činný, se vyměřuje z invalidního důchodu, na který by měl poživatel částečného invalidního důchodu nárok v době smrti, kdyby byl plně invalidní.

(3) Vdovský důchod činí nejméně 360 Kčs měsíčně, nesmí však být vyšší než důchod zemřelého.

(4) Rozvedené ženě (§ 65 odst. 5) a vdově, která nežila s manželem v době jeho smrti ve společné domácnosti (§ 65 odst. 8), náleží vdovský důchod jen do výše příspěvku na výživu, popřípadě výživného, a nesmí být vyšší než důchod zemřelého; ustanovení předchozího odstavce o nejnižší výměře vdovského důchodu tu neplatí.

(5) Je-li vedle vdovy, která má nárok na vdovský důchod, také rozvedená žena, která má nárok na vdovský důchod, nesmí úhrn vdovských důchodů převyšovat důchod zemřelého; pokud by úhrn byl vyšší, snižují se tyto důchody poměrně.

(6) Ustanovení odstavce 3 o nejnižší výměře vdovského důchodu neplatí pro vdovské důchody vdov po členech družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

§ 67

Souběh vdovského důchodu s příjmem z výdělečné činnosti

(1) Jestliže je vdova výdělečně činná, krátí se vdovský důchod o polovinu částky, o kterou úhrn vdovského důchodu a hrubého příjmu z výdělečné činnosti převyšuje měsíčně částku

1600 Kčs, pečuje-li o dvě děti (§ 44 odst. 2),

1400 Kčs, pečuje-li o jedno dítě,

1200 Kčs, nepečuje-li o žádné dítě.

(2) Při krácení podle předchozího odstavce musí však zůstat vdově nejméně polovina vdovského důchodu, jestliže pečuje aspoň o jedno dítě; pečuje-li vdova aspoň o tři děti, vdovský důchod se nekrátí.

(3) Vdovský důchod se nekrátí výdělečně činné vdově po dobu jednoho roku od smrti manžela.

§ 68

Sirotčí důchod

(1) Sirotčí důchod náleží dítěti (i osvojenému) zemřelého družstevníka (důchodce).

(2) Sirotčí důchod náleží také dítěti, jestliže zemřel družstevník (důchodce), který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů, a dítě bylo v době jeho smrti na něj převážně odkázáno výživou, kterou dítěti nemohou ze závažných příčin zajistit jeho rodiče.

(3) Sirotčí důchod náleží až do skončení povinné školní docházky dítěte. Poté náleží sirotčí důchod nejdéle do 25. roku věku, jestliže dítě

a) se soustavně připravuje na budoucí povolání předepsaným výcvikem anebo studiem, nebo

b) pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je neschopno se soustavně připravovat k budoucímu povolání anebo je schopno se k němu připravovat jen za mimořádných podmínek, nebo

c) pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je neschopno vykonávat soustavnou pracovní činnost (zaměstnání) nebo výkon takové pracovní činnosti (zaměstnání) by vážně zhoršil jeho zdravotní stav.

(4) Po skončení povinné školní docházky se sirotčí důchod nevyplácí, má-li dítě vlastní hrubý měsíční příjem vyšší než 600 Kčs.

(5) Nárok na sirotčí důchod zaniká osvojením dítěte; nárok se obnovuje zrušením osvojení nebo smrtí osvojitele, jestliže dítě nemá po něm nárok na sirotčí důchod.

(6) Výplata sirotčího důchodu může být zastavena, uzavře-li poživatel sirotčího důchodu sňatek a je-li v rodině hrubý příjem na osobu vyšší než 600 Kčs měsíčně.

§ 69

Výše sirotčího důchodu

(1) Sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte činí 30 % důchodu

a) starobního nebo invalidního, na který by měl zemřelý družstevník nebo pracující důchodce (§ 68 odst. 1 a 2) nárok v době smrti, podle toho, který z těchto důchodů je vyšší;

b) starobního nebo invalidního, na který měl nárok v době smrti nepracující důchodce.

(2) Sirotčí důchod po poživateli částečného invalidního důchodu, který nebyl pracovně činný, se vyměřuje z invalidního důchodu, na který by měl poživatel částečného invalidního důchodu nárok v době smrti, kdyby byl plně invalidní.

(3) Sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte činí nejméně 180 Kčs a nejvýše 450 Kčs měsíčně.

(4) Sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte činí 450 Kčs měsíčně.

(5) Jde-li o více dětí, nesmí být sirotčí důchod žádného z nich nižší než poměrný díl připadající na jedno dítě z úhrnu výchovného náležejícího k invalidnímu důchodu (§ 73 odst. 3).

Jiné důchody a dávky

§ 70

Důchod manželky

(1) Manželce člena družstva s vyšší úrovní hospodaření, který získal dobu pracovní činnosti potřebnou pro nárok na invalidní důchod nebo starobní důchod, může být přiznán důchod manželky, jestliže není výdělečně činná ani nemá nárok na jiný důchod a

a) dosáhla věku 65 let nebo

b) je plně invalidní.

(2) Důchod manželky může být přiznán za stejných podmínek také manželce poživatele důchodu starobního nebo invalidního (částečného invalidního).

(3) Důchod manželky se poskytuje ve výši 100 až 300 Kčs měsíčně podle sociálních poměrů rodiny.

(4) Důchod manželky se neposkytuje manželkám členů družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření.

§ 71

Osobní důchod

(1) Zvlášť zasloužilým družstevníkům v oboru hospodářství, vědy, kultury a obrany vlasti, v obo-

ru správy a v jiných úsecích veřejné činnosti nebo pozůstalým po nich může být přiznán osobní důchod. Vláda stanoví podrobnosti.

(2) Osobní důchod nahrazuje jiné důchody podle tohoto zákona nebo jiných předpisů.

§ 72

Sociální důchod

Pro poskytování sociálního důchodu platí ustanovení zákona o sociálním zabezpečení*).

§ 73

Výchovné k důchodům

(1) Výchovné náleží na každé dítě (§ 68) poživatele důchodu starobního, invalidního (částečného invalidního), osobního a sociálního. Výchovné však nenáleží na dítě, jež má nárok na sirotčí důchod nebo na něž přísluší přídavky na děti podle předpisů o nemocenském pojištění platných pro pracovníky (výchovné podle předpisů o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil).

(2) Výchovné činí měsíčně

k důchodu	na 1 dítě Kčs	na 2 děti Kčs	na 3 děti Kčs	na 4 děti Kčs	na 5 dětí Kčs
do 1400 Kčs	70	170	430	690	950
nad 1400 Kčs	70	170	400	640	880

a zvyšuje se za každé další dítě měsíčně
o 260 Kčs při důchodu do 1400 Kčs a
o 240 Kčs při důchodu nad 1400 Kčs.

(3) Výchovné činí měsíčně

k invalidnímu důchodu	na 1 dítě Kčs	na 2 děti Kčs	na 3 děti Kčs	na 4 děti Kčs	na 5 dětí Kčs
do 1400 Kčs	120	260	480	700	950
nad 1400 Kčs	120	260	460	660	880

a zvyšuje se za každé další dítě měsíčně
o 260 Kčs při důchodu do 1400 Kčs a
o 240 Kčs při důchodu nad 1400 Kčs.

(4) Mělo-li by nárok na výchovné na totéž dítě několik důchodců, náleží výchovné tomu, kdo má nárok na vyšší výchovné, a při stejné výši výchovného tomu, jemuž bylo dříve přiznáno.

(5) Výchovné náleží až do skončení povinné školní docházky; poté náleží a vyplácí se za stejných podmínek jako sirotčí důchod.

(6) Je-li dítě v přímém zaopatření jiné osoby (ústavu sociální péče) než důchodce, vyplácí se výchovné této osobě (ústavu sociální péče).

(7) Výchovné se neposkytuje na dítě

a) které je déle než šest měsíců v bezplatném plném zaopatření léčebného nebo podobného ústavu anebo

b) které má jiné bezplatné plné ústavní nebo internátní zaopatření z prostředků rozpočtových, hospodářských nebo jiných organizací,

c) poživatele důchodu, který je uživatelem zemědělské půdy ve větší výměře, než připouštějí Vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev pro výměru záhumenku, nebo žije s uživatelem takové půdy ve společné domácnosti jako člen rodiny.

§ 74

Zvýšení důchodu a výchovného pro bezmocnost

Je-li důchodce trvale tak bezmocný, že potřebuje ošetření a obsluhy jinou osobou, může mu být důchod zvýšen o 100 až 400 Kčs měsíčně se zřetelem na stupeň jeho bezmocnosti a jeho sociální, rodinné a majetkové poměry; obdobně lze zvýšit pro bezmocnost dítěte od sedmého roku jeho věku sirotčí důchod a výchovné.

Hlava druhá

Důchodové zabezpečení družstevních rolníků konajících službu v ozbrojených silách

§ 75

(1) Družstevníkům konajícím službu v ozbrojených silách, kteří nejsou vojáky z povolání a stali se plně (částečně) invalidními následkem úrazu anebo onemocnění vzniklých při výkonu služby v ozbrojených silách nebo v přímé souvislosti s ním, náleží invalidní (částečný invalidní) důchod ve zvýšené výměře, v jaké se poskytuje při pracovním úrazu, a podle ustanovení o tomto důchodu.

(2) Družstevníkům, uvedeným v předchozím odstavci, kteří se stali v době, kdy konali službu v ozbrojených silách, plně (částečně) invalidními následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých za jiných okolností, než je uvedeno v předchozím odstavci, náleží invalidní (částečný invalidní) důchod podle ustanovení o tomto důchodu.

*) § 37 zákona č. 101/1964 Sb.

(3) Důchody se vyměřují podle ustanovení platných pro členy družstev s vyšší úrovní hospodaření z částky 1000 Kčs měsíčně; jestliže byl člen družstva bezprostředně před nástupem služby v ozbrojených silách důchodově zabezpečen podle tohoto zákona, vyměřuje se důchod z průměrné měsíční pracovní odměny, je-li to pro něj výhodnější.

§ 76

(1) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží ve zvýšené výměře, v jaké se poskytuje při pracovním úrazu, a podle ustanovení o tomto důchodu též

a) družstevníkům, kteří se stali plně (částečně) invalidními v souvislosti s poškozením zdraví, jež utrpěli následkem účasti v boji proti fašismu jako příslušníci ozbrojených útvarů anebo následkem věznění z důvodu fašistické persekuce v době nesvobody;

b) družstevníkům povolaným k osobním úkonům podle předpisů o obraně Československé socialistické republiky, účastníkům civilní obrany, účastníkům přípravy k obraně Československé socialistické republiky*), pomocníkům Pohraniční stráže a členům Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, jestliže se stali plně (částečně) invalidními následkem úrazu, který vznikl při plnění jejich úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží podle ustanovení o tomto důchodu též

a) družstevníkům uvedeným v odstavci 1 písm. b), jestliže se stali plně (částečně) invalidními následkem úrazu, který vznikl v době plnění jejich úkolů bez přímé souvislosti s tímto plněním;

b) družstevníkům, kteří nekonají službu v ozbrojených silách, jestliže se stali plně (částečně) invalidními následkem úrazu, který byl bez jejich zavinění způsoben bojovým prostředkem.

(3) Ustanovení § 75 odst. 3 platí obdobně.

§ 77

(1) Invalidní důchod podle § 75 odst. 1 a § 76 odst. 1 se vyměřuje ve výši 60 % průměrné měsíční pracovní odměny, přičemž se použije ustanovení § 57 odst. 1; invalidní důchod činí nejméně 650 Kčs měsíčně a částečný invalidní důchod nejméně 450 Kčs měsíčně.

(2) Pozůstalým po družstevnících, kteří zemřeli následkem poškození zdraví utrpěného způsobem uvedeným v § 75 a 76 nebo byli poživateli důchodů podle těchto ustanovení, náleží důchody pozůstalých.

Hlava třetí

Díl první

Zabezpečení členů rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách

§ 78

(1) Členové rodiny družstevníka konajícího službu v ozbrojených silách (dále jen „voják") mají nárok na zaopatřovací příspěvek, pokud voják nevykonával vedle pracovní činnosti v družstvu také zaměstnání v pracovním poměru**) nebo pokud není zabezpečen podle ustanovení dílu druhého této hlavy zákona.

(2) Zaopatřovací příspěvek se poskytuje též některým jiným osobám, které jsou závislé výživou na vojákovi.

§ 79

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek mají:

a) nezaopatřené děti (§ 44 odst. 2) vojáka;

b) manželka vojáka, která s ním žije ve společné domácnosti a pečuje o nezaopatřené dítě ve věku do tří let nebo je plně invalidní anebo nemůže být výdělečně činná z jiných vážných důvodů;

c) manželka vojáka, která s ním nežije ve společné domácnosti, rozvedená manželka a matka dítěte vojáka, která není za něj provdána, přiznal-li jim soud vůči němu výživné, popřípadě příspěvek na výživu;

d) družka vojáka, která s ním žila do dne jeho nastoupení služby v ozbrojených silách aspoň tři měsíce ve společné domácnosti, nadále v ní setrvává a pečuje v ní o nezaopatřené dítě vojáka ve věku do tří let nebo je plně invalidní anebo nemůže být výdělečně činná z jiných vážných důvodů;

e) zletilá příbuzná vojáka, která s ním žije ve společné domácnosti, vede mu tuto domácnost a pečuje v ní o jeho nezaopatřené dítě ve věku do tří let;

f) manžel, jehož manželka nastoupila službu v ozbrojených silách, je-li plně invalidní a odkázán výživou na příjem manželky.

(2) Prováděcí předpisy stanoví,

a) kterým jiným osobám závislým výživou na vojákovi může být poskytován zaopatřovací příspěvek a v jaké výši;

b) za jakých podmínek a v jaké výši může být vojákovi poskytován příspěvek na úhradu za užívání bytu.

§ 80

(1) Zaopatřovací příspěvek pro nezaopatřené dítě činí 170 Kčs měsíčně.

*) zákon č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky

**) nárok na zaopatřovací příspěvek členů rodiny družstevníka, který vedle své činnosti v družstvu vykonává zaměstnání v pracovním poměru, se posuzuje podle zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení

(2) Zaopatřovací příspěvek pro nezaopatřené dítě se krátí o částku, o kterou čistý příjem dítěte převyšuje částku 200 Kčs měsíčně.

(3) Zaopatřovací příspěvek pro nezaopatřené dítě se poskytuje vedle přídavků na děti, vedle výchovného i vedle sirotčího důchodu.

§ 81

(1) Zaopatřovací příspěvek pro manželku, družku vojáka, jeho zletilou příbuznou a manžela vojákyně činí 500 Kčs měsíčně.

(2) Manželce, která nežije s vojákem ve společné domácnosti, rozvedené manželce a matce dítěte vojáka, která není za něj provdána, se poskytuje zaopatřovací příspěvek ve výši výživného, popřípadě příspěvku na výživu přiznaného soudem, nejvýše však ve výši 500 Kčs měsíčně.

(3) Má-li manželka, zletilá příbuzná, družka vojáka nebo manžel vojákyně jiný příjem, krátí se zaopatřovací příspěvek o polovinu částky, o kterou úhrn zaopatřovacího příspěvku a hrubého příjmu převyšuje měsíčně částku

1600 Kčs, pečuje-li o dvě děti (§ 44 odst. 2),

1400 Kčs, pečuje-li o jedno dítě,

1200 Kčs, nepečuje-li o žádné dítě;

pečuje-li aspoň o tři děti, zaopatřovací příspěvek se nekrátí.

§ 82

Úhrn zaopatřovacích příspěvků nesmí přesahovat 80 % průměru příjmů z pracovní činnosti vojáka za posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem nastoupení služby v ozbrojených silách. Přesahoval-li by úhrn zaopatřovacích příspěvků tuto výši, poskytuje se manželce zaopatřovací příspěvek v plné výši, nejvýše však ve výši 80 % průměru příjmů z pracovní činnosti vojáka. Je-li nejvyšší výměra vyčerpána zaopatřovacím příspěvkem pro manželku, nelze tento příspěvek poskytnout dalším osobám; jinak se zaopatřovací příspěvek každé z těchto dalších osob snižuje o stejnou částku.

Díl druhý

Zabezpečení družstevníků v době vojenského cvičení

§ 83

(1) Družstevníkům se poskytuje zaopatřovací příspěvek v době výkonu vojenského cvičení nebo jiné obdobné služby v ozbrojených silách, s výjimkou vojenské základní a náhradní služby, jestliže jejich sociální zabezpečení trvalo (§ 4) bezprostředně před nástupem vojenského cvičení aspoň tři měsíce; splnění této podmínky se nevyžaduje, jestliže nemohla být splněna z důvodu obecného zájmu nebo z jiných vážných důvodů.

(2) Zaopatřovací příspěvek činí za každý měsíc vojenského cvičení:

a) 50 % průměrné pracovní odměny družstevníka, není-li tu žádná z osob uvedených v § 84,

b) 65 % průměrné pracovní odměny družstevníka, je-li tu jedna z uvedených osob,

c) 90 % průměrné pracovní odměny družstevníka, jsou-li tu dvě z uvedených osob,

d) 95 % průměrné pracovní odměny družstevníka, jsou-li tu aspoň tři z uvedených osob.

(3) Za část kalendářního měsíce, po kterou družstevník vykonával vojenské cvičení, náleží poměrný díl zaopatřovacího příspěvku.

(4) Zaopatřovací příspěvek se snižuje o částku, kterou je družstvo povinno poskytovat podle svých stanov rodině družstevníka po dobu jeho vojenského cvičení; přitom se nehledí k přídavkům na děti.

(5) Průměrnou pracovní odměnou družstevníka se rozumí dvanáctina příjmů z pracovní činnosti za posledních 12 kalendářních měsíců před nástupem vojenského cvičení; do této doby se nezapočítávají doby uznané pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz. Příjmem z pracovní činnosti se rozumějí příjmy, z nichž se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna*). Byl-li družstevník před nástupem vojenského cvičení odměňován podle pracovních jednotek po dobu kratší než 12 kalendářních měsíců, považují se za jeho příjem z pracovní činnosti za tuto dobu odměny v plánované výši připadající na pracovní jednotky, které v této době odpracoval.

§ 84

Při vyměřování zaopatřovacího příspěvku podle § 83 odst. 2 se přihlíží k těmto osobám:

a) k manželce, nezletilým dětem a vnukům, žijí-li s družstevníkem trvale ve společné domácnosti,

b) k jiným osobám, které nemají vlastní příjem přesahující částku 200 Kčs měsíčně, jestliže žijí ve společné domácnosti s družstevníkem nebo jestliže sice ve společné domácnosti s družstevníkem nežijí, avšak družstevník jim pravidelně přispíval na výživu před nástupem služby v ozbrojených silách nejméně částkou 100 Kčs měsíčně.

Díl třetí

Společná ustanovení pro poskytování zaopatřovacího příspěvku

§ 85

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek náleží od prvního dne služby v ozbrojených silách. Splní-li se podmínky pro nárok na zaopatřovací příspěvek (např. uzavření sňatku, narození dítěte) teprve po nástupu služby v ozbrojených silách, vzniká nárok ode dne, kdy se tak stalo.

*) § 43 vyhl. č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků

(2) Nárok na zaopatřovací příspěvek zaniká dnem, kterým pominula některá z podmínek pro nárok. Skončí-li se však služba v ozbrojených silách nebo pomine-li některá z podmínek pro nárok až po 25. dni v měsíci, zaniká nárok na zaopatřovací příspěvek až posledním dnem téhož kalendářního měsíce.

§ 86

(1) Je-li oprávněný umístěn v léčebném ústavu po dobu delší dvou měsíců, vyplácí se počínajíc třetím měsícem polovina zaopatřovacího příspěvku.

(2) Zaopatřovací příspěvek se nevyplácí, je-li oprávněný déle než jeden měsíc

a) v cizině,

b) v ochranné výchově,

c) ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě; byl-li oprávněný propuštěn z vazby, aniž byl odsouzen, vyplatí se mu zaopatřovací příspěvek zpětně za celou dobu vazby.

§ 87

Vláda může stanovit zvláštní úpravu zaopatřovacího příspěvku pro dobu branné pohotovosti státu.

Hlava čtvrtá

Sociální zabezpečení učňů

§ 88

(1) Rozsah, podmínky a výše nároků ze sociálního zabezpečení učňů, kteří jsou v učebním poměru k družstvu, se řídí předpisy platnými pro ostatní učně.

(2) Základem pro výpočet průměrné denní pracovní odměny učně, podle níž se určuje výše peněžitých dávek zabezpečení v nemoci a peněžité pomoci v mateřství, je peněžitá odměna náležející podle předpisů o finančním a hmotném zabezpečení učňů*), kteří jsou v učebním poměru k družstvu; vznikla-li pracovní neschopnost v době, kdy skončilo přípravné období učně, je základem výdělek dosažený v období odborného rozvoje.

Hlava pátá

Zabezpečení důchodců v nemoci

§ 89

(1) Důchodci, jeho manželce a dětem, jakož i dalším osobám převážně odkázaným výživou na důchodce, o kterých to stanoví prováděcí předpisy, se poskytuje léčebně preventivní péče, podpora při narození dítěte a pohřebné za podmínek a v rozsahu jako družstevníkům; může jim být poskytnuta též lázeňská péče a příspěvek na dětskou rekreaci.

(2) Léčebně preventivní péči poskytují zdravotnická zařízení; lázeňskou péči poskytují na účet sociálního zabezpečení.

(3) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahují

a) na důchodce, kteří jsou zabezpečeni v nemoci nebo v mateřství podle jiných předpisů**),

b) na manželku důchodce, jeho děti a osoby převážně odkázané výživou na důchodce, pokud jsou samy zabezpečeny v nemoci nebo v mateřství podle jiných předpisů**),

c) na osoby, které se trvale zdržují mimo území Československé socialistické republiky.

Hlava šestá

Společná ustanovení o dávkách

§ 90

Povinnosti oprávněných osob

(1) Byl-li příjemce dávky nebo jiný oprávněný vyzván, aby osvědčil okolnosti rozhodné pro výplatu dávky nebo její výši, je povinen výzvě vyhovět; neučiní-li tak ve stanovené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, jestliže oprávněný byl ve výzvě upozorněn na tyto následky.

(2) Příjemce dávky nebo jiný oprávněný je povinen ohlásit do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu. Neohlásí-li poživatel starobního důchodu opětovné započetí pracovní činnosti v družstvu nebo jiné výdělečné činnosti, nemá nárok na zvýšení důchodu za dobu, po kterou nesplnil ohlašovací povinnost; tím není dotčena jeho povinnost vrátit dávky přijaté neprávem (§ 91 odst. 2).

(3) Výplata dávky podmíněné nepříznivým zdravotním stavem může být zastavena, jestliže občan, jehož zdravotní stav je třeba zjistit, se nepodrobí lékařskému vyšetření přesto, že byl upozorněn na možné zastavení výplaty dávky.

§ 91

Změny dávky a její vrácení

(1) Zanikne-li nárok na dávku nebo zjistí-li se dodatečně, že dávka byla přiznána neprávem nebo v nesprávné výši, anebo změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo její výplatu, dávka se odejme, zvýší, sníží anebo se její výplata zastaví. Odnětí, snížení a zastavení výplaty dávky se provede ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které byla již vyplacena. Zvýšení dávky nesprávně vyměřené se provede ode dne, od něhož zvýšení náleží, nejvýše však za tři roky nazpět, a na doplatku se vyplatí celkem nejvýše částka 12 000 Kčs.

*) vyhláška č. 130/1958 Ú. l. a resortní směrnice vydané podle této vyhlášky

**) zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, a zákon č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení

(2) Příjemce dávky, který vědomě způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen vrátit dávku ode dne, od něhož nenáležela vůbec nebo v poskytované výši; to platí zejména, jestliže dávku vylákal, zamlčel některou rozhodnou skutečnost nebo nesplnil některou povinnost uloženou mu tímto zákonem nebo prováděcími předpisy anebo jestliže vědomě přijímal dávku vyplácenou neprávem nebo v nesprávné výši. O povinnosti vrátit přeplatek rozhoduje orgán, který je příslušný rozhodovat o změně nebo odnětí dávky nebo její části. Rozhodnutí o přeplatku na dávce ze zabezpečení v nemoci nebo ze zabezpečení matky a dítěte schvaluje okresní národní výbor. Částky neprávem přijaté mohou být sráženy též z běžně vyplácené nebo později přiznané dávky anebo z pracovní odměny oprávněného; přitom platí obdobně předpisy o částkách, které nelze zabavit při výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy*).

§ 92

Omezení výplaty dávek

(1) Starobní důchod se nevyplácí po dobu, po kterou se oprávněnému poskytuje nemocenské, pokud vláda nestanoví výjimky. Jestliže však družstevníku náleží výplata starobního důchodu při další pracovní činnosti v družstvu, vyplácí se starobní důchod, i když se oprávněnému vyplácí nemocenské. Invalidní (částečný invalidní) důchod se nevyplácí po dobu výplaty nemocenského přiznaného na podkladě zabezpečení v nemoci z doby před vznikem nároku na důchod. Byl-li družstevníku přiznán invalidní důchod za dobu, v níž mu družstvo poskytovalo z důvodu jeho nemoci peněžité dávky ze sociálního fondu, vyplatí se důchodci invalidní důchod za dobu, po kterou byly vypláceny dávky z důvodu nemoci, jen ve výši, o kterou je invalidní důchod vyšší. Invalidní (částečný invalidní) důchod podle § 75 se vyplácí nejdříve po skončení služby v ozbrojených silách, za jejíhož vykonávání došlo k poškození zdraví.

(2) Je-li důchodce, který neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, umístěn v psychiatrické léčebně po dobu delší dvou měsíců, důchod se počínajíc třetím měsícem nevyplácí; má-li důchodce jen povinnost poskytovat výživné, popřípadě příspěvek na výživu, přiznané soudem, vyplácí se část důchodu, které je třeba k úhradě tohoto výživného (příspěvku). Důchodci nebo jeho opatrovníku se vyplácí část důchodu, které je třeba na úhradu jiných závazků a osobních potřeb důchodce. Po návratu z psychiatrické léčebny se doplatí důchodci důchod zpětně za poslední dva měsíce.

(3) Je-li důchodce, který neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, umístěn v jiném léčebném ústavu než v psychiatrické léčebně po dobu delší dvou měsíců, vyplácí se počínajíc třetím měsícem polovina důchodu, nejvýše však 500 Kčs měsíčně. Vyšší částka se vyplácí, jen vyžaduje-li to úhrada závazků a osobních potřeb důchodce.

(4) Je-li družstevníku se změněnou pracovní schopností, který požívá jiný než částečný invalidní důchod a neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, poskytováno po dobu přípravy pro pracovní činnost (povolání) bezplatné ubytování a stravování, vyplácí se mu po dobu této přípravy polovina důchodu, nejvýše však 500 Kčs měsíčně. Vyšší částka se vyplácí, jen vyžaduje-li to úhrada závazků a osobních potřeb důchodce.

§ 93

Výplata dávek jiné osobě

(1) Kdyby se výplatou dávky oprávněnému zřejmě nedosáhlo účelu, kterému dávka má sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je povinen vyživovat, určí místní národní výbor jeho bydliště na návrh manžela nebo opatrovníka dětí anebo z vlastního podnětu občana, kterému má být dávka vyplácena místo oprávněnému; příjemce dávky je povinen použít jí toliko ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Místní národní výbor sleduje a dozírá, zda příjemce dávky tuto povinnost plní.

(2) Po dobu, po kterou důchodce odpykává trest odnětí svobody delší jednoho měsíce nebo je ve vazbě, důchod se nevyplácí. Byl-li důchodce odsouzen k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu tři měsíce, vyplatí se mu důchod zpětně za jeden měsíc; byl-li propuštěn z vazby, aniž byl odsouzen, vyplatí se mu důchod zpětně za celou dobu vazby. Manželce a dětem důchodce se vyplácí část důchodu, které je třeba k úhradě jeho závazků a osobních potřeb členů jeho rodiny; výchovné se však vyplácí neomezeně. Vyplácela-li se manželce a dětem část důchodu a doplácí-li se důchodci důchod zpětně, vyplatí se mu jen rozdíl.

§ 94

Souběh nároků na důchody

(1) Jsou-li splněny podmínky pro nárok na důchod starobní a invalidní (částečný invalidní) nebo podmínky pro nárok na dva důchody téhož druhu z jakéhokoli sociálního zabezpečení (pojištění), náleží jen důchod vyšší, pokud se nestanoví jinak v § 51 odst. 2.

(2) Jsou-li splněny podmínky pro nárok na důchod starobní nebo invalidní (částečný invalidní) a na důchod vdovský nebo sirotčí anebo na důchod vdovský a sirotčí, náleží důchod vyšší a z ostatních důchodů po jedné polovině.

(3) Je-li poživateli důchodu vyplácen současně z ciziny stejně vysoký nebo vyšší důchod ze sociálního zabezpečení (pojištění), zastaví se výplata důchodu z československého sociálního zabezpečení (pojištění); je-li tento důchod vyšší než důchod vyplácený z ciziny, vyplácí se snížený o částku rov-

*) § 276 a násl. zákona č. 99/1963 Sb. (občanský soudní řád)

nou důchodu vypláceném z ciziny. To platí též pro souběh dvou vdovských nebo sirotčích důchodů a pro souběh vdovského důchodu se sirotčím. Jestliže však při souběhu důchodu z československého sociálního zabezpečení s důchodem vypláceným z ciziny je jen jeden z těchto důchodů důchodem vdovským nebo sirotčím a důchod z československého sociálního zabezpečení je nižší, sníží se důchod z československého sociálního zabezpečení na polovinu; je-li tento důchod vyšší než důchod vyplácený z ciziny, vyplácí se snížený o polovinu částky rovné důchodu vypláceném z ciziny. V případech hodných zřetele může Státní úřad sociálního zabezpečení povolit výjimky. Předchozí ustanovení tohoto odstavce platí, jen nestanoví-li jinak mezistátní úmluva.

§ 95

Přechod nároku při úmrtí oprávněného

(1) Zemřel-li oprávněný po uplatnění nároku na dávku, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nároku na částky splatné ode dne smrti oprávněného postupně manželka (manžel), děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti ve společné domácnosti. Podmínka společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod.

(2) Jde-li o dávky přiznané před smrtí oprávněného, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v předchozím odstavci.

(3) Nároky přecházející na pozůstalé podle předchozích odstavců nejsou součástí dědictví.

§ 96

Výplata důchodu při další pracovní činnosti

(1) Vláda může stanovit,

1. za jakých podmínek a v jaké výši se poskytuje

a) starobní důchod z důchodového zabezpečení družstevních rolníků při pracovní činnosti v družstvu s vyšší úrovní hospodaření a při zaměstnání,

b) starobní důchod z důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků nebo jiných osob samostatně hospodařících při zaměstnání nebo při pracovní činnosti v družstvu,

c) starobní důchod a bez ohledu na výši výdělku vdovský a sirotčí důchod z důchodového zabezpečení družstevních rolníků a z důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících při kampaňové, sezónní nebo jiné krátkodobé pracovní činnosti v družstvu nebo v zaměstnání;

2. že se poskytuje část starobního důchodu, aby se umožnil postupný přechod do starobního důchodu družstevníkům, kteří jsou pracovně činní v družstvu s vyšší úrovní hospodaření po vzniku nároku na tento důchod, jestliže se věkem změnila jejich pracovní schopnost tak, že jejich výdělek poklesl v důsledku zmenšeného pracovního úvazku.

(2) Vláda může též stanovit, při jaké jiné výdělečné činnosti se neposkytuje starobní důchod.

§ 97

Výplata dávek

(1) Důchody se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Důchody a ostatní dávky se vyplácejí dopředu v měsíčních lhůtách.

(2) Dávky zkrácené pro souběh s jiným příjmem mohou být vypláceny zálohou, pozadu, a nedosahují-li průměrně 50 Kčs měsíčně, v delších než měsíčních obdobích; zúčtování záloh se provádí za období nepřesahující šest měsíců.

§ 98

Výplata dávek při pobytu oprávněného v cizině

Nestanoví-li jinak mezistání úmluva, dávky se do ciziny nevyplácejí a za dobu, po kterou se oprávněný zdržuje v cizině trvale, nenáležejí; Státní úřad sociálního zabezpečení však může v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány povolit výjimky a stanovit podmínky pro výplatu dávek, zdržuje-li se oprávněný ve státě, s nímž není uzavřena úmluva.

§ 99

Postoupení a zabavení dávek

(1) Nároky na dávky mohou být postoupeny jen pro pohledávky na výživné, popřípadě na příspěvek na výživu, a to až do poloviny dávek. Zabavení nároku na dávky se řídí předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

(2) Přijetím důchodce do zaopatření ústavu sociální péče přechází jeho nárok na důchod na tento ústav do výše příspěvku na úhradu nákladů ústavní péče.

§ 100

Promlčení

(1) Nárok na nemocenské, na podporu při ošetřování člena rodiny a na peněžitou pomoc v mateřství za jednotlivé dny se promlčuje, nebyl-li uplatněn do jednoho roku ode dne, za který náleží.

(2) Nárok na podporu při narození dítěte a na pohřebné se promlčuje, nebyl-li uplatněn do jednoho roku ode dne porodu nebo úmrtí.

(3) Nárok na přídavky na děti za jednotlivý kalendářní měsíc se promlčuje, nebyl-li uplatněn do jednoho roku od posledního dne měsíce, za který náleží.

(4) Nárok na dávku důchodového zabezpečení a na zaopatřovací příspěvek se nepromlčuje.

(5) Nárok na jednotlivou splátku dávky důchodového zabezpečení a zaopatřovacího příspěvku se promlčuje v jednom roce ode dne její splatnosti.

(6) Právo požadovat vrácení jednotlivých splátek dávek poskytnutých neprávem (§ 91 odst. 2) se promlčuje v deseti letech od jejich výplaty. Promlčecí lhůta neběží, jsou-li prováděny srážky z dávky na úhradu dávky vyplacené neprávem.

Zvláštní daň z důchodu

§ 101

(1) Starobní a invalidní (částečné invalidní) důchody, na něž vznikne nárok po 30. červnu 1964, vdovské důchody z nich vyměřené a osobní důchody přiznané po tomto dni podléhají zvláštní dani z důchodu, jestliže přesahují částku

a) 700 Kčs měsíčně,

b) 900 Kčs měsíčně, náleží-li důchodci výchovné na 1 dítě,

c) 1100 Kčs měsíčně, náleží-li důchodci výchovné na dvě děti.

Náleží-li důchodci výchovné na tři děti, nepodléhá důchod zvláštní dani z důchodu.

(2) Jde-li o vdovský důchod, posuzuje se zdanění tohoto důchodu podle toho, zda vdova pečuje o dítě, které má nárok na sirotčí důchod.

(3) Zvláštní daň z důchodu je odstupňována podle výše důchodu od 1 % do 12,5 % důchodu; přitom se důchody uvedené v odstavci 1 písm. a), b) a c) podrobují stejné základní procentní sazbě. Daň se zaokrouhluje na celé koruny směrem dolů.

§ 102

Základ pro vyměření zvláštní daně z důchodu

(1) Zvláštní daň z důchodu se vyměřuje a sráží ze základu pro vyměření této daně. Základem pro vyměření zvláštní daně z důchodu je důchod vypočtený ke dni vzniku nároku spolu se zvýšením důchodu získaným v dřívějším veřejném penzijním zaopatření, s důchodem z penzijního nadlepšení, s příplatkem ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací a s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) bez omezení na hranici 60 % průměrné měsíční pracovní odměny (§ 45 odst. 3, § 54 odst. 5), avšak po jeho snížení na nejvyšší výměru důchodu stanovenou pevnými částkami (§ 47 odst. 1, § 58 odst. 1), pokud by tuto nejvyšší hranici přesahoval; do základu pro vyměření zvláštní daně z důchodu se nezapočítává zvýšení důchodu za dobu odbojové činnosti, výchovné a zvýšení důchodu pro bezmocnost.

(2) Požívá-li důchodce dva nebo více důchodů z důchodového zabezpečení (pojištění), podléhá zvláštní dani z důchodu úhrn všech důchodů.

(3) Zvýšení důchodu za dobu další pracovní činnosti po vzniku nároku na důchod vykonávané po 30. červnu 1964 nepodléhá zvláštní dani z důchodu.

(4) Vdovské a sirotčí důchody se vyměřují ze starobního (invalidního) důchodu nesníženého o zvláštní daň z důchodu; poté se posoudí zdanění vdovského důchodu podle předchozích ustanovení.

(5) Poskytuje-li se důchodci jen část důchodu, stanoví se tato část z důchodu sníženého o zvláštní daň z důchodu; obdobně se postupuje při krácení důchodu pro souběh s příjmem z výdělečné činnosti.

§ 103

(1) Zvláštní daň z důchodu vyměřuje a sráží při výplatě důchodu Státní úřad sociálního zabezpečení.

(2) Státní úřad sociálního zabezpečení vydá tabulky pro výpočet zvláštní daně z důchodu a stanoví podrobnosti k provedení ustanovení o této dani; bude-li to vyžadovat potřeba automatizovaného způsobu výpočtu zvláštní daně z důchodu, může být tato daň vyměřena odchylně v mezích stanovených daňových pásem.

Hlava sedmá

Sociální fond družstva

§ 104

(1) Družstva používají v souladu s ustanovením svých stanov a pracovních řádů prostředků sociálních fondů též na doplnění sociálního zabezpečení družstevníků. Poskytují-li se ze sociálního fondu podpory obdobné peněžitým dávkám zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, poskytovaným podle tohoto zákona, snižují se zákonné dávky o tyto podpory, pokud by spolu s těmito podporami byly vyšší, než činí výměra zákonných dávek téhož druhu podle předpisů o nemocenském pojištění platných pro pracovníky. Stejně se snižuje peněžitá pomoc v mateřství, poskytuje-li se ze sociálního fondu dávka z důvodu nemoci.

(2) Orgány sociálního zabezpečení jsou nápomocny družstvům při plnění úkolů souvisících s hospodařením s prostředky sociálního fondu.

Hlava osmá

Služby sociálního zabezpečení

Díl první

Všeobecná ustanovení

§ 105

(1) Stát pomáhá poskytováním služeb sociálního zabezpečení družstevníkům, jejich rodinným příslušníkům a poživatelům důchodu ze sociálního zabezpečení družstevních rolníků, jestliže potřebují jeho přispění k překonání nepříznivých životních poměrů.

(2) Nově vytvořené socialistické společenské vztahy vyžadují, aby si občané a v rodině zejména děti a rodiče vzájemně pomáhali. Národní výbory působí soustavnou výchovou občanů k tomu, aby pomáhali spoluobčanům starým a těžce poškozeným na zdraví, a aby se upevňovaly rodinné vztahy, zejména aby se děti podílely na dalším zvyšování životní úrovně svých rodičů a pečovaly o ně, jestliže takovou péči potřebují.

(3) Družstva vytvářejí podmínky, aby v souladu s rostoucí ekonomickou úrovní hospodaření postupně přejímala zajišťování služeb sociálního zabezpečení a hradila náklady na jejich poskytování ze sociálních fondů. Národní výbory doporučují jednotlivým družstvům, které služby sociálního zabezpečení a v jakém rozsahu mají zajišťovat.

Díl druhý

Péče o družstevníky se změněnou pracovní schopností

§ 106

Družstevníci se změněnou pracovní schopností

(1) Družstevníky se změněnou pracovní schopností jsou družstevníci, kteří mají pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podstatně omezený výběr prací v družstvu; jsou jimi též poživatelé důchodů ze sociálního zabezpečení družstevních rolníků, jejichž přiznání je podmíněno nepříznivým zdravotním stavem, pokud jim jejich zachovaná pracovní schopnost dovoluje pracovní činnost v družstvu.

(2) Družstevníkům se změněnou pracovní schopností se poskytuje bezplatně pracovní rehabilitace jako souvislá péče směřující k tomu, aby se mohli uplatňovat vhodnou činností.

(3) Družstevníkům se změněnou pracovní schopností se poskytuje soustavná dispenzární péče podle předpisů o léčebně preventivní péči.

§ 107

Pracovní uplatnění

(1) Družstva umožňují družstevníkům se změněnou pracovní schopností pracovní činnost na pracích vhodných pro ně se zřetelem na jejich zdravotní stav, schopnosti a kvalifikaci. Za tím účelem provádějí družstva podle pokynů národních výborů v družstvech výběr vhodných prací pro tyto družtevníky.

(2) Družstva upravují družstevníkům se změněnou pracovní schopností pracovní dobu, pomůcky a ostatní pracovní podmínky, jestliže to vyžaduje zdravotní stav těchto družstevníků.

(3) Družstevníkům se změněnou pracovní schopností mladším 18 let se po ukončení povinné školní docházky umožňuje příprava pro pracovní činnost v učebním poměru pokud možno spolu se zdravou mládeží; nemají-li předpoklady pro přípravu v učebním poměru, zajistí se jim jiná vhodná pracovní činnost.

(4) Umisťovat občany se změněnou pracovní schopností do pracovního (učebního) poměru k družstvu lze, jen pokud je to v souladu se stanovami družstva; péče o tyto pracovníky se řídí ustanoveními zákona o sociálním zabezpečení.

(5) Národní výbory sledují, jaký vliv má příprava pro pracovní činnost, výkon práce a pracovní prostředí na zdravotní stav družstevníků se změněnou pracovní schopností, a zda tito družstevníci nepotřebují další pomoci.

§ 108

Hmotné zabezpečení

Hmotné zabezpečení družstevníků se změněnou pracovní schopností zahrnuje příspěvek po dobu přípravy pro povolání a náhradu nutných výloh spojených s touto přípravou.

§ 109

Povinnosti družstev

Družstva zabezpečují družstevníkům se změněnou pracovní schopností vhodnou pracovní činnost podle doporučení národního výboru, které je pro družstvo závazné, a jsou zejména povinna

a) umožňovat družstevníkům, kteří se během pracovní činnosti v družstvu stali družstevníky se změněnou pracovní schopností, nadále vhodnou pracovní činnost úpravou pracovních podmínek (§ 107 odst. 2), popřípadě přemístěním na vhodnou práci (§ 107 odst. 1); přidělovat práce vhodné pro družstevníky se změněnou pracovní schopností jiným družstevníkům může družstvo jen tehdy, nejsou-li v družstvu družstevníci se změněnou pracovní schopností,

b) provádět přípravu pro pracovní činnost a věnovat zvláštní péči zvyšování kvalifikace družstevníků se změněnou pracovní schopností,

c) oznámit předběžně okresnímu národnímu výboru zánik členství družstevníka se změněnou pracovní schopností.

Díl třetí

Péče o družstevníky těžce poškozené na zdraví a o staré družstevníky

§ 110

(1) Péče o družstevníky těžce poškozené na zdraví a o staré družstevníky a péče o družstevníky, kteří potřebují zvláštní pomoci, se poskytuje družstevníkům, jejich rodinným příslušníkům a poživatelům důchodu ze sociálního zabezpečení družstevních rolníků podle ustanovení zákona o sociálním zabezpečení.

(2) Poskytne-li službu sociálního zabezpečení družstvo, může požadovat plnou nebo částečnou úhradu nákladů za poskytnutí služby od jejího příjemce nebo od manžela, dětí a rodičů, a to podle hospodářských poměrů osob povinných úhradou. Neuhrazený zbytek nákladů uhrazuje družstvo ze sociálního fondu.

Díl čtvrtý

§ 111

Společná ustanovení

Pro poskytování služeb sociálního zabezpečení platí společná ustanovení o dávkách uvedená v § 90 a 91 a v § 93 odst. 1.

Hlava devátá

Příspěvek na úhradu nákladů

§ 112

(1) Dávky sociálního zabezpečení poskytuje stát. Družstva přispívají na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení. Příspěvek činí 11,2 % úhrnu peněžních pracovních odměn.

(2) Splátky příspěvku odvádí družstvo okresnímu národnímu výboru současně s čerpáním peněžních prostředků na pracovní odměny.

(3) Podrobnosti o způsobu odvádění příspěvku stanoví Státní úřad sociálního zabezpečení v dohodě s ministerstvy zemědělství, lesního a vodního hospodářství a financí.

Hlava desátá

Organizace sociálního zabezpečení

§ 113

Orgány sociálního zabezpečení

Sociální zabezpečení družstevních rolníků provádějí Státní úřad sociálního zabezpečení, národní výbory a jednotná zemědělská družstva.

§ 114

Státní úřad sociálního zabezpečení

Státní úřad sociálního zabezpečení řídí a kontroluje provádění sociálního zabezpečení družstevních rolníků a zajišťuje, aby úkoly tohoto sociálního zabezpečení byly plněny v souladu s možnostmi a potřebami společnosti; odpovídá za účelné vynakládání prostředků na sociální zabezpečení a za odbornou výchovu pracovníků na tomto úseku. Při plnění těchto úkolů postupuje v úzké součinnosti s ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství. Rozhoduje o dávkách důchodového zabezpečení. Vláda může přenést rozhodování o těchto dávkách na národní výbory.

§ 115

Úkoly národních výborů

(1) Národní výbory zabezpečují ve svých obvodech úkoly na úseku sociálního zabezpečení družstevních rolníků v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství a se zřetelem na jeho potřeby, kontrolují provádění sociálního zabezpečení jednotnými zemědělskými družstvy, všemožně napomáhají družstvům v plnění těchto úkolů a odpovídají za to, že prostředky určené na sociální zabezpečení budou vynakládány účelně a hospodárně.

(2) Národní výbory při provádění sociálního zabezpečení družstevních rolníků organizují služby sociálního zabezpečení, rozhodují o těchto službách, o zaopatřovacím příspěvku členů rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách, o zaopatřovacím příspěvku družstevníků po dobu vojenského cvičení a o dávkách zabezpečení důchodců v nemoci, ve věcech vzniku a zániku sociálního zabezpečení, o započtu kalendářního roku, v němž družstevník neodpracoval pracovní úvazek (§ 39 odst. 2), o započtu doby pracovní činnosti v družstvu podle § 39 odst. 1 č. 2 a o dávkách důchodového zabezpečení v rozsahu na ně přeneseném*); pečují o to, aby i na vesnici byly vytvořeny vhodné podmínky k zajištění aktivní účasti důchodců v hospodářském, kulturním a veřejném životě.

(3) Národní výbory zabezpečují co nejširší účast družstevních rolníků na provádění sociálního zabezpečení v družstvech a jeho kontrole, zejména přibíráním družstevních rolníků k přímé účasti na rozhodování v komisích sociálního zabezpečení a užších komisích, které zřizují při komisích sociálního zabezpečení.

(4) Zásady uspořádání a působnosti orgánů národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení družstevních rolníků stanoví vláda; podrobnosti stanoví Státní úřad sociálního zabezpečení.

§ 116

Úkoly jednotných zemědělských družstev

(1) Jednotná zemědělská družstva zajišťují plnění úkolů vyplývajících pro ně z tohoto zákona svými sociálními komisemi. Předsedou komise je člen představenstva, jejím tajemníkem ekonom družstva.

(2) Sociální komise rozhodují zejména o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a o dávkách zabezpečení matky a dítěte.

(3) Pokud nejsou vytvořeny předpoklady, aby sociální komise rozhodovala o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a o dávkách zabezpečení matky a dítěte, může okresní národní výbor přenést rozhodování o těchto dávkách na místní národní výbor.

*) vyhláška č. 108/1964 Sb., o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení

(4) Družstva obstarávají v rozsahu stanoveném prováděcími předpisy administrativní úkoly potřebné pro provádění sociálního zabezpečení družstevníků.

Hlava jedenáctá

Řízení

§ 117

Žádost o dávku (službu)

(1) Nárok na dávku zabezpečení v nemoci nebo zabezpečení matky a dítěte se uplatňuje u družstva.

(2) Žádost o dávku důchodového zabezpečení se podává u družstva, které ji předloží okresnímu národnímu výboru příslušnému podle bydliště žadatele.

(3) Žádost o službu sociálního zabezpečení se podává u národního výboru, v jehož obvodu žadatel bydlí.

§ 118

Povinnost družstev vést záznamy a podávat hlášení pro účely sociálního zabezpečení

(1) Družstva jsou povinna vést záznamy o okolnostech rozhodných pro nárok na dávku a její výši, zejména o době a druhu pracovní činnosti družstevníka, o výši pracovních odměn dosažených družstevníkem, o pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz, o vstupu důchodce do družstva a výstupu z něho, o sjednání a skončení pracovního poměru s důchodcem, jakož i o okolnostech rozhodných pro provádění péče o družstevníky se změněnou pracovní schopností, a hlásit je orgánům sociálního zabezpečení. Na vyzvání těchto orgánů jsou družstva povinna podat taková hlášení kdykoliv. Orgány sociálního zabezpečení mají právo přezkoumat správnost a úplnost hlášení.

(2) Zavinilo-li družstvo nesprávným hlášením nebo jeho opomenutím, zejména neoznámením vstupu důchodce do družstva nebo sjednání pracovního poměru s důchodcem, že dávka byla poskytnuta neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, je povinno nahradit neprávem vyplacené částky. O povinnosti nahradit neprávem vyplacené částky rozhoduje orgán sociálního zabezpečení, který je příslušný rozhodnout o dávce; tento orgán také může od požadování náhrady zcela nebo zčásti upustit.

(3) Nárok na náhradu se promlčuje do tří let ode dne, kdy orgán sociálního zabezpečení zjistil, že dávka byla poskytnuta neprávem.

§ 119

Odpovědnost družstva za činnost sociální komise

(1) Jestliže sociální komise družstva porušila nebo zanedbala své povinnosti a tím došlo k poskytnutí dávky neprávem nebo ve vyšší výměře, než v jaké náležela, je povinno družstvo nahradit neprávem vyplacenou dávku.

(2) O povinnosti nahradit neprávem vyplacenou dávku rozhoduje národní výbor, který může od požadování náhrady zcela nebo zčásti upustit.

(3) Ustanovení § 118 odst. 3 platí obdobně.

§ 120

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí o dávce zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte se vydává písemně, jen jestliže se dávka nepřiznává vůbec nebo v žádaném rozsahu a žadatel o dávku požádal o písemné rozhodnutí.

(2) Rozhodnutí ve věcech dávek důchodového zabezpečení se vydává vždy písemně.

§ 121

Opravné prostředky

(1) Odvolání proti rozhodnutí o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte se podává u sociální komise družstva ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, a nebylo-li vydáno písemné rozhodnutí, do 15 dnů ode dne ústního vyhlášení.

(2) Nevyhoví-li sociální komise družstva sama odvolání v plném rozsahu do 15 dnů, předloží je bez průtahu k rozhodnutí okresnímu národnímu výboru příslušnému podle sídla družstva; z rozhodnutí okresního národního výboru se nelze dále odvolat.

(3) O opravných prostředcích proti rozhodnutím krajských národních výborů jako odvolacích orgánů a Státního úřadu sociálního zabezpečení o zákonných nárocích ve věcech důchodového zabezpečení rozhoduje soud. Proti rozhodnutí okresního národního výboru, které je toliko podkladem rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení, se nelze odvolat ke krajskému národnímu výboru. Soud přezkoumává toto rozhodnutí jen při rozhodování o opravném prostředku proti rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení. Zruší-li soud rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení i rozhodnutí národního výboru, vydá Státní úřad sociálního zabezpečení nové rozhodnutí, i pokud jde o otázky řešené v rozhodnutí národního výboru.

(4) Bylo-li rozhodnutí okresního národního výboru, které je toliko podkladem rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení, vydáno před 1. červencem 1964, platí pro opravné řízení správní dosavadní předpisy. Ustanovení odstavce 3 věty třetí a čtvrté platí i v tomto případě; tato ustanovení platí rovněž při soudním přezkoumávání rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení, jestliže soud nevydal rozhodnutí o opravném prostředku do 30. června 1964.

(5) Nemá-li navrhovatel obecný soud v Československé socialistické republice, je příslušný k rozhodnutí o opravném prostředku soud, v jehož obvodu má sídlo orgán, který rozhodnutí vydal.

(6) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k opravnému prostředku o sdělení podkladů pro výpočet důchodu, počíná běžet nová lhůta k opravnému prostředku ode dne, kdy byly účastníku tyto podklady doručeny.

(7) Opravný prostředek je podán včas i tehdy, byl-li podán ve lhůtě u okresního národního výboru příslušného podle místa bydliště.

(8) Opravný prostředek, o němž rozhoduje soud, lze vzít zpět bez jeho souhlasu, jestliže navrhovateli bylo novým rozhodnutím příslušného orgánu plně vyhověno.

(9) O odvoláních proti jiným rozhodnutím národního výboru ve věcech důchodového zabezpečení se rozhoduje jen ve správním řízení.

(10) Opravný prostředek proti rozhodnutí o snížení, odnětí nebo zastavení výplaty dávky nemá odkladný účinek.

§ 122

Náklady řízení

(1) Náklady řízení o dávkách (službách) hradí stát.

(2) Stát též uhrazuje cestovné, stravné a nocležné, popřípadě i jiné nutné výlohy a ušlý výdělek občanům, kteří se podrobí vyšetření zdravotního stavu nebo se na vyzvání dostaví k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení.

§ 123

Obecné předpisy o řízení

Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví odchylky od obecných předpisů o řízení ve věcech správních, platí tyto předpisy.

ČÁST TŘETÍ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Díl první

Přechodná ustanovení

Všeobecná ustanovení

§ 124

(1) Podle tohoto zákona se posuzují od 1. července 1964 i nároky na dávky, jejichž podmínky se splnily před tímto dnem a nezakládaly nárok na dávky podle dosavadních předpisů, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) O nárocích na dávky, jež vznikly před 1. červencem 1964 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle dosavadních předpisů s odchylkami podle dalších ustanovení.

(3) Dávky důchodového zabezpečení přiznané podle předpisů platných před 1. červencem 1964 se považují za dávky podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležely ke dni 30. června 1964, pokud nevyplývá něco jiného z § 139 a 140. Ustanovení § 101 až 103 o zvláštní dani z důchodu se vztahuje i na tyto dávky. Další trvání nároku na tyto dávky se posuzuje podle tohoto zákona s odchylkami stanovenými v § 134 a 136 až 138.

(4) Poživatelé dávek důchodového zabezpečení, na něž vznikl nárok před 1. červencem 1964, jsou povinni ohlásit do 15. července 1964 skutečnosti, které podle tohoto zákona odůvodňují zánik nároku na dávku, snížení dávky nebo zastavení její výplaty.

§ 125

(1) Nevznikl-li družstevníku nárok na dávku důchodového zabezpečení (pojištění) podle předpisů platných před 1. dubnem 1962 jen proto, že družstevník včas nezaplatil dlužné pojistné, vznikne nárok podle uvedených předpisů dnem doplacení celého dlužného pojistného.

(2) Jestliže nebylo zaplaceno za dobu před 1. dubnem 1962 pojistné za celou dobu pojištění do dne, kdy se po 31. březnu 1962 splnily nebo splní ostatní podmínky pro nárok na důchod, nezapočítává se doba, za kterou nebylo zaplaceno pojistné, pro vznik nároku na důchod ani pro jeho výši; podmínky pro nárok na důchod a jeho výše se posuzují podle předpisů platných v den, kdy se jinak splnily všechny podmínky pro nárok na důchod, s výjimkou podmínky zaplacení pojistného.

Nároky na důchody, jež vzniknou v době od 1. července do 31. prosince 1964

§ 126

Pro členy družstev s vyšší úrovní hospodaření platí pro nároky na důchod, jejichž podmínky se splní v době od 1. července do 31. prosince 1964, ustanovení tohoto zákona s těmito odchylkami:

a) vznik nároku na starobní a invalidní (částečný invalidní) důchod se posuzuje podle předpisů platných před 1. červencem 1964; podle týchž předpisů se posuzuje také délka doby pracovní činnosti, výše důchodu se však stanoví podle tohoto zákona,

b) základní výměra invalidního důchodu činí vždy 50 % průměrné měsíční pracovní odměny a zvyšuje se od 26. roku pracovní činnosti za každý rok této činnosti o 1 % průměrné měsíční pracovní odměny,

c) ustanovení § 43 odst. 4 se nepoužije.

§ 127

Pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření, platí pro nároky na důchod, jejichž podmínky se splní v době od 1. července do 31. prosince 1964, ustanovení to-

hoto zákona s tou odchylkou, že vznik a výše nároku na starobní a invalidní (částečný invalidní) důchod se posuzují podle předpisů platných před 1. červencem 1964.

§ 128

Doba pracovní činnosti

Pro nárok na starobní a invalidní (částečný invalidní) důchod podle tohoto zákona se započítává jako doba pracovní činnosti (§ 39) též doba, po kterou družstevník nebyl před 1. dubnem 1962 důchodově pojištěn proto, že pobíral částečný invalidní nebo obdobný důchod z důchodového zabezpečení (pojištění, zaopatření); podmínkou je, že družstevník vykonával současně v družstvu pracovní činnost (§ 4 odst. 3).

§ 129

Přerušení pracovní činnosti

Doba, po kterou žena pečovala v období od 1. října 1948 do 31. prosince 1964 o dítě ve věku od tří do osmi let, se považuje za dobu přerušení pracovní činnosti z vážných důvodů (§ 41 odst. 2), vznikne-li nárok na důchod po 31. prosinci 1964.

§ 130

Průměrná měsíční pracovní odměna

Doba uznané pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz před 1. dubnem 1962 se nezahrnuje do doby, z níž se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna, jen je-li prokázána.

§ 131

Pracovní kategorie

Pracovní činnosti zařazené do II. pracovní kategorie se hodnotí pro nárok na důchod a jeho výši, i když byly vykonávány před 1. červencem 1964.

Starobní a invalidní důchod

§ 132

Zachování dřívější průměrné měsíční pracovní odměny a základní výměry pro výpočet důchodu

(1) Jestliže důchodce požívá nebo požíval starobní, invalidní (částečný invalidní) důchod, důchod za výsluhu let nebo výsluhový důchod, vyměřený podle dosavadních předpisů z průměrné měsíční pracovní odměny nebo z průměrného ročního výdělku, nesmí být starobní důchod nebo invalidní (částečný invalidní) důchod, na nějž vznikl nárok po 30. červnu 1964, vyměřen z nižší průměrné měsíční pracovní odměny, než činila průměrná měsíční pracovní odměna, popřípadě než by činila dvanáctina průměrného ročního výdělku (důchodového základu), z něhož byl vyměřen dřívější důchod.

(2) Jestliže důchodce požívá nebo požíval důchod, jehož základní výměra byla určena důchodovým pásmem, nesmí být základní výměra starobního, invalidního (částečného invalidního) důchodu určena v nižším důchodovém pásmu, než je pásmo, podle něhož byl vyměřen dřívější důchod.

§ 133

(1) Starobní nebo invalidní důchod družstevníka, na který vznikne nárok do 31. prosince 1966, nesmí být nižší než důchod téhož druhu, který by odpovídal průměru jeho pojištěných důchodů vypočtenému ke dni 31. března 1962, jestliže bylo včas zaplaceno pojistné; průměr pojištěných důchodů se stanoví za posledních 10 roků trvání důchodového pojištění nebo za kratší dobu, netrvalo-li důchodové pojištění celých 10 roků. To platí obdobně o důchodech pozůstalých.

(2) Ustanovení předchozího odstavce neplatí, jestliže pojistné za celou dobu pojištění do 31. března 1962 nebylo včas zaplaceno.

§ 134

(1) Nároky na starobní důchod náležející

a) členům družstev mladším 65 let za dobu pracovní činnosti kratší než 25 roků,

b) členům družstev starším 65 let za dobu pracovní činnosti kratší než 15 roků (jde-li o členku družstva, za dobu kratší než 10 roků),

které vznikly před 1. červencem 1964, se zachovávají, i kdyby oprávnění nesplňovali podmínky pro nárok na starobní důchod stanovené tímto zákonem.

(2) Nárok na starobní důchod podle tohoto zákona nevznikne, jestliže před 1. dubnem 1962 vznikl nárok na invalidní důchod a trvá i po 30. červnu 1964.

§ 135

(1) Stal-li se poživatel invalidního důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. dubnem 1962, po 30. červnu 1964 jen částečně invalidním a nebyl v družstvu pracovně činný, vyměří se částečný invalidní důchod ve výši poloviny dosavadního invalidního důchodu.

(2) Stal-li se poživatel částečného invalidního důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. dubnem 1962, po 30. červnu 1964 plně invalidním a nebyl v družstvu pracovně činný, vyměří se invalidní důchod ve výši invalidního důchodu, z něhož byl vyměřen částečný invalidní důchod.

§ 136

Vdovský důchod

Vdovecký důchod

(1) Vdovský důchod náležející ke dni 30. června 1964 zůstává zachován, i když jeho poživatelka nesplňuje podmínky pro nárok na vdovský důchod podle § 65 odst. 2, jestliže dosáhla ke dni 30. červ-

na 1964 věku aspoň 47 let a jde o vdovský důchod po občanu, který zahynul následkem poškození zdraví utrpěného při odbojové činnosti nebo následkem politické, národní nebo rasové persekuce v době nesvobody.

(2) Na vdovské důchody vyplácené ke dni 30. června 1964 se nevztahují ustanovení § 65 odst. 6 a 8.

(3) Ustanovení tohoto zákona o rozvedených ženách se vztahují též na ženy rozloučené a rozvedené podle dřívějších předpisů.

(4) Vdovecký důchod poskytovaný podle předpisů platných před 1. červencem 1964 se považuje od 1. července 1964 za invalidní důchod; další trvání nároku na vdovecký důchod se posuzuje podle ustanovení tohoto zákona o trvání nároku na invalidní důchod.

(5) Vdovský důchod družky náležející ke dni 30. června 1964 se zachovává za stejných podmínek jako vdovský důchod vdovy.

§ 137

Úprava některých dávek z doby před 1. lednem 1957

(1) Z dávek poskytovaných podle předpisů platných před 1. lednem 1957 mohou být sníženy nebo odňaty, jen pokud by to připouštěly uvedené předpisy,

a) úrazové důchody vyplácené podle předpisů o důchodovém pojištění platných před 1. lednem 1957,

b) zaopatřovací požitky přiznané podle zákona č. 164/1946 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce,

c) přídavek za zranění přiznaný družstevníku, na nějž se vztahuje § 81 odst. 4 zákona č. 76/1922 Sb., o vojenských požitcích zaopatřovacích, nebo vojenskému invalidovi ze stavu mužstva z doby před první světovou válkou,

d) důchody rodičů a sourozenců přiznané podle předpisů o důchodovém pojištění (zaopatření) platných před 1. lednem 1957,

e) příspěvky (starobní, úrazové, nadlepšovací a jiné příspěvky) podle § 6 zákona č. 16/1947 Sb., o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků.

(2) Je-li některá z dávek uvedených v předchozím odstavci vyplácena k 30. červnu 1964 vedle starobního, invalidního (částečného invalidního), vdovského, sirotčího nebo sociálního důchodu, slučuje se s tímto důchodem v jediný důchod a považuje se za tento důchod.

(3) Jestliže poživateli některé z dávek uvedených v odstavci 1 vznikne nárok na důchod z důchodového zabezpečení, platí o souběhu těchto nároků obdobně § 94 odst. 2; po úpravě podle tohoto ustanovení se dávka slučuje s důchodem z důchodového zabezpečení v jediný důchod a považuje se za tento důchod.

§ 138

Sloučení důchodů vyplácených různými orgány

(1) Jestliže se vedle výsluhového, invalidního (částečného invalidního) nebo vdovského důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. říjnem 1964 podle předpisů o důchodovém zaopatření příslušníků ozbrojených sil, vyplácí důchod téhož druhu podle předpisů o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků, slučuje se od 1. října 1964 nižší důchod s vyšším důchodem v jeden důchod a důchod takto sloučený vyplácí orgán, který poskytoval vyšší důchod.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí též pro sloučení některé z dávek uvedených v § 137 odst. 1 nebo některého z obdobných důchodů z důchodového zaopatření příslušníků ozbrojených sil s jiným důchodem poskytovaným z důchodového zabezpečení družstevních rolníků nebo z důchodového zaopatření příslušníků ozbrojených sil; sejde-li se však některá z dávek uvedených v § 137 odst. 1 se sociálním důchodem, slučuje se tato dávka s tímto důchodem.

(3) Jestliže se sejde vdovský důchod s důchodem starobním nebo invalidním (částečným invalidním), vyplácí oba důchody ten orgán, který vyplácí starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod.

§ 139

Úprava výše vyplácených dávek a jejich souběh s jiným důchodem nebo příjmem

(1) Pro dávky, na něž vznikl nárok před 1. červencem 1964, platí ustanovení tohoto zákona

a) o nejnižší výměře sirotčího důchodu jednostranně osiřelého dítěte (§ 69 odst. 3),

b) o výměře sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte (§ 69 odst. 4), pokud vyplácený sirotčí důchod není vyšší,

c) o souběhu důchodu s důchody ze sociálního zabezpečení (pojištění) vyplácenými z ciziny (§ 94 odst. 3),

d) o poskytování starobního důchodu při další pracovní činnosti (zaměstnání) (§ 46 odst. 5 a § 49),

e) o souběhu vdovského důchodu s příjmem z výdělečné činnosti (§ 67) nebo sirotčího důchodu i s jiným příjmem (§ 68 odst. 4 a 6),

f) o omezení výplaty dávek (§ 92) a o výplatě dávek jiné osobě (§ 93 odst. 2),

g) o výměře výchovného (§ 73 odst. 2 až 4); úprava bude provedena na výši stanovenou tímto zákonem od první splátky výchovného splatné poté, kdy důchodce požádal o jeho úpravu.

(2) Vdovský důchod vyměřený z důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. červencem 1964, nesmí činit více než 960 Kčs měsíčně.

(3) Ustanovení § 101 až 103 o zvláštní dani z důchodu platí obdobně.

(4) Důchody vyplácené podle předpisů platných před 1. červencem 1964, na něž se vztahují ustanovení odstavce 1 písm. a) až f), budou upraveny, popřípadě bude zastavena jejich výplata, počínajíc splátkou splatnou v červenci 1964. Splátky na starobní a vdovské důchody za měsíc červenec až září 1964 se považují za zálohy na důchod. Přeplatky vzniklé do konce září 1964, které nelze zúčtovat s dalšími splátkami důchodu, nebudou vymáhány, jestliže jde o přeplatky na důchodech náležejících podle předpisů platných před 1. červencem 1964 i při další pracovní činnosti a jestliže důchodce splnil svou ohlašovací povinnost (§ 124 odst. 4).

§ 140

Úprava nároků získaných v dřívějším veřejném penzijním zaopatření, v penzijním nadlepšení a ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací

(1) Nároky získané v dřívějším veřejném penzijním zaopatření ke dni 31. března 1950 na zvýšení důchodů podle § 3 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 113/1950 Sb., § 3 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 114/1950 Sb. a § 7 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 115/1950 Sb. se u důchodů, na něž vznikl nárok před 1. červencem 1964, zachovávají v dosavadní výši, jestliže spolu s důchodem z důchodového zabezpečení, k němuž náležejí, nepřesahují částku 1000 Kčs měsíčně; přesahují-li tuto částku, zachovávají se až do částky 100 Kčs měsíčně, úhrn důchodu a tohoto zvýšení se však touto úpravou nesmí snížit pod částku 1000 Kčs měsíčně.

(2) Vznikne-li nárok na starobní nebo invalidní důchod z důchodového zabezpečení po 30. červnu 1964, zachovávají se nároky na zvýšení důchodu podle předchozího odstavce, jestliže úhrn důchodu a zvýšení nepřesahuje částku 1000 Kčs měsíčně, nejvýše však do výše 60 % průměrné měsíční pracovní odměny; přesahuje-li tento úhrn částku 1000 Kčs měsíčně, zachovávají se až do částky 100 Kčs měsíčně, nejvýše však do výše 60 % průměrné měsíční pracovní odměny. Jde-li o důchody přiznané podle ustanovení platných pro členy družstev s vyšší úrovní hospodaření, platí obdobně ustanovení § 47 odst. 1 a 3 a § 58 odst. 1 a 3.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí též o důchodech z penzijního nadlepšení a o příplatcích k důchodům z důchodového zabezpečení vzniklých ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací.

(4) Náleží-li oprávněnému více nároků získaných v dřívějším veřejném penzijním zaopatření, v penzijním nadlepšení a ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací podle předchozích odstavců, platí jejich ustanovení o úhrnu těchto nároků.

(5) Zvýšení důchodu podle odstavců 1 a 2 a důchod z penzijního nadlepšení a příplatek k důchodu podle odstavce 3 se slučují s důchodem z důchodového zabezpečení a považují se za tento důchod.

(6) Ustanovení § 101 až 103 o zvláštní dani z důchodu platí obdobně.

§ 141

Úprava zaopatřovacího příspěvku

Zaopatřovací příspěvek, který je vyplácen podle předpisů platných před 1. červencem 1964 členům rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách ke dni 30. června 1964, se podle tohoto zákona upraví, popřípadě se zastaví jeho výplata počínajíc červencem 1964.

Díl druhý

Závěrečná ustanovení

§ 142

Zvláštní úprava důchodů některých osob národními výbory

(1) Vláda může zmocnit národní výbory, aby přiměřeně upravily důchody z důchodového zabezpečení (pojištění), které uznají za nepřiměřeně vysoké se zřetelem k tomu, že náležejí představitelům dřívějšího politického a hospodářského zřízení nebo bývalým podnikatelům, kteří vykořisťovali cizí pracovní síly, a osobám, které vyvíjely zvlášť aktivní činnost v potlačovatelském aparátu dřívějšího politického a hospodářského zřízení, pokud se u těchto osob neprojevil příznivě vliv výchovného působení socialistické společnosti; to platí též pro důchody pozůstalých po uvedených osobách.

(2) Důchody nesmí být úpravou sníženy pod nejnižší výměru.

§ 143

Odstraňování tvrdostí

(1) Tvrdosti, které by se vyskytly při provádění tohoto zákona, může odstraňovat předseda Státního úřadu sociálního zabezpečení, a pokud jde o dávky zabezpečení v nemoci, o dávky zabezpečení matky a dítěte, o zaopatřovací příspěvek a dávky zabezpečení důchodců v nemoci, okresní národní výbory.

(2) Předseda Státního úřadu sociálního zabezpečení může se souhlasem vlády přenést svou pravomoc uvedenou v předchozím odstavci na národní výbory.

§ 144

Prováděcí předpisy

Státní úřad sociálního zabezpečení stanoví v dohodě s ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství a s Ústřední radou odborů podrobnosti k provedení tohoto zákona; přitom může stanovit ve prospěch družstevních rolníků odchylky od zákona, popřípadě též odchylky potřebné pro použití automatizovaného způsobu výpočtu podkladů pro vyměření důchodu.

§ 145

Státní úřad sociálního zabezpečení upraví v dohodě s ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství, s ostatními zúčastněnými ministerstvy a s Ústřední radou odborů

a) důchodové pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících,

b) zabezpečení členů rodin jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, konajících službu v ozbrojených silách.

Úpravu provede ve shodě se zásadami tohoto zákona, zejména pokud jde o podmínky a výši nároku na důchody a o souběh důchodu s jiným důchodem nebo s příjmem z výdělečné činnosti; přitom též upraví pojistné na částečnou úhradu nákladů důchodového pojištění.

§ 146

Okresní národní výbory mohou pro období dočasného nedostatku pracovních sil v zemědělství stanovit, že družstevníkům mladším 65 let, kteří splnili podmínky pro nárok na starobní důchod, a družstevníkům požívajícím částečný invalidní důchod, bude důchod vyplácen, jen jestliže budou dále pracovat v družstvu podle svého zdravotního stavu a svých pracovních schopností. Toto opatření může okresní národní výbor učinit a vyhlásit buď pro všechna nebo jen některá družstva v okresu, a jen pro družstva, která dosud nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření. O výplatě starobního důchodu a o zvýšení nároku na tento důchod platí § 49.

Díl třetí

§ 147

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. zákon č. 32/1962 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků, ve znění zákona č. 56/1964 Sb.;
2. vládní nařízení č. 56/1956 Sb., o nemocenském a důchodovém pojištění členů jednotných zemědělských družstev a o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, ve znění vládních nařízení č. 20/1959 Sb. a č. 80/1959 Sb.;
3. vládní nařízení č. 148/1961 Sb., o zaopatřovacím příspěvku při vojenském cvičení vykonávaném členy jednotných zemědělských družstev a umělci.

§ 148

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1964, s výjimkou ustanovení uvedených v následujícím odstavci.

(2) Dnem 1. ledna 1965 nabývají účinnosti ustanovení

1. o době pracovní činnosti a o náhradních dobách (§ 39 a 40), o přerušení pracovní činnosti (§ 41) a o pracovních kategoriích (§ 43),
2. o podmínkách pro nárok na starobní důchod (§ 44),
3. o invalidním (částečném invalidním) důchodu v mimořádných případech (§ 60 odst. 1 a 2),
4. o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků konajících službu v ozbrojených silách (§ 75 až 77).

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

PŘEHLED ZÁKONA
O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ DRUŽSTEVNÍCH ROLNÍKŮ

Část první

Hlava první: Úvodní ustanovení . . § 1—4

Hlava druhá: Léčebně preventivní péče . . . . . § 5

Část druhá

Sociální zabezpečení

Hlava první: Dávky ze zabezpečení v nemoci, ze zabezpečení matky a dítěte a z důchodového zabezpečení . . . . . § 6

Díl první: Zabezpečení v nemoci . § 7—18

Díl druhý: Zabezpečení matky a dítěte . . . . . § 19

Oddíl první: Mateřská dovolená a peněžitá pomoc v mateřství . § 20—27

Oddíl druhý: Podpora při narození dítěte . . . . . § 28

Oddíl třetí: Souběh nároků na dávky zabezpečení v nemoci, peněžité pomoci v mateřství a podpory při narození dítěte . § 29

Oddíl čtvrtý: Přídavky na děti . . § 30—35

Díl třetí: Společná ustanovení pro dávky zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte . § 36—37

Díl čtvrtý: Důchodové zabezpečení

Oddíl první: Základní ustanovení . . 38—43

Oddíl druhý: Dávky důchodového zabezpečení . . . . . § 44—74

Hlava druhá: Důchodové zabezpečení družstevních rolníků konajících službu v ozbrojených silách . . . § 75—77

Hlava třetí: Díl první: Zabezpečení členů rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách . § 78—82

Díl druhý: Zabezpečení družstevníků v době vojenského cvičení . . . . . § 83—84

Díl třetí: Společná ustanovení pro poskytování zaopatřovacího příspěvku . . . . . § 85—87

Hlava čtvrtá: Sociální zabezpečení učňů . . . . . § 88

Hlava pátá: Zabezpečení důchodců v nemoci . . . . . § 89

Hlava šestá: Společná ustanovení o dávkách . . . . . § 90—103

Hlava sedmá: Sociální fond družstva . § 104

Hlava osmá: Služby sociálního zabezpečení . . . . . .

Díl první: Všeobecná ustanovení . § 105—

Díl druhý: Péče o družstevníky se změněnou pracovní schopností § 106—109

Díl třetí: Péče o družstevníky těžce poškozené na zdraví a o staré družstevníky . . . . . § 110

Díl čtvrtý: Společná ustanovení . § 111

Hlava devátá: Příspěvek na úhradu nákladů . . . . . § 112

Hlava desátá: Organizace sociálního zabezpečení . . . . . § 113—116

Hlava jedenáctá: Řízení . . . . . § 117—123

Část třetí

Ustanovení přechodná a závěrečná

Díl první: Přechodná ustanovení . § 124—141

Díl druhý: Závěrečná ustanovení . § 142—146

Díl třetí: Zrušovací ustanovení — účinnost . . . . . § 147—148

104

VYHLÁŠKA

Státního úřadu sociálního zabezpečení

ze dne 8. června 1964,

kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků

Státní úřad sociálního zabezpečení stanoví v dohodě s ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství, s Ústřední radou odborů a s ostatními zúčastněnými ústředními orgány podle § 144 zákona č. 103/1964 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků (dále jen „zákon"):

Oddíl první

Společná ustanovení pro nemocenské, podporu při ošetřování člena rodiny a peněžitou pomoc v mateřství

§ 1

Příjem z pracovní činnosti

K § 9 a 22 zákona

(1) Za příjem z pracovní činnosti se pro výpočet průměrné denní pracovní odměny považují:

a) základní odměny,

b) prémie poskytované z provozních prostředků družstva jako součást pracovní odměny; jiné prémie v rozsahu stanoveném Státním úřadem sociálního zabezpečení,

c) vyrovnávací příspěvky poskytované z prostředků družstev nebo ze státních prostředků*),

d) hodnota naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny,

e) odměny poskytované národním výborem poslanci národního výboru; k těmto odměnám se však nepřihlíží, jestliže náležejí i v době, v níž se poskytuje dávka vyměřená z průměrné denní pracovní odměny.

(2) Hodnota naturálií se oceňuje částkou 1500 Kčs za každý kalendářní rok, částkou 125 Kčs za každý kalendářní měsíc a částkou 4 Kčs za každý kalendářní den.

Průměrná denní pracovní odměna

§ 2

K § 9 zákona

(1) Průměrná denní pracovní odměna se vypočte z úhrnu příjmů uvedených v § 1 (dále jen „započitatelné příjmy") zúčtovaných v družstvu za posledních 12 kalendářních měsíců, které bezprostředně předcházely dni, kdy se družstevník stal neschopným k výkonu pracovní činnosti (dále jen „pracovní neschopnost") nebo kdy družstevník přestal v družstvu pracovat, aby ošetřoval člena rodiny, anebo kdy družstevnice přestala v družstvu pracovat pro těhotenství nebo mateřství anebo proto, že převzala do své trvalé péče dítě svěřené jí k pozdějšímu osvojení (dále jen „rozhodné období"); jestliže v rozhodném období byly zúčtovány doplatky, popřípadě prémie za poslední i za předcházející kalendářní rok, přihlíží se jen k doplatkům a prémiím za poslední kalendářní rok.

(2) Jestliže družstevník v rozhodném období ukončil učební poměr k družstvu, určí se průměrná denní pracovní odměna jen ze započitatelných příjmů za dobu práce v družstvu po skončení učebního poměru.

(3) Neměl-li družstevník po část rozhodného období započitatelné příjmy, protože konal službu v ozbrojených silách nebo měl neplacenou dovolenou anebo družstevnice měla mateřskou dovolenou, popřípadě další mateřskou dovolenou (§ 27 zákona), určí se průměrná denní pracovní odměna jen za tu část rozhodného období, po kterou v družstvu pracovali.

(4) Jestliže družstevník přestoupil v rozhodném období z družstva do družstva, určí se průměrná denní pracovní odměna též z pracovních odměn (prémií) včetně doplatků dosažených za část rozhodného období v družstvu, z něhož přestoupil; totéž platí obdobně, jestliže družstvo v rozhodném období zavedlo soustavu peněžního odměňování. Jestliže družstevník vstoupil do družstva během roz-

*) Směrnice o odměňování pracovníků vyslaných ke kádrovému posílení jednotných zemědělských družstev (Věstník ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství částka 12/1962) za dobu od 1. dubna 1962 do 31. března 1963,

směrnice o odměňování pracovníků vyslaných ke kádrovému posílení jednotných zemědělských družstev (Věstník ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství částka 27/1963) za dobu od 1. dubna 1963,

směrnice pro poskytování finanční pomoci státu jednotným zemědělským družstvům a odměňování pracovníků vyslaných ke kádrovému posílení jednotných zemědělských družstev (Věstník min. zemědělství, lesního a vodního hospodářství částka 9/1964) za dobu od 1. ledna 1964.

hodného období, určí se průměrná denní pracovní odměna jen za část rozhodného období po vstupu do družstva.

(5) Jestliže družstevník pracoval v družstvu po dobu kratší než po celý kalendářní měsíc z některého z důvodů uvedených v odstavcích 2 až 4 nebo jestliže nezačal dosud vůbec v družstvu pracovat, určí se průměrná denní pracovní odměna z odměn, kterých dosahovali v družstvu ostatní družstevníci v průměru za posledních 12 kalendářních měsíců za tutéž práci nebo za práci téhož druhu.

§ 3

(1) Průměrná denní pracovní odměna se stanoví tak, že se úhrn započitatelných příjmů za rozhodné období, popřípadě jeho část (§ 2), po zaokrouhlení na celé koruny nahoru dělí počtem pracovních dnů připadajících na toto období; přitom se však od tohoto počtu pracovních dnů odečtou pracovní dny, za které náleželo nemocenské nebo podpora při ošetřování člena rodiny anebo družstevnici peněžitá pomoc v mateřství, popřípadě po které měla další mateřskou dovolenou (§ 27 zákona), jakož i pracovní dny zameškané pro omluvenou překážku v práci, a přičtou se k němu pracovní dny, které družstevník zameškal neomluveně v době mezi koncem rozhodného období a dnem vzniku nároku na dávku.

(2) Pro výpočet průměrné denní pracovní odměny se považují za pracovní dny všechny dny, které jsou pracovními podle obecně platných předpisů; pracovním dnům se kladou naroveň dny pracovního klidu a svátky, za něž se poskytuje pracovníkům náhrada mzdy.

(3) Průměrná denní pracovní odměna vypočtená podle předchozích ustanovení se zaokrouhluje na celé koruny, a to při haléřové částce až do 50 haléřů směrem dolů a při haléřové částce vyšší směrem nahoru. Při strojovém způsobu výpočtu může se zaokrouhlení provést až při výsledném výpočtu dávky.

Doba nepřerušené činnosti v témže družstvu

K § 10 a 22 zákona

§ 4

(1) Do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu se družstevníku započítává

a) doba pracovní činnosti v jakémkoli jednotném zemědělském družstvu,

b) doba činnosti v pracovním poměru nebo v členském poměru k výrobnímu družstvu anebo doba služby v ozbrojených silách zakládající sociální zaopatření příslušníků ozbrojených sil,

c) doba základní nebo obdobné služby v ozbrojených silách a doba služby ve spojeneckých armádách,

d) doba soustavné přípravy na budoucí povolání předepsaným výcvikem nebo studiem po skončení povinné školní docházky na školách včetně vysokých škol,

e) doba vědecké nebo umělecké aspirantury,

f) doba odborného nebo politického školení,

g) doba činnosti, která zakládá podle zvláštních předpisů nemocenské pojištění s nárokem na dávky nahrazující odpadlou mzdu*), pokud se v těchto zvláštních předpisech nestanoví jinak,

h) doba odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody.

(2) Doby uvedené v odstavci 1 písm. a) až g) se započítávají do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu, jen jestliže družstevník po jejich skončení nastoupil nejpozději do šesti týdnů k výkonu pracovní činosti v družstvu.

(3) Družstevníku, který byl pracovně činný v družstvu ke dni 31. března 1962, se započtou do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu všechny doby uvedené v odstavci 1 získané před tímto dnem.

§ 5

(1) Poživateli částečného invalidního důchodu přiznaného podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky se započte do nepřerušené činnosti v témže družstvu doba posledního zaměstnání před přiznáním důchodu, jakož i doba, po kterou po přiznání důchodu se připravoval pro pracovní činnost nebo po kterou mu byla poskytována léčebná rehabilitace, jestliže začal v družstvu pracovat nejpozději do šesti týdnů po přiznání důchodu, popřípadě po skončení přípravy pro povolání nebo léčebné rehabilitace.

(2) Poživateli invalidního důchodu přiznaného podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky, který po přiznání důchodu poprvé začal pracovat v družstvu, se započte do nepřerušené činnosti v témže družstvu doba posledního zaměstnání před přiznáním důchodu.

(3) Poživateli invalidního důchodu přiznaného podle předpisů o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků, který po přiznání tohoto důchodu poprvé začal pracovat v družstvu, se započte do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu doba, po kterou pracoval v družstvu, jakož i doba posledního zaměstnání před přiznáním důchodu.

(4) Ustanovení odstavců 2 a 3 platí obdobně pro družstevníka, jemuž byl odňat invalidní důchod, jestliže vstoupil do družstva nejpozději do šesti týdnů po odnětí důchodu.

(5) Jinak platí při počítání doby nepřerušené činnosti v témže družstvu pro pracující důchodce všeobecná ustanovení platná pro ostatní družstevníky.

*) Např. doba výkonu funkce uvolněného funkcionáře národního výboru

(6) Doba požívání důchodu, po kterou důchodce nebyl v družstvu pracovně činný, se nezapočítává do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu.

§ 6

Družstevnici, která přestala být v družstvu pracovně činná v době těhotenství nebo proto, aby pečovala o své dítě, se započte doba její činnosti v družstvu do nepřerušené činnosti v témže družstvu, jestliže započne pracovat v družstvu do šesti týdnů poté, kdy skončilo těhotenství, popřípadě kdy odpadla potřeba péče o dítě, nejpozději však do šesti týdnů poté, kdy dítě dosáhlo věku osmi let; to platí obdobně též o započtení doby činnosti v pracovním poměru družstevnici, která z některé z uvedených příčin skončila pracovní poměr.

§ 7

Lhůta šesti týdnů stanovená v § 4 až 6 pro vstup do družstva, popřípadě pro započetí pracovní činnosti v družstvu se považuje za dodrženou, potvrdí-li okresní národní výbor, že se pracovník ucházel o vstup do družstva a nemohl do něho v této lhůtě vstoupit bez svého zavinění; to platí též, jestliže se pracovník, který se stal družstevníkem, v této lhůtě ucházel o umístění do pracovního poměru.

§ 8

(1) Byla-li družstevníku do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu započtena doba činnosti v družstvu, v němž byl naposledy činný, nebo doba pracovního poměru, započítávají se tím i doby činností, které tam byly započitatelné.

(2) Kryjí-li se započitatelné doby navzájem, započtou se jen jednou.

(3) Doba předchozí činnosti v družstvu, která nezakládala sociální zabezpečení (§ 4 odst. 3 zákona) a doba činnosti v pracovním poměru, pokud tato činnost byla příležitostná*), se nezapočítávají do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu.

§ 9

Družstvo je povinno vydat družstevníku potvrzení o tom, jak dlouho byl v družstvu činný a které doby mu byly započteny do doby nepřerušené činnosti v témže družstvu, a to při skončení činnosti v družstvu nebo kdykoliv na jeho žádost.

§ 10

Procentní sazba

(1) Procentní sazba nemocenského, podpory při ošetřování člena rodiny a peněžité pomoci v mateřství za prvních 18 týdnů (§ 22 odst. 3 zákona) se stanoví podle délky doby nepřerušené činnosti v témže družstvu zjištěné k prvnímu dni, od něhož náleží dávka.

(2) Dovršil-li družstevník během trvání pracovní neschopnosti nebo karantény dobu nepřerušené činnosti v témže družstvu, která odůvodňuje vyšší procentní sazbu nemocenského, náleží mu po dovršení této doby nemocenské ve vyšší sazbě; to platí obdobně pro podporu při ošetřování člena rodiny a pro peněžitou pomoc v mateřství, pokud se stanoví podle délky doby nepřerušené činnosti v témže družstvu (§ 22 odst. 3 zákona).

(3) Úhrnná výsledná částka dávky za příslušný počet pracovních dnů se zaokrouhluje na celé koruny, a to při haléřové částce do 50 haléřů směrem dolů a při haléřové částce nad 50 haléřů směrem nahoru.

Oddíl druhý

Zvláštní ustanovení pro dávky zabezpečení v nemoci

K § 7 až 16 zákona

Nemocenské a podpora při ošetřování člena rodiny

§ 11

Nastala-li nová pracovní neschopnost dříve, než uplynul jeden kalendářní měsíc od skončení předchozí pracovní neschopnosti, stanoví se nemocenské z téže průměrné denní pracovní odměny, z jaké bylo stanoveno při předchozí pracovní neschopnosti. Jestliže však člen družstva přestoupil před vznikem nové pracovní neschopnosti do jiného družstva nebo jestliže měl v této době neomluvenou přestávku v pracovní činnosti, určí se průměrná denní pracovní odměna způsobem stanoveným v § 2 a 3.

§ 12

(1) Členu družstva, který se stal neschopným práce (§ 8 odst. 2 zákona) v době, kdy družstvo, jehož je členem, nebylo ještě uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření, jež se však stalo takovým družstvem v době, kdy pracovní neschopnost trvá, náleží nemocenské ode dne, od něhož bylo družstvo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření, pokud mu nemocenské nenáleželo již dříve podle § 7 odst. 2 zákona; podpůrčí doba se však počítá od počátku pracovní neschopnosti.

(2) Členu družstva (§ 7 zákona), který byl propuštěn ze základní nebo obdobné služby v ozbrojených silách jako neschopný práce, se poskytuje nemocenské ode dne následujícího po dni propuštění ze služby v ozbrojených silách; podpůrčí doba se počítá od počátku pracovní neschopnosti vzniklé v době služby v ozbrojených silách.

(3) Členu družstva (§ 7 zákona), který byl propuštěn ze základní nebo obdobné služby v ozbrojených silách a stal se práce neschopným po skončení této služby dříve, než mohl opětně nastoupit práci v družstvu, se poskytuje nemocenské ode dne prokázané pracovní neschopnosti, pokud vznikla nejdéle do šesti týdnů po dni propuštění.

*) § 6 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců

(4) Průměrná denní pracovní odměna členů družstev uvedených v odstavcích 2 a 3 se určí způsobem stanoveným v § 2 odst. 5.

§ 13

Navazuje-li výplata nemocenského bez přerušení na výplatu peněžité pomoci v mateřství, stanoví se nemocenské z průměrné denní pracovní odměny, která byla základem pro stanovení peněžité pomoci v mateřství.

§ 14

Nemocenské a podpora při ošetřování člena rodiny nenáleží za pracovní dny spadající do doby, za kterou člen družstva nemá nárok na pracovní odměnu z jiné příčiny než pro pracovní neschopnost, nařízenou karanténu nebo pro ošetřování člena rodiny.

§ 15

Zvýšení nemocenského při pracovní neschopnosti pro aktivní tuberkulózu se přiznává nejdéle na dobu tří měsíců. O zvýšení se rozhoduje na návrh odborného oddělení zdravotnického zařízení.

§ 16

Nemocenské při přechodu z dočasné pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity)

(1) O plné (částečné) invaliditě rozhoduje okresní posudková komise sociálního zabezpečení

a) na podkladě žádosti o invalidní (částečný invalidní) důchod,

b) z podnětu lékařské poradní komise, jestliže člen družstva neschopný práce pro nemoc nebo úraz po dobu aspoň tří měsíců, jemuž náleží nemocenské, nepožádal o invalidní (částečný invalidní) důchod nebo nebylo-li vyhověno takové jeho žádosti.

(2) Byl-li členu družstva, kterému náleží nemocenské, přiznán invalidní (částečný invalidní) důchod [odstavec 1 písm. a)], zanikne jeho nárok na nemocenské ode dne, k němuž byl stanoven počátek výplaty důchodu, pokud nezanikl již dříve. Opis rozhodnutí o přiznání důchodu se doručí též orgánu příslušnému k zastavení výplaty nemocenského.

(3) Rozhodne-li okresní posudková komise z podnětu lékařské poradní komise [odstavec 1 písm. b)], že člen družstva je plně nebo částečně invalidní, zastaví se výplata nemocenského po uplynutí jednoho měsíce ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno orgánu příslušnému k zastavení výplaty nemocenského.

(4) Podá-li člen družstva neschopný práce pro nemoc nebo úraz odvolání proti rozhodnutí, vydanému podle odstavce 3, kterým byl uznán plně invalidním (částečně invalidním), a namítá, že není plně invalidní (částečně invalidní) a rozhodne-li také krajská posudková komise, že člen družstva je plně invalidní (částečně invalidní), zastaví se výplata nemocenského ode dne následujícího po dni, kdy toto rozhodnutí bylo doručeno orgánu příslušnému k zastavení výplaty nemocenského, ne však před uplynutím měsíce po doručení rozhodnutí okresní posudkové komise; podá-li člen družstva neschopný práce pro nemoc nebo úraz odvolání proti rozhodnutí, kterým byl uznán plně invalidním (částečně invalidním), a namítá, že je částečně invalidní (plně invalidní), zastaví se výplata nemocenského po uplynutí měsíce ode dne, kdy bylo doručeno rozhodnutí okresní posudkové komise. Skončila-li však podpůrčí doba již dříve, zastaví se výplata nemocenského ode dne následujícího po skončení podpůrčí doby.

(5) Rozhodnutí posudkové komise se sdělí účastníku řízení, je-li přítomen jednání, ústně. Jde-li o rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a), poučí posudková komise účastníka řízení, že její rozhodnutí mu bude vydáno písemně v rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení o důchodu. Jde-li o rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b), vydá posudková komise účastníku řízení rozhodnutí vždy písemně, a to nejpozději do tří dnů. Rozhodla-li posudková komise, že člen družstva je plně nebo částečně invalidní, poučí ho o zastavení výplaty nemocenského a doporučí mu, aby požádal o přiznání invalidního (částečně invalidního) důchodu. Opis rozhodnutí se doručí též lékařské poradní komisi, která dala podnět k rozhodnutí. Pravomocná rozhodnotí posudkových komisí jsou závazná pro orgány státní zdravotní správy a orgány provádějící zabezpečení v nemoci a důchodové zabezpečení.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení pro dávky zabezpečení matky a dítěte

Peněžitá pomoc v mateřství a podpora při narození dítěte

K § 19 až 28 zákona

§ 17

Předpokladem pro vznik nároku na peněžitou pomoc v mateřství a na podporu při narození dítěte je, že došlo k porodu; při potratu tyto nároky nevznikají. Pro posouzení, zda jde o porod nebo potrat, se použije obdobně předpisů vydaných o tom v oboru léčebně preventivní péče*).

§ 18

Navazuje-li výplata peněžité pomoci v mateřství bez přerušení na výplatu nemocenského, stanoví se peněžitá pomoc v mateřství z průměrné denní pracovní odměny, která byla základem pro stanovení nemocenského.

*) Vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 361/1952 Ú. l., o povinném hlášení ukončení těhotenství, úmrtí dětí po porodu a úmrtí matek.

Přídavky na děti

K § 30 až 35 zákona

§ 19

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání

(1) Soustavnou přípravou dítěte na budoucí povolání po skončení povinné školní docházky je:

a) výchova dorostu k povolání v učebním nebo pracovním poměru,

b) příprava mládeže pro povolání v zařízeních pro mládež vyžadující zvláštní péče,

c) studium na středních, odborných a vysokých školách.

(2) Za studium se považuje také doba po absolvování školy, která je v jednotlivých oborech stanovena pro vykonání závěrečné zkoušky nebo obhájení diplomové práce, nejdéle však doba jednoho roku.

§ 20

Vlastní příjem dítěte

(1) Za vlastní příjem dítěte se považují opakující se příjmy náležející přímo dítěti, jako je mzda, odměna nebo výdělek učně, příjem studentů a žáků při výrobní práci v závodech, naturální požitky, stipendium nebo jiná opakující se podpora z veřejných prostředků, výnos z majetku apod.; pro posouzení nezaopatřenosti dítěte (§ 31 odst. 2 zákona) je rozhodný úhrn hrubých vlastních příjmů dítěte.

(2) Nemá-li dítě bezplatné plné internátní zaopatření, oceňuje se pro zjištění vlastního příjmu dítěte hodnota bezplatně poskytovaných jídel nebo ubytování těmito částkami měsíčně:

	Kčs
snídaně	20,80
přesnídávka	20,80
oběd	72,80
svačina (druhá večeře) . . .	20,80
večeře	62,40
ubytování včetně otopu a světla . .	26,—

Poskytují-li se dítěti bezplatně jiné naturální požitky, oceňují se pro jeho vlastní příjem stejným způsobem jako pro účely daně ze mzdy.

(3) Je-li dítě v učebním poměru k družstvu, které odměňuje práci podle pracovních jednotek, stanoví se jeho vlastní příjem za odpracované pracovní jednotky tak, že se peněžní hodnota pracovní jednotky v plánované výši, včetně hodnoty naturálií připadajících na tuto jednotku, vynásobí počtem pracovních jednotek, jež učeň odpracoval v kalendářním měsíci; má-li učeň ještě jiné příjmy uvedené v předchozích odstavcích, přihlíží se k úhrnu všech příjmů.

§ 21

Za vlastní příjem dítěte se nepovažují:

a) prospěchové stipendium,

b) výživné placené na dítě,

c) hodnota bezplatného plného zaopatření dítěte v léčebném nebo podobném ústavu, pokud dítě není v takovém ústavu déle než šest měsíců,

d) hodnota bezplatně poskytovaného ošacení,

e) nahodilý výdělek za brigádu nebo výdělek za práci v době školních prázdnin.

§ 22

Odpracovaný den

Za odpracovaný den se považuje den, v němž družstevník pracoval po celou normální pracovní dobu stanovenou pracovním řádem nebo stanovami pro družstevníky zařazené ke stejné práci. Nepracoval-li družstevník po celou tuto dobu, považuje se den za odpracovaný, jen byla-li nepřítomnost družstevníka v práci po zbývající část denní pracovní doby družstvem omluvena.

§ 23

Započet dnů z předchozího pracovního poměru

V měsíci, v němž přestoupil do družstva pracovník nebo příslušník ozbrojených sil, se započítávají pracovní dny započitatelné ze zaměstnání zakládajícího nemocenské pojištění a pracovní dny připadající na dobu výkonu služby v ozbrojených silách, pokud z nich nevzniká nárok na přídavky na děti (na výchovné příslušníků ozbrojených sil) již podle předpisů o nemocenském pojištění platných pro pracovníky (o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil).

Měsíční pracovní odměna družstevníka rozhodná pro nárok na přídavky na děti a pro jejich výši

§ 24

(1) Pro výpočet měsíční pracovní odměny, která je rozhodná pro nárok na přídavky na děti a jejich výši (dále jen „rozhodná pracovní odměna"), se započítávají

a) základní odměny,

b) prémie poskytované z provozních prostředků družstva jako součást pracovní odměny; jiné prémie v rozsahu stanoveném Státním úřadem sociálního zabezpečení,

c) vyrovnávací příspěvky poskytované z prostředků družstev nebo ze státních prostředků,

d) hodnota naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny (§ 1 odst. 2),

e) náhrada za ušlou pracovní odměnu,

f) částky poskytované družstevníku po dobu vojenského cvičení.

(2) Do rozhodné pracovní odměny se započítávají tyto další příjmy družstevníka:

a) důchod, který pobírá podle předpisů o důchodovém zabezpečení (pojištění, zaopatření) nebo podle obdobných předpisů,*)

b) hrubé příjmy z činnosti v pracovním poměru zakládajícím nemocenské pojištění podle předpisů platných pro pracovníky,

c) nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny a peněžitá pomoc v mateřství, popřípadě obdobné dávky poskytované ze sociálního fondu družstva,

d) odměny poskytované národním výborem poslanci národního výboru.

(3) Přestoupil-li družstevník do jiného družstva, nehledí se k příjmům dosaženým v družstvu, v němž byl dříve činný.

§ 25

Do rozhodné pracovní doby se nezahrnují zejména

a) odměny poskytované za vynálezy, objevy a zlepšovací návrhy, a to bez ohledu na jejich výši,

b) věcné a peněžité dary, odměny za významné pracovní zásluhy a jiné mimořádné odměny poskytované družstvem v souvislosti s činností družstevníka v družstvu nebo podnikem v souvislosti s činností v pracovním poměru, a to bez ohledu na jejich výši,

c) přídavky na děti a obdobná plnění na nezaopatřené děti,

d) jednorázové příjmy, které netvoří pravidelnou součást příjmů družstevníka.

Období, za které se zjišťuje rozhodná měsíční pracovní odměna

§ 26

(1) Přídavky na děti za jednotlivé měsíce běžného kalendářního roku se určují podle výše rozhodné pracovní odměny zjištěné měsíčním průměrem za předchozí kalendářní rok.

(2) Měsíční průměr za předchozí kalendářní rok se vypočte z příjmů uvedených v § 24, které byly družstevníku za tento kalendářní rok zúčtovány, a pokud jde o důchod, skutečně vyplaceny.

§ 27

(1) Při výpočtu rozhodné pracovní odměny (§ 24 až 26) se nehledí ke kalendářním měsícům,

a) v nichž družstevník ještě v družstvu nepracoval nebo v něm pracoval jen po část měsíce,

b) v nichž konal základní nebo obdobnou službu v ozbrojených silách,

c) v nichž družstevník z osobních důvodů nepracoval se souhlasem družstva.

(2) Není-li v předchozím kalendářním roce ani jeden celý kalendářní měsíc, podle něhož by bylo možno určit rozhodnou pracovní odměnu, postupuje se obdobně podle zásad uvedených v § 28.

§ 28

V kalendářním roce, v němž družstevník vstoupil do družstva, se přídavky na děti poskytují za každý jednotlivý kalendářní měsíc tohoto roku podle měsíční pracovní odměny za tento měsíc, a jde-li o družstevníky odměňované v pracovních jednotkách, podle plánovaných odměn za tyto jednotky, včetně hodnoty naturálií připadajících na tyto jednotky. Za kalendářní měsíc, v němž družstevník vstoupil do družstva a neměl v družstvu odměnu za celý měsíc, se přídavky na děti poskytují podle odměny, které by pravděpodobně dosáhl, kdyby byl v družstvu činný po celý měsíc.

§ 29

(1) Družstevníku povolanému k činné službě v ozbrojených silách, se přídavky na děti poskytují za každý kalendářní měsíc, ve kterém konal službu, podle výše jeho rozhodné pracovní odměny za tento měsíc. Neměl-li družstevník v kalendářním měsíci žádnou pracovní odměnu, posuzuje se jako družstevník s měsíční pracovní odměnou do 1400 Kčs.

(2) Začal-li družstevník opět pracovat v družstvu po skončení základní nebo obdobné služby v ozbrojených silách, určí se výše přídavků na děti za kalendářní měsíce následující po měsíci, v němž služba skončila, obdobně podle ustanovení § 28, jakoby družstevník nově vstoupil do družstva.

§ 30

Zameškal-li družstevník neomluveně práci v období, za něž se určuje rozhodná pracovní odměna, připočte se k příjmům, které byly za toto období skutečně zúčtovány, jejich poměrný díl, který by připadl na zameškanou dobu.

§ 31

Zemědělská půda — Uživatel

(1) Za zemědělskou půdu se považuje orná půda, chmelnice, vinice, zahrady (i domovní), ovocné sady, trvalé louky a pastviny.

(2) Za uživatele zemědělské půdy se považuje každý, kdo na ní hospodaří anebo je povinen na ní hospodařit, tedy i uživatel záhumenku.

(3) Pro zjištění, zda jde o uživatele zemědělské půdy ve větší výměře než připouštějí Vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev, se sčítá zemědělská půda, které užívá družstevník i všichni členové jeho rodiny, se kterými žije ve společné domácnosti.

*) Jde o důchody, k nimž nenáleží výchovné

§ 32

Ochrana zájmů dítěte při souběhu nároků

Jestliže by důsledné použití ustanovení o souběhu nároků na přídavky na totéž dítě (§ 33 zákona) poškozovalo zájem dítěte, zejména neplní-li oprávněný, z jehož zabezpečení by se měly přídavky na děti podle nich poskytovat, řádně své povinnosti a ohrožuje tak účel, pro který se přídavky na děti poskytují, dohodnou se příslušné orgány, z kterého zabezpečení mají být přídavky na děti přiznány.

§ 33

Přídavky na vnuky, sourozence nebo schovance

Družstevníku mohou být přiznány přídavky na děti na jeho vnuka, sourozence, nebo schovance, jsou-li splněny podmínky stanovené pro nárok na přídavky na děti, má-li družstevník vnuka (sourozence, schovance) v přímém zaopatření a nelze-li přídavky na děti (výchovné) přiznat ze zabezpečení (nemocenského pojištění, z materiálního zabezpečení příslušníků ozbrojených sil) žádného z rodičů dítěte.

§ 34

Přídavky na děti v jiných případech

V odůvodněných případech mohou být přiznány přídavky na děti

a) na dítě starší 15 let, které ukončilo povinnou školní docházku a nemohlo být z vážných příčin přijato do učebního nebo pracovního poměru, nejdéle však do konce školního roku následujícího po skončení povinné školní docházky, nebo

b) za kalendářní měsíc, v němž družstevník nemohl splnit podmínku stanoveného počtu odpracovaných dnů (§ 30 zákona) proto, že v souvislosti s přiznáním invalidního nebo starobního důchodu přestal pracovat v družstvu nebo během měsíce zemřel.

§ 35

Přídavky na děti, které se zdržují v cizině

Přídavky na děti se družstevníkům přiznají a vyplácejí, pokud jsou splněny stanovené podmínky, i na děti, které se zdržují v cizině:

a) jde-li o přechodný pobyt dítěte mimo území Československé socialistické republiky za účelem léčení, rekreace nebo studia,

b) doprovází-li dítě svého rodiče, který je na přechodnou dobu v cizině, nebo

c) je-li poskytování přídavků na děti sjednáno mezistátní úmluvou.

§ 36

Přídavky na dvě nebo více dětí, jsou-li v přímém zaopatření různých osob

Jsou-li děti, na které náležejí přídavky ze zabezpečení téhož družstevníka, v přímém zaopatření různých osob, vyplácejí se přídavky na děti na každé z těchto dětí stejnou poměrnou částí z celkové částky přiznané tomuto družstevníku.

Oddíl čtvrtý

Důchodové zabezpečení

§ 37

Doba pracovní činnosti

K § 39 odst. 2 zákona

Za vážný důvod, pro který se promíjí neodpracování stanoveného počtu pracovních dnů, se považuje zejména výkon veřejné funkce, účast na odborném nebo politickém školení, uznaná neschopnost k práci pro nemoc nebo úraz a mateřská dovolená (další mateřská dovolená).

Zhodnocení různých druhů důchodového zabezpečení (pojištění, zaopatření)

K § 39 odst. 3 zákona

§ 38

Vstup pracovníka do družstva s vyšší úrovní hospodaření

(1) Vstoupil-li nebo vstoupí-li do družstva s vyšší úrovní hospodaření pracovník nebo člen výrobního družstva anebo příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, kterému nevznikl nárok na starobní ani na invalidní důchod, posuzuje se doba, kterou získal v důchodovém zabezpečení (zaopatření) jako by byla získána v důchodovém zabezpečení členů družstev s vyšší úrovní hospodaření, a to jak pro nárok na důchod, tak i pro jeho výši, pokud není stanoveno jinak v § 44 odst. 3 a 4 zákona.

(2) Konal-li člen družstva s vyšší úrovní hospodaření před vstupem do družstva zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, činí zvýšení základní výměry důchodu podle § 45 odst. 2 a § 54 odst. 4 za každý rok zaměstnání I. pracovní kategorie 2 % a za každý rok zaměstnání II. pracovní kategorie 1,5 % průměrné měsíční pracovní odměny.

(3) Pokud se kryjí doby zaměstnání a pracovní činnosti v družstvu, započítávají se jen jednou, a to podle předpisů pro člena družstva výhodnějších.

(4) Předchozí odstavce platí obdobně, jestliže pracovník vstoupil nebo vstoupí do družstva, které nebylo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření, avšak bylo za takové družstvo uznáno do dne, jímž členu družstva vznikl nárok na důchod.

Vstup pracovníka do družstva, které nebylo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření

§ 39

(1) Vstoupil-li nebo vstoupí-li pracovník nebo člen výrobního družstva anebo příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, kterému ne-

vznikl nárok na starobní důchod ani na invalidní důchod, do družstva, které nebylo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření, posuzuje se doba, kterou získal v důchodovém zabezpečení (zaopatření), pro nárok na důchod, jako by byla získána v důchodovém zabezpečení družstevních rolníků, pokud není stanoveno jinak v § 44 odst. 3 a 4, § 48 odst. 3 a v § 59 odst. 4 zákona.

(2) Ustanovení § 38 odst. 2 platí obdobně.

§ 40

(1) Členu družstva, který byl ze svého dosavadního zaměstnání vyslán do vedoucí funkce v jednotném zemědělském družstvu k jeho kádrovému posílení a plní v něm podle zjištění okresního národního výboru své poslání, náležejí dávky důchodového zabezpečení podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků, pokud jsou tyto předpisy pro něj příznivější, jestliže získal ke dni vstupu do družstva aspoň 5 roků započitatelných podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků. Důchod nesmí být přitom vyměřen z nižší průměrné měsíční pracovní odměny, než by činil průměrný měsíční výdělek vypočtený ke dni vstupu do družstva podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků.

(2) Členu družstva, který ze svého dosavadního zaměstnání vstoupil bezprostředně do družstva v pohraničí v rámci organizovaného náboru pro dosídlení pohraničí, náležejí dávky důchodového zabezpečení podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků, pokud jsou tyto předpisy pro něj příznivější, jestliže získal ke dni vstupu do družstva aspoň 5 roků započitatelných podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků. Ustanovení odstavce 1 věta druhá platí obdobně.

(3) Členu družstva, který ze svého dosavadního zaměstnání vstoupil nebo vstoupí bezprostředně do družstva, náležejí dávky důchodového zabezpečení podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků, pokud jsou tyto předpisy pro něj příznivější, jestliže získal aspoň 5 roků v důchodovém zabezpečení pracovníků, a jde-li o nárok na starobní důchod, aspoň 10 roků započitatelných ke dni vstupu do družstva podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků; přitom se průměrný měsíční výdělek stanoví z pracovních odměn dosažených v družstvu a z hrubých výdělků ze zaměstnání, kterých člen družstva dosáhl za posledních 10, popřípadě 5 roků před vznikem nároku na důchod.

(4) Vstup do družstva se považuje za bezprostřední, jestliže se pracovník stal jeho členem do tří měsíců od skončení zaměstnání. Za bezprostřední vstup do družstva se považuje též vstup bývalého pracovníka, který jako jednotlivě hospodařící rolník hospodařil jako osídlenec zemědělské půdy nebo na půdě přidělené podle předpisů o pozemkové reformě a poté se stal členem družstva do konce kalendářního roku následujícího po roce, v němž bylo družstvo založeno, a v něm setrval.

(5) Do doby 5 (10) roků důchodového zabezpečení pracovníků uvedené v odstavcích 1 až 3 se nezapočítávají náhradní doby.

(6) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně též o nárocích člena družstva, který byl před vstupem do družstva členem výrobního družstva anebo příslušníkem ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů.

(7) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahují na osoby uvedené v § 2 zákona.

§ 41

Vstup jednotlivě hospodařícího rolníka do družstva

(1) Nároky člena družstva, který byl před vstupem do družstva důchodově pojištěn jako jednotlivě hospodařící rolník nebo jako jiná osoba samostatně hospodařící anebo jako spolupracující člen rodiny, a který nesplnil podmínky pro nárok na starobní nebo invalidní důchod z tohoto pojištění, se posuzují podle předpisů platných pro družstevní rolníky. Došlo-li ke vstupu do družstva po 30. červnu 1964, platí ustanovení předchozí věty, jen jestliže bylo za celou dobu důchodového pojištění zaplaceno pojistné.

(2) Nároky z důchodového zabezpečení člena družstva, který byl před vstupem do družstva pojištěn jako jednotlivě hospodařící rolník nebo jako jiná osoba samostatně hospodařící anebo jako spolupracující člen rodiny, a který nesplnil podmínky pro nárok na starobní nebo invalidní důchod z tohoto pojištění, a vstoupil jako člen přímo do družstva s vyšší úrovní hospodaření, se posuzují podle předpisů platných pro členy takového družstva teprve po uplynutí 5 roků od vstupu do družstva; do uplynutí této doby se jeho nároky na dávky důchodového zabezpečení posuzují podle předpisů platných pro členy družstev, která nebyla uznána za družstva s vyšší úrovní hospodaření. Splnění podmínky uplynutí pěti roků od vstupu do družstva se nevyžaduje, vznikl-li nárok na dávku následkem pracovního úrazu.

§ 42

Náhradní doby

K § 40 odst. 1 písm a) zákona

Jako náhradní doba se započítává

a) doba základní (presenční) služby, vojenského výcviku, cvičení ve zbrani, činné službě za mobilizace a jiné služby konané v armádě Československé republiky od 28. října 1918 do 31. prosince 1939 a v Československé armádě a v bezpečnostních sborech od 9. května 1945, pokud tyto služby nebyly konány z povolání,

b) doba činné služby v poměru bývalých dělesloužících poddůstojníků nebo další dobrovolné činné služby konané podle vládního nařízení č. 224/1934 Sb., o podporučících a poručících v další činné službě, v obdobích uvedených pod písm. a).

Průměrná měsíční pracovní odměna

K § 42 zákona

§ 43

Příjem z pracovní činnosti

(1) Za příjem z pracovní činnosti se pro výpočet průměrné měsíční pracovní odměny považují:

a) základní odměny,

b) prémie poskytované z provozních prostředků družstva jako součást pracovní odměny; jiné prémie v rozsahu stanoveném Státním úřadem sociálního zabezpečení,

c) vyrovnávací příspěvky poskytované z prostředků družstev nebo ze státních prostředků*),

d) hodnota naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny (§ 1 odst. 2),

e) mimořádné odměny vyplacené v souvislosti s pracovní činností družstevníka,

f) náhrady za ušlou pracovní odměnu.

(2) Měl-li člen družstva v době, z níž se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna, výdělek plynoucí ze zaměstnání nebo odměnu za výkon funkce jako poslanec národního výboru, považují se i tyto příjmy v hrubé výši za příjem z pracovní činnosti.

(3) Do příjmu z pracovní činnosti družstevníka, který byl před vstupem nebo opětovným vstupem do družstva důchodově zabezpečen jako pracovník, jako člen výrobního družstva, jako voják z povolání nebo jako příslušník bezpečnostních sborů, se započítávají také výdělky započitatelné podle předpisů o sociálním zabezpečení pracovníků.

(4) Starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod družstevníka, který požívá nebo již požíval některý z těchto důchodů z důchodového zabezpečení pracovníků, nesmí být vyměřen z nižší průměrné měsíční pracovní odměny, než kolik činil průměrný měsíční výdělek, z něhož byl vyměřen dřívější důchod.

(5) Ustanovení o výpočtu průměrného ročního výdělku pracovníků, kteří byli uvolněni nebo přemístěni v důsledku reorganizace průmyslu nebo státní správy, ke dni jejich uvolnění nebo přemístění, platí obdobně pro výpočet průměrné měsíční pracovní odměny, jestliže to je pro družstevníka výhodnotnější**).

§ 44

Odpočítávání některých dob při výpočtu průměrné měsíční pracovní odměny

(1) Do doby, z níž se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna, se zahrnují též období, v nichž neměl družstevník žádnou pracovní odměnu ani jiné příjmy. Do této doby se však nezahrnují náhradní doby a doby, po které byla pracovní činnost přerušena z vážných důvodů (§ 41 odst. 2 zákona), a nepřihlíží se ani k příjmům dosaženým v těchto dobách.

(2) Byl-li člen družstva v době, z níž se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna, důchodově pojištěn jako jednotlivě hospodařící rolník nebo jako jiná osoba samostatně hospodařící anebo jako spolupracující člen rodiny, nezahrnuje se toto období do doby, z níž se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna, a nepřihlíží se ani k příjmům dosaženým v tomto období.

(3) K době učňovského poměru nebo studia ani k příjmům v této době dosaženým se nehledí, je-li to pro družstevníka výhodnější.

(4) Při výpočtu průměrné měsíční pracovní odměny se nehledí k době mateřské dovolené a další mateřské dovolené, ani když členka družstva nemá nárok na peněžitou pomoc v mateřství (§ 27 odst. 4 zákona).

(5) Kryje-li se náhradní doba s dobou pracovní činnosti, hledí se k době pracovní činnosti a k příjmům v ní dosaženým, je-li to pro družstevníka výhodnější.

§ 45

Rok vzniku a rok zániku důchodového zabezpečení

(1) Jestliže rok vzniku důchodového zabezpečení spadá do období posledních 10 nebo 5 kalendářních roků, za které se vypočítává průměrná měsíční pracovní odměna, vypočítává se tato odměna i za dobu kratší 10 (5) roků z úhrnu příjmů z pracovní činnosti dosažených za kalendářní roky po roce vzniku důchodového zabezpečení.

(2) Při výpočtu průměrné měsíční pracovní odměny se nehledí k době pracovní činnosti ani k příjmům dosaženým v kalendářním roce, v němž

a) družstevník poprvé se stal účasten důchodového zabezpečení z pracovní činnosti v družstvu,

b) družstevníku vznikl nárok na důchod nebo v němž družstevník skončil pracovní činnost po vzniku nároku na starobní důchod (§ 42 odst. 2 zákona).

(3) Jestliže však kalendářní rok předcházející bezprostředně kalendářnímu roku, v němž vznikl nárok na důchod, je také rokem, v němž se družstevník stal poprvé účastným důchodového zabezpečení z pracovní činnosti v družstvu, vypočítá se průměrná měsíční pracovní odměna z pracovních odměn dosažených za celou dobu pracovní činnosti; to platí též, jestliže nárok na důchod vznikne v kalendářním roce, který je rovněž rokem, v němž poprvé vzniklo důchodové zabezpečení.

*) Viz poznámku pod čarou u § 1

**) Viz pokyny zaměstnavatelům o zápisech v evidenčních listech o době zaměstnání a výdělku týkající se zaměstnanců, kteří budou přemístěni v souvislosti se změnami v řízení a organizaci průmyslu a s přestavbou platové a prémiové soustavy pro inženýrsko-technické a administrativní pracovníky ve výrobě, jakož i v souvislosti s obdobnými opatřeními ve státním a hospodářském aparátu (částka 25/1958 Ú. l.).

Starobní důchod

§ 46

K § 44 odst. 1 a 2 zákona

(1) Podmínka výchovy dítěte je splněna, jestliže členka družstva pečuje nebo pečovala o dítě aspoň do skončení jeho povinné školní docházky.

(2) Podmínka výchovy dítěte je splněna též, jestliže členka družstva nemohla dočasně osobně pečovat o dítě nebo dokončit jeho výchovu z vážných důvodů, zejména pro nemoc nebo proto, že dítě zemřelo nebo bylo delší dobu v ústavní péči. Podmínka výchovy není splněna, jestliže dítě zemřelo do šesti měsíců po narození, nebo jestliže se členka družstva ujala výchovy dítěte krátce před dosažením jeho zletilosti.

(3) Péče ženy o jiné než její (i osvojené) dítě, jehož oba rodiče nebo matka žijí, hodnotí se člence družstva pro nárok na starobní důchod, jen jestliže dítě je na ní převážně odkázáno výživou, kterou mu nemohou ze závažných příčin zajistit jeho rodiče.

§ 47

K § 44 odst. 4 zákona

Členu družstva, který byl před vstupem do družstva pracovníkem v pracovním poměru, nesplňuje podmínky pro nárok na starobní důchod podle § 44 odst. 4 zákona, avšak splňoval by podmínky pro nárok na starobní důchod podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky, kdyby byl po dobu, po kterou byl pracovně činný v družstvu, setrval dále v zaměstnání, náleží starobní důchod podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky.

§ 48

K § 48 odst. 2 zákona

(1) Odbornými pracovníky v jednotných zemědělských družstvech jsou předseda, agronom, zootechnik, mechanizátor, ekonom, vedoucí dílen, vedoucí výrobních úseků, vedoucí komplexních mechanizačních brigád a čet, vedoucí výrobních skupin, vedoucí chovů, vedoucí stavební skupiny, vedoucí přidružené výroby, skladník, zemědělec mechanizátor (traktorista, kombajnér, řidič), meliorační technik a inseminační technik.

(2) Za předního pracovníka může okresní národní výbor k návrhu sociální komise družstva projednanému na členské schůzi uznat pracovníka, který dosahuje soustavně ve své práci mimořádně dobrých výsledků.

§ 49

K § 49 zákona

(1) Jestliže starobní důchod nebyl vyměřen z průměrné měsíční pracovní odměny, vypočítá se zvýšení důchodu z průměrné měsíční pracovní odměny stanovené za dobu pracovní činnosti po splnění podmínek pro nárok na důchod.

(2) Požádá-li družstevník o to, aby mu místo výplaty starobního důchodu byl nárok na tento důchod zvyšován, může znovu požádat o výplatu tohoto důchodu nejdříve po uplynutí jednoho roku.

Invalidní (částečný invalidní) důchod

§ 50

K § 51 odst. 3 zákona

(1) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pokládá nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy potrvá déle než rok.

(2) Soustavnou pracovní činností je pracovní činnost v družstvu vykonávaná s určitou pravidelností a v takovém rozsahu, že dosažená pracovní odměna tvoří stálý zdroj příjmu člena družstva.

(3) Plně invalidním je též člen družstva, který pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav může sice vykonávat soustavnou pracovní činnost, avšak jen za zcela mimořádných podmínek (např. slepci, osoby s velmi těžkými ortopedickými vadami).

(4) Pracovní činnost je zcela nepřiměřená dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání, jestliže je členu družstva zcela cizí a odlehlá jeho dosavadní pracovní činnosti a není-li v ní dostatečně využito jeho dřívějších schopností, takže z hlediska společnosti není účelné, aby vykonával takovou nepřiměřenou pracovní činnost. Dřívějšími schopnostmi člena družstva se rozumějí jak vrozené tělesné i duševní schopnosti, tak i dovednosti, vědomosti a zkušenosti získané před dlouhodobým zhoršením zdravotního stavu přípravou pro povolání nebo studiem na školách všech stupňů, popřípadě déle trvajícím výkonem kvalifikované pracovní činnosti.

§ 51

K § 51 odst. 4 zákona

(1) Za podstatný pokles příjmu z pracovní činnosti člena družstva se zpravidla považuje, jestliže průměr jeho hrubých měsíčních příjmů z pracovní činnosti za posledních 12 měsíců je aspoň o třetinu nižší než průměrná měsíční pracovní odměna, z níž se vypočítává důchod, avšak neomezená podle § 42 odst. 3 zákona. Jde-li však o důchod, který podle předpisů dříve platných nebyl stanoven z průměrné měsíční pracovní odměny nebo jestliže se člen družstva stal částečně invalidním v době přípravy pro povolání anebo jestliže po přiznání důchodu nastaly podstatné změny v odměňování družstevníků za práci, srovnává se průměr příjmů družstevníka zpravidla za posledních 12 měsíců s průměrnou pracovní odměnou obvykle dosahovanou v témže období za pracovní činnost, kterou člen družstva konal v době vzniku nároku na důchod. Je-li člen družstva (poživatel částečného invalidního důchodu) pracovně činný v družstvu, které odměňuje práci

v pracovních jednotkách, považuje se zpravidla za podstatný pokles příjmů z pracovní činnosti, jestliže člen družstva není schopen pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpracovat a skutečně neodpracoval ani dvě třetiny průměru počtu pracovních jednotek, který odpracoval v posledních dvanácti měsících před vznikem částečné invalidity.

(2) Nečiní-li příjem z pracovní činnosti člena družstva (poživatele částečného invalidního důchodu) více než 1000 Kčs měsíčně, považuje se podmínka podstatného poklesu příjmu z pracovní činnosti za splněnou.

(3) Pracovní činnost stejně kvalifikovaná je pracovní činnost, která není zcela odlehlá dosavadní pracovní činnosti, klade podobné požadavky na zdatnost pracovníka a zpravidla mu umožňuje dosáhnout přibližně stejného pracovního příjmu jako z dosavadní pracovní činnosti.

(4) Zvlášť ulehčené pracovní podmínky jsou podstatné pracovní úlevy, zejména zvláštní úprava pracovní doby (např. zkrácení pracovní doby a rozmnožení nebo prodloužení pracovních přestávek), snížení požadavků na pracovní výkon družstevníka pracujícího v úkolu apod.

(5) Pracovní činnost méně kvalifikovaná je pracovní činnost, na niž družstevník stačí svými tělesnými a duševními schopnostmi, která však při srovnání s dosavadní pracovní činností klade menší požadavky na tělesnou sílu, dovednost, vědomosti a zkušenosti, popřípadě na odpovědnost družstevníka a zpravidla mu umožňuje dosáhnout jen podstatně nižšího pracovního příjmu než z dosavadní pracovní činnosti.

§ 52

K § 53 zákona

Stejné nároky, jaké má člen družstva při pracovním úrazu, má též při úrazu utrpěném při zvláštních druzích činností a za okolností uvedených ve vyhlášce, kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení*), pokud důchod podle zákona o sociálním zabezpečení není výhodnější. Přitom se za průměrnou měsíční pracovní odměnu (§ 42 zákona) považuje nejméně částka 800 Kčs.

§ 53

K § 53 a § 76 odst. 1 písm. a) zákona

Stal-li se invalidním (částečně invalidním) družstevník, který utrpěl poškození zdraví následkem účasti v boji proti fašismu jako příslušník ozbrojených útvarů anebo následkem věznění z důvodů fašistické persekuce v době nesvobody, předpokládá se, že invalidita (částečná invalidita) vznikla v souvislosti s touto účastí (věznění), není-li tato souvislost vyloučena povahou případu.

*) § 54 a 55 vyhlášky č. 102/1964 Sb.

§ 54

K § 54 odst. 1 až 4 a § 55 zákona

Stal-li se člen družstva s vyšší úrovní hospodaření, který již dříve pobíral invalidní důchod, znovu plně invalidní, hodnotí se pro výši invalidního důchodu též doba pobírání dřívějšího invalidního důchodu, jestliže tato doba byla hodnocena jako doba přičtená pro výši tohoto dřívějšího důchodu.

§ 55

K § 60 odst. 3 zákona

Obecné životní podmínky značně ztěžuje takový dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který se projevuje zjevnými chorobnými příznaky nebo vadami (např. stav po amputaci končetiny), pro něž může člen družstva vykonávat běžné životní úkony (oblékání, obstarávání jídla, cesta do práce) a uspokojovat obvyklé společenské a kulturní potřeby (návštěva veřejných místností, kulturních podniků) jen se značnými obtížemi ve srovnání se zdravými pracujícími žijícími v podobném prostředí.

§ 56

Vdovský důchod

K § 65 odst. 2 zákona

O splnění podmínky výchovy dítěte pro vznik nároku na vdovský důchod platí § 46 odst. 1 až 3.

§ 57

Souběh vdovského důchodu s jiným důchodem a s příjmem z výdělečné činnosti

K § 67 zákona

(1) Příjmem z výdělečné činnosti je nejen pracovní odměna za pracovní činnost v družstvu, nýbrž i příjem z jakékoli činnosti pravidelně konané. Do příjmu se zahrnují též peněžité dávky ze zabezpečení v nemoci (z nemocenského pojištění) nahrazující ušlý příjem z výdělečné činnosti. Jde-li však o výdělečnou činnost, která by zakládala důchodové pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob samostatně hospodařících, považují se za příjem z této činnosti vyměřovací základy stanovené podle předpisů o důchodovém pojištění uvedených osob.

(2) Do úhrnu důchodu a příjmu z výdělečné činnosti se nevčítá zvýšení důchodu pro bezmocnost.

(3) Péčí o dítě se rozumí péče poskytovaná dítěti do skončení povinné školní docházky; poté nejdéle do 25. roku věku dítěte, je-li splněna některá z podmínek uvedených v § 68 odst. 3 zákona.

(4) Jestliže pracující poživatelce vdovského důchodu náleží invalidní (částečný invalidní) důchod nebo starobní důchod (§ 49 a 96 zákona), provede se nejprve úprava důchodů podle § 94 zákona

a vdovský důchod nebo jeho část se krátí pro souběh s výdělkem podle ustanovení o souběhu vdovského důchodu s výdělkem.

§ 58

Sirotčí důchod

K § 68 odst. 4 zákona

Za vlastní příjem dítěte se nepovažuje nahodilý výdělek za brigádu, výdělek za práci v době školních prázdnin, prospěchové stipendium ani výživné.

Oddíl pátý

Účastníci přípravy k obraně Československé socialistické republiky

§ 59

K § 76 odst. 1 písm. b) zákona

(1) Za účast na přípravě k obraně Československé socialistické republiky se považuje účast na akci, která je předem organizována a označena jako příprava k této obraně a je též tak prováděna.

(2) Člen družstva, který utrpěl úraz (nemoc z povolání) při přípravě nebo v přímé souvislosti s ní, je povinen ohlásit to bez prodlení složce, která organizovala přípravu; to platí obdobně pro pozůstalé po něm.

(3) Složka, která organizuje přípravu, je povinna spolupůsobit při zjišťování skutečností, které jsou rozhodné pro posouzení nároků podle tohoto oddílu a vydávat o těchto skutečnostech potvrzení. Je také povinna ohlásit úraz (nemoc z povolání) nejpozději do osmi dnů po provedeném šetření okresnímu národnímu výboru.

Oddíl šestý

Zabezpečení členů rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách

K § 78 až 82 zákona

§ 60

K § 78 odst. 1 a § 79 odst. 1 zákona

(1) Službou v ozbrojených silách se rozumí:

a) základní služba (§ 27 branného zákona č. 92/1949 Sb., ve znění zákona č. 19/1958 Sb.),

b) náhradní služba (§ 28 branného zákona),

c) další služba (§ 37 branného zákona),

d) vojenské cvičení (§ 39 branného zákona),

e) mimořádná služba (§ 46 odst. 1 branného zákona),

f) zvláštní služba (§ 46 odst. 2 branného zákona), s výjimkou zvláštní služby příslušníků Veřejné bezpečnosti a Státní bezpečnosti,

g) osobní úkony pro potřebu ozbrojených sil (§ 45 branného zákona).

(2) Vykonává-li voják po skončení jednoho druhu služby bezprostředně tentýž nebo jiný druh služby v ozbrojených silách, posuzuje se navazující služba z hlediska nároku na zaopatřovací příspěvek jako pokračování předcházející služby.

(3) Zaopatřovací příspěvek se poskytuje těm členům rodiny vojáka, kteří mají trvalý pobyt na území Československé socialistické republiky.

(4) Za nezaopatřené dítě se považuje dítě do skončení povinné školní docházky; poté až do 25. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání předepsaným výcvikem nebo studiem anebo je invalidní [§ 68 odst. 3 písm. b) a c) zákona]. Za nezaopatřené se nepovažuje dítě, které má bezplatné plné ústavní nebo internátní zaopatření z prostředků rozpočtových, hospodářských nebo jiných organizací.

(5) Za dítě vojáka se považuje i dítě, které převzal do péče nahrazující péči rodičů, jestliže s ním žilo do dne jeho nástupu služby v ozbrojených silách ve společné domácnosti a voják o ně pečoval, protože otec dítěte zemřel nebo je nezvěstný.

(6) Podmínka společné domácnosti je splněna, i když manželka, dítě vojáka nebo dítě, které voják převzal do péče nahrazující péči rodičů, žijí odděleně ze závažných důvodů, zejména z důvodů bytových, zdravotních, hospodářských nebo vzdělávacích. Za vážný důvod, pro který manželka nebo družka nemůže být výdělečně činnou, se považuje např. těhotenství počínajíc čtvrtým měsícem, studium, péče o zdravé dítě předškolního věku starší tří let, jestliže nelze péči o ně zajistit jinak, apod.

(7) Péči o dítě ve věku do tří let se klade naroveň péče o invalidní dítě starší tří let až do skončení 18. roku jeho věku, které potřebuje stálé péče a nemůže být umístěno v ústavu sociální péče.

(8) Zaopatřovací příspěvek lze v případech hodných zřetele poskytovat též zletilé příbuzné manželky vojáka za podmínek stanovených v § 79 odst. 1 písm. e) zákona.

§ 61

K § 79 odst. 2 písm. a) zákona

(1) Zaopatřovací příspěvek může být poskytován též rodičům, prarodičům, občanům, kteří pečovali o vojáka jako rodiče, tchánovi a tchýni vojáka, kteří jsou starší 65 let nebo plně invalidní a jsou sociálně potřební, pokud jim voják poskytoval prostředky k výživě aspoň po dobu tří měsíců přede dnem nástupu služby v ozbrojených silách.

(2) Zaopatřovací příspěvek pro občany uvedené v předchozím odstavci činí 300 Kčs měsíčně na osobu, nemůže však činit více, než činí průměrná částka, kterou jim voják pravidelně poskytoval v posledních třech kalendářních měsících před nástupem služby v ozbrojených silách.

(3) Zaopatřovací příspěvek se krátí o částku, o kterou úhrn zaopatřovacího příspěvku a čistého

příjmu občanů uvedených v odstavci 1 převyšuje částku 300 Kčs měsíčně; jde-li o manželskou dvojici nebo o druha s družkou, krátí se úhrn jejich zaopatřovacích příspěvků o částku, o kterou tento úhrn spolu s čistým příjmem manželské dvojice (druha a družky) převyšuje částku 600 Kčs měsíčně.

§ 62

K § 79 odst. 2 písm. b) zákona

Svobodnému, ovdovělému, rozvedenému nebo osamělému vojákovi a vojákovi, jehož manželka, družka nebo zletilá příbuzná pečuje o jeho dítě a má čistý příjem bez přídavků na děti nejvýše 600 Kčs měsíčně, a vojákyni za stejných podmínek, může být poskytován příspěvek na úhradu za užívání bytu a za služby s tím spojené až do částky 150 Kčs měsíčně. Tento příspěvek lze též poskytnout, nevyplácí-li se manželce, družce nebo zletilé příbuzné vojáka zaopatřovací příspěvek z důvodů uvedených v § 86 odst. 2 zákona.

§ 63

K § 80 odst. 2 zákona

Za příjem dítěte se nepovažuje nahodilý výdělek za brigádu, výdělek za práci v době školních prázdnin, prospěchové stipendium ani výživné.

§ 64

K § 82 zákona

(1) Průměr příjmů z pracovní činnosti vojáka se pro účely zaopatřovacího příspěvku zjišťuje z příjmů, které jsou započitatelné pro výpočet průměrné měsíční pracovní odměny (§ 43).

(2) Měl-li voják v rozhodné době několik druhů příjmů z pracovní činnosti, např. z pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu a ze zaměstnání, zjišťuje se průměr příjmů ze součtu všech příjmů (§ 43 odst. 2 a 3). Přitom se příjmy ze zaměstnání berou v počet po srážce daně ze mzdy, ostatní příjmy po srážce daně, které podléhají.

(3) U vojáků, kteří v posledních 12 kalendářních měsících před nastoupením služby v ozbrojených silách byli učni nebo studenty, se v těchto kalendářních měsících považuje za příjem z pracovní činnosti částka 800 Kčs měsíčně, pokud odměny učně nebo skutečný výdělek studenta dosažený při výrobní práci nejsou vyšší.

(4) Z doby rozhodné pro výpočet průměru příjmů vojáka se vylučuje doba služby v ozbrojených silách, doba prokázané pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz a doba účasti na odborném a politickém školení; vylučují-li se tyto doby, nezapočítávají se ani příjmy v nich dosažené.

Zabezpečení družstevníků v době vojenského cvičení

§ 65

K § 83 odst. 1 zákona

Podmínka tříměsíčního trvání důchodového zabezpečení se považuje za splněnou, bylo-li družstvo, v němž je voják pracovně činný, ustaveno později než tři měsíce před nástupem vojáka na vojenské cvičení. Do doby tříměsíčního trvání důchodového zabezpečení před nastoupením vojenského cvičení se započítává též doba studia na odborné škole nebo doba zaměstnání, jestliže bezprostředně předcházejí pracovní činnosti v družstvu.

Společná ustanovení pro poskytování zaopatřovacího příspěvku

K § 85 až 87 zákona

§ 66

Zaopatřovací příspěvek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru a vyplácí se ve stanoveném výplatním termínu na běžný měsíc. Za část kalendářního měsíce se vyplácí poměrný díl, a to za každý den služby v ozbrojených silách třicetina měsíčního zaopatřovacího příspěvku.

§ 67

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek se uplatňuje u místního (městského) národního výboru, v jehož obvodu má člen rodiny vojáka trvalý pobyt, popřípadě v jehož obvodu měl trvalý pobyt družstevník naposledy před nástupem služby v ozbrojených silách. K přihlášce o zaopatřovací příspěvek se připojí

a) potvrzení družstva o příjmech, které družstevník obdržel za pracovní činnost v družstvu v posledních 12 kalendářních měsících před nástupem služby v ozbrojených silách, a o výši náhrady pracovních odměn poskytované rodině družstevníka po dobu jeho vojenského cvičení,

b) jiné doklady, např. soudní rozhodnutí, jímž se stanoví nárok na výživné (příspěvek na výživu), doklady o poskytování pravidelných příspěvků rodičům apod.

(2) Místní (městský) národní výbor ověří skutečnosti uvedené v přihlášce o zaopatřovací příspěvek a postoupí ji okresnímu národnímu výboru.

(3) O poskytnutí zaopatřovacího příspěvku rozhoduje okresní národní výbor*), v jehož obvodu měl voják naposledy trvalý pobyt před nástupem služby v ozbrojených silách. Tento národní výbor vyrozumí o přiznání zaopatřovacího příspěvku také vojenský útvar, jehož je voják příslušníkem.

*) Podle vyhlášky č. 108/1964 Sb., o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení, může okresní národní výbor přenést rozhodování o zaopatřovacím příspěvku na městský národní výbor

§ 68

Jsou-li u téhož oprávněného splněny podmínky pro poskytnutí zaopatřovacího příspěvku podle různých předpisů, náleží jen jeden, a to vyšší.

Oddíl sedmý

Sociální zabezpečení učňů

§ 69

K § 88 zákona

(1) Za hrubý výdělek učně se považuje částka 800 Kčs měsíčně, pokud odměny učně nejsou vyšší. Stal-li se učeň invalidním (částečně invalidním) následkem pracovního úrazu, považuje se za hrubý výdělek učně, pokud je to pro něj výhodnější, měsíční průměr hrubých výdělků dosažených v posledních třech kalendářních měsících před pracovním úrazem.

(2) Pracovním úrazem učně je též úraz, který učeň utrpěl při výchově k povolání nebo v souvislosti s ní.

Oddíl osmý

Zabezpečení důchodců v nemoci

K § 89 zákona

§ 70

(1) Zabezpečení v nemoci se poskytuje důchodcům, jestliže se podmínky rozhodné pro nárok na jeho přiznání splnily

a) v době, kdy důchodce pobírá důchod,

b) v době, kdy se důchod nevyplácí, avšak nárok na důchod trvá,

c) v době, kdy důchod byl odňat, avšak rozhodnutí o odnětí důchodu nenabylo dosud právní moci,

d) v ochranné lhůtě 42 dnů, jež počíná dnem následujícím po dni, kdy rozhodnutí o odnětí důchodu nabylo právní moci. Vznikne-li však před uplynutím této lhůty zabezpečení v nemoci (nemocenské pojištění, nemocenská péče) podle jiných předpisů, končí ochranná lhůta dnem vzniku tohoto zabezpečení (nemocenského pojištění, nemocenské péče).

(2) Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na důchodce, kteří v době pobírání důchodu byli zabezpečeni v nemoci jako družstevní rolníci a jimž z tohoto zabezpečení dosud běží ochranná lhůta.

§ 71

(1) Zabezpečení v nemoci se poskytuje za podmínek uvedených v § 70 též:

a) manželce (manželovi),

b) dětem do skončení povinné školní docházky; poté do dosažení věku 25 let, jestliže se soustavně připravují na budoucí povolání předepsaným výcvikem nebo studiem anebo jsou invalidní [§ 68 odst. 3 písm. b) a c) zákona].

(2) Zabezpečení v nemoci se poskytuje za podmínek uvedených v § 70 též, pokud jsou výživou převážně odkázáni na důchodce:

a) dětem, které důchodce převzal do péče nahrazující péči rodičů, vnukům a sourozencům do skončení povinné školní docházky; poté do dosažení věku 25 let, jestliže se soustavně připravují na budoucí povolání předepsaným výcvikem nebo studiem anebo jsou invalidní,

b) rodičům, prarodičům, tchánu a tchýni,

c) sestře nebo dceři, která vede ovdovělému nebo rozvedenému důchodci domácnost, pokud v ní pečuje o jeho dítě ve věku do skončení povinné školní docházky,

d) družce, pokud žije s důchodcem ve společné domácnosti aspoň tři měsíce.

(3) Zabezpečení v nemoci se poskytuje též bývalé manželce (manželovi) důchodce, pokud důchodce má vůči ní vyživovací povinnost.

Oddíl devátý

Společná ustanovení o dávkách

§ 72

Výplata dávek jiné osobě

K § 93 odst. 2 zákona

Vyžaduje-li výživa dětí a manželky důchodce, který odpykává trest odnětí svobody delší jednoho měsíce nebo byl vzat do vazby, aby jim byla vyplácena část důchodu, vyplácí se manželce a dětem důchodce část jeho důchodu až do výše 60 %; přitom se hledí zejména k částkám z pracovní odměny odsouzeného, jež jsou poskytovány k úhradě potřeb rodiny, a k tomu, zda manželka důchodce pečuje o děti a zda může být zapojena do práce.

§ 73

Krácení důchodu pro souběh s jiným příjmem

K § 97 odst. 2 zákona

(1) Krácení důchodu pro souběh s příjmem z výdělečné činnosti se provede nejprve prozatímně podle příjmu pravděpodobně očekávaného na podkladě oznámení důchodce nebo družstva (závodu), pro něž důchodce pracuje; takto krácený důchod se vyplácí jako záloha. Po uplynutí šesti kalendářních měsíců výdělečné činnosti důchodce se zjistí hrubý příjem z této činnosti, krácení se upraví podle průměrného příjmu dosaženého v této době a vyplacené zálohy se zúčtují. Důchod se nadále vyplácí v zálohách odpovídajících nové úpravě krácení a zálohy se zúčtují po uplynutí období šesti měsíců.

(2) Je-li důchodce výdělečně činný v družstvu, které odměňuje družstevníky podle pracovních jednotek, považuje se za jeho hrubý příjem částka rovnající se plánované hodnotě pracovní jednotky (včetně hodnoty naturální) násobené počtem pracovních jednotek, které důchodce odpracoval

v uplynulých šesti měsících; konečné vyúčtování vyplacených záloh na důchod se provede po zúčtování záloh poskytnutých na pracovní jednotky.

Zvláštní daň z důchodu

§ 74

K § 102 odst. 2, 4 a 5 zákona

(1) Zvláštní dani z důchodu podléhá úhrn důchodů, i kdyby některý z nich sám o sobě nepodléhal této dani.

(2) Starobním (invalidním) důchodem nesníženým o zvláštní daň z důchodu, z něhož se vyměřuje vdovský nebo sirotčí důchod a na nějž vznikl nárok po 30. červnu 1964, se rozumí starobní (invalidní) důchod vypočtený podle ustanovení platných pro tento důchod*) bez přihlédnutí k ustanovením o zvláštní dani z důchodu (§ 101 a 102 zákona).

(3) Jde-li o souběh dvou nebo více důchodů s výdělkem, stanoví se zvláštní daň z důchodu připadající na ten který důchod poměrným dílem z daně vyměřené z úhrnu důchodů, určeným podle jejich výše.

§ 75

K § 101 až 103 zákona

(1) Zvláštní daň z důchodu se vyměřuje podle tabulky obsažené v příloze.

(2) Výdaje na dávky důchodového zabezpečení se rozpočtují a účtují částkami odpovídajícími výši důchodů po srážce zvláštní daně.

Oddíl desátý

Péče o družstevníky se změněnou pracovní schopností

§ 76

Družstevníci se změněnou pracovní schopností

K § 106 zákona

(1) Družstevník má pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (§ 50 odst. 1) podstatně omezený výběr prací v družstvu, jestliže mu jeho zachované funkční schopnosti umožňují vykonávat jen podstatně menší okruh prací ve srovnání se zdravým družstevníkem.

(2) Podstatně omezený výběr prací má zpravidla družstevník, jestliže

a) může vykonávat práce v družstvu jen po zvláštní přípravě pro pracovní činnost (povolání), nebo

b) je schopen vykonávat dosavadní nebo jinou stejně kvalifikovanou pracovní činnost jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek, nebo

c) je schopen vykonávat jen jinou pracovní činnost méně kvalifikovanou anebo

d) má značně ztížené obecné životní podmínky.

(3) Za družstevníky se změněnou pracovní schopností se vždy považují poživatelé částečného invalidního důchodu přiznaného podle předpisů o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků; poživatelé invalidního důchodu přiznaného podle těchto předpisů, jen jestliže bez vážného zhoršení zdravotního stavu

a) jsou schopni vykonávat soustavnou pracovní činnost zcela nepřiměřenou jejich dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání, nebo jen za zcela mimořádných podmínek (§ 50 odst. 3),

b) jejich zachované funkční schopnosti po potřebné léčbě, popřípadě léčebné rehabilitaci, připouštějí provádět pracovní rehabilitaci.

§ 77

Příprava pro pracovní činnost (povolání)

K § 107 zákona

(1) Příprava pro pracovní činnost družstevníků se změněnou pracovní schopností se provádí se zřetelem k jejich zdravotnímu stavu v družstvech výcvikem na pracovištích nebo v kursech anebo obdobným způsobem, jakým se provádí příprava pro povolání ostatních občanů se změněnou pracovní schopností**).

(2) O provádění přípravy pro pracovní činnost (povolání) družstevníků se změněnou pracovní schopností a o úhradě nákladů s ní spojených platí ustanovení předpisů o sociálním zabezpečení platných pro pracovníky**).

(3) Družstevníkům se změněnou pracovní schopností, kterým byla poskytnuta příprava pro pracovní činnost (povolání), umožňují družstva vykonávat kvalifikovanou práci přednostně.

§ 78

Příspěvek po dobu přípravy pro povolání

K § 108 zákona

Družstevníku se změněnou pracovní schopností, který se připravuje pro pracovní činnost (povolání), poskytuje okresní národní výbor příspěvek po dobu přípravy pro povolání a náhradu nutných výloh s ní spojených za podmínek a ve výši stanovených předpisy platnými pro ostatní občany se změněnou pracovní schopností***).

*) § 45 až 49, 54, 55, 57 až 59, 61 a další ustanovení zákona.

**) § 90 a 91 vyhlášky č. 102/1964 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

***) § 95 a 96 vyhlášky č. 102/1964 Sb.

Oddíl jedenáctý

Péče o družstevníky těžce poškozené na zdraví a o staré družstevníky

§ 79

K § 110 zákona

Péče o občany těžce poškozené na zdraví nebo staré a péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoci, se družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům poskytuje v rozsahu a za podmínek platných pro ostatní pracující*).

Oddíl dvanáctý

K § 112 zákona

§ 80

Prostředky na výplatu dávek

Prostředky na výplatu dávek ze zabezpečení v nemoci, pokud se poskytují ze státních prostředků, a prostředky na výplatu dávek ze zabezpečení matky a dítěte poskytují družstvům okresní národní výbory.

§ 81

Příspěvek na úhradu nákladů

(1) Za peněžní pracovní odměny se považují pro výpočet příspěvku na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení veškeré peněžní pracovní odměny družstevníků poskytované jim družstvem; za peněžní pracovní odměny se nepovažují peněžní náhrady za nevydané naturálie.

(2) Družstvo je povinno samo vypočítat příspěvek z úhrnu peněžních pracovních odměn za kalendářní měsíc, za který se vyplácejí peněžní pracovní odměny, a jde-li o doplatky peněžních pracovních odměn, za bezprostředně předcházející kalendářní rok.

(3) Příspěvek je splatný vždy při výběru peněžních prostředků na výplatu peněžních pracovních odměn od pobočky Státní banky československé za každé výplatní období.

(4) Družstvo odečte od příspěvku vypočteného podle předchozích odstavců, popřípadě zvýšeného o náhrady přeplacených dávek z předchozích výplatních období, úhrn peněžitých dávek ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte vyplácených ze státních prostředků za uplynulé výplatní období. Na zbývající částku příspěvku včetně náhrad přeplacených dávek vydá družstvo převodní příkaz k převodu této částky ze svého běžného účtu u pobočky Státní banky československé na příjmový účet okresního národního výboru. Je-li úhrn výplat peněžitých dávek ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte za uplynulé výplatní období vyšší než příspěvek vypočtený podle předchozích odstavců, vydá družstvo převodní příkaz k převodu rozdílu z provozního účtu okresního národního výboru na svůj běžný účet u pobočky Státní banky československé.

(5) Družstvo vyhotoví vyúčtování příspěvku a výplat peněžitých dávek ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte za uplynulé výplatní období a předloží je pobočce Státní banky československé spolu s převodním příkazem k převodu příspěvku včetně náhrad nebo k výběru prostředků na peněžité dávky (odstavec 4).

(6) Splátky příspěvku odvádí družstvo současně s čerpáním peněžních prostředků na pracovní odměny. Pobočka Státní banky československé neuvolní prostředky na výplatu peněžních pracovních odměn družstevníků, jestliže družstvo nepředložilo převodní příkaz na úhradu příspěvku na příjmový účet okresního národního výboru nebo převodní příkaz na výběr prostředků z provozního účtu okresního národního výboru a jestliže nepředložilo vyúčtování příspěvku a výplat peněžitých dávek.

(7) Při nedostatku prostředků na běžném účtě družstva na úhradu všech splatných závazků má příspěvek přednostní pořadí podle předpisů pro financování a úvěrování jednotných zemědělských družstev.

Oddíl třináctý

Organizace sociálního zabezpečení

K § 113 až 116 zákona

Sociální komise družstva

§ 82

(1) Členská schůze družstevníků stanoví počet členů komise a volí její členy; předsedu komise volí z členů představenstva družstva. K jednání o věcech sociálního zabezpečení družstevních rolníků přizve sociální komise zástupce místního národního výboru**).

(2) Sociální komise družstva rozhoduje

a) o nemocenském,
b) o podpoře při ošetřování člena rodiny,
c) o pohřebném,
d) o peněžité pomoci v mateřství,
e) o podpoře při narození dítěte,
f) o přídavcích na děti.

(3) Sociální komise družstva dále

a) podává okresnímu národnímu výboru návrh na uznání družstevníka za předního pracovníka (§ 48 odst. 2), návrh na započet doby pracovní činnosti v družstvu uvedené v § 39 odst. 1 č. 2 zákona a do konce března návrh na započet uplynulého kalendářního roku, v němž družstevník nesplnil pracovní úvazek (§ 39 odst. 2 zákona).

*) § 99 až 117 vyhlášky č. 102/1964 Sb.

**) Vyhláška č. 108/1964 Sb

b) sleduje vývoj nemocnosti a pečuje o to, aby dávek sociálního zabezpečení nebylo zneužíváno,

c) vyjadřuje se k žádostem o dávky a služby a o lázeňskou péči, o nichž rozhodují orgány sociálního zabezpečení národních výborů nebo Státní úřad sociálního zabezpečení,

d) dbá o řádné a včasné vyúčtování výdajů na dávky, které jsou hrazeny ze státních prostředků, a o řádné a včasné odvádění příspěvku na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení,

e) kontroluje, zda sociální a zdravotnické zařízení družstva plní řádně své poslání,

f) pomáhá vytvářet předpoklady pro nejširší a trvalé pracovní uplatnění družstevníků se změněnou pracovní schopností.

(4) Při plnění úkolů uvedených v odstavcích 2 a 3 vykonává sociální komise družstva působnost orgánu sociálního zabezpečení.

(5) Jednotná zemědělská družstva obstarávají na vlastní náklad administrativní práce potřebné pro provádění sociálního zabezpečení družstevníků.

§ 83

Přenesl-li okresní národní výbor rozhodování o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a o dávkách zabezpečení matky a dítěte na místní národní výbor v sídle družstva, poněvadž v družstvu nebyly dosud vytvořeny předpoklady k rozhodování o těchto dávkách, připravuje podklady pro rozhodnutí místního národního výboru a provádí výplatu dávek družstvo.

Oddíl čtrnáctý

Řízení

K § 117 a 118 zákona

§ 84

Uplatnění nároku na peněžité dávky zabezpečení v nemoci

(1) Nárok na nemocenské při pracovní neschopnosti uplatňuje člen družstva předložením hlášení o pracovní neschopnosti vydaného příslušným lékařem nebo lékařskou poradní komisí. Pro výplatu nemocenského za určité období je kromě toho třeba, aby předložil poukaz na peněžité dávky za toto období vydaný příslušným lékařem nebo lékařskou poradní komisí.

(2) Nárok na nemocenské při karanténě uplatňuje člen družstva způsobem stanoveným v předpisech ministerstva zdravotnictví.

(3) Nárok na podporu při ošetřování člena rodiny uplatňuje člen družstva předložením potvrzení o potřebě ošetřování vydaného příslušným lékařem. Uplatňuje-li člen družstva nárok na podporu z důvodu, že jesle, mateřská škola nebo dětský, popřípadě zemědělský útulek, v jejichž péči dítě jinak je, byly uzavřeny z nařízení příslušných orgánů, předloží o tom potvrzení tohoto zařízení péče o dítě.

(4) Nárok na pohřebné uplatňuje ten, kdo vypravil pohřeb, předložením vyplněného tiskopisu, v němž místní národní výbor pověřený vedením matrik, potvrdí údaje o úmrtí.

§ 85

Uplatnění nároku na dávky zabezpečení matky a dítěte

(1) Nárok na peněžitou pomoc v mateřství se uplatňuje způsobem stanoveným v předpisech ministerstva zdravotnictví.

(2) Nárok na podporu při narození dítěte se uplatňuje předložením vyplněného tiskopisu, v němž místní národní výbor pověřený vedením matrik, potvrdí údaje o narození dítěte.

(3) Nárok na přídavky na děti se uplatňuje na předepsaných tiskopisech. Údaje uvedené v tiskopisech musí být osvědčeny doklady. Neuplatnil-li družstevník nárok na přídavky na děti, ačkoliv by mu jinak z jeho zabezpečení náležely, je oprávněn uplatnit tento nárok z jeho zabezpečení v zájmu dítěte druhý z rodičů nebo ten, kdo má dítě v přímém zaopatření, opatrovník, popřípadě orgán péče o mládež.

§ 86

Zahájení řízení o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte

(1) Sociální komise družstva jedná o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte zpravidla na žádost; může však řízení o těchto dávkách zahájit i z vlastního podnětu.

(2) Žadatel o dávku je povinen spolupůsobit v řízení, zejména podávat vysvětlení a předkládat doklady potřebné pro posouzení uplatňovaného nároku.

(3) Ekonom družstva prozkoumá, zda lze již na podkladě žádosti a předložených dokladů rozhodnout o dávce. Není-li tomu tak, zařídí potřebné doplnění.

§ 87

Jednání sociální komise družstva

(1) Sociální komise je schopna jednat a se usnášet, jsou-li přítomni aspoň tři její členové.

(2) Žadatel o dávku se přizve k jednání, je-li účelné, aby byl sociální komisí slyšen pro objasnění skutečného stavu věci. Jde-li o odnětí nebo snížení dávky, o zastavení její výplaty nebo o povinnost vrátit dávku neprávem vyplacenou, musí být příjemce dávky před rozhodnutím vždy vyslechnut.

(3) Sociální komise jedná na podkladě návrhu předloženého ekonomem družstva. Ekonom učiní bez průtahu opatření k provedení rozhodnutí komise. Má-li však ekonom za to, že rozhodnutí není v souladu se zákonem, neprovede je a předloží věc neprodleně okresnímu národnímu výboru k zaujetí stanoviska.

(4) Vyhoví-li sociální komise žádosti o peněžitou dávku zabezpečení v nemoci nebo zabezpečení matky a dítěte v plném rozsahu, rozhodnutí žadateli neoznamuje.

(5) Pokud trvají podmínky pro výplatu opakující se peněžité dávky v přiznané výši, nerozhoduje sociální komise znovu o jednotlivých výplatách; dávka se vyplácí podle původního rozhodnutí a o výplatách podává ekonom zprávu komisi. Vyjde-li však najevo okolnost, která by mohla mít vliv na další výplatu dávky nebo na její výši, předloží ekonom nebo kterýkoliv člen komise věc komisi znovu k rozhodnutí.

(6) O jednání sociální komise vede se stručný zápis. Rozhodla-li komise, že žádost o dávku se zamítá, nebo že se dávka odnímá, snižuje nebo její výplata zastavuje, anebo že neprávem vyplacená dávka má být vrácena, jakož i rozhodla-li komise o dávce, na kterou není právní nárok, uvedou se v zápise stručně též důvody rozhodnutí. Zápis podpisuje ten, kdo jej vyhotovil, a předseda komise.

(7) Písemné rozhodnutí obsahuje označení orgánu, který je vydal, datum vyhotovení, vlastní rozhodnutí o věci, jeho stručné a výstižné odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Rozhodnutí vyhotovuje ekonom družstva. Podpisuje je předseda sociální komise a ekonom.

§ 88

Výplata dávek

(1) Přiznané dávky vyplácí družstvo podle dokladu o rozhodnutí sociální komise družstva. Doklad podpisuje předseda komise a ekonom družstva.

(2) Opakující se peněžité dávky vyplácí družstvo téhož dne, kdy vyplácí peněžní pracovní odměny za bezprostředně uplynulé výplatní období. Družstvo oznámí, kdy nejpozději před výplatním dnem mají být předloženy doklady pro poskytnutí dávky, aby dávka mohla být tento den vyplacena. Nelze-li vyplatit opakující se peněžitou dávku v den, kdy se vyplácejí peněžní pracovní odměny, vyplatí se do konce měsíce, v němž měla být vyplacena. Jednorázové peněžité dávky se vyplácejí běžně.

(3) Dávka se vyplácí zpravidla v hotovosti; nelze-li ji takto vyplatit, poukáže se neprodleně poštou. Poštovné platí družstvo z vlastních prostředků.

§ 89

(1) Předchozí ustanovení platná pro řízení o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte prováděné sociálními komisemi družstev platí přiměřeně pro řízení, prováděné o těchto dávkách místními národními výbory.

(2) Ekonom družstva připravuje podklady pro jednání komise sociálního zabezpečení místního národního výboru, předkládá jí návrhy, účastní se jednání této komise a provádí její rozhodnutí. Má-li ekonom zato, že rozhodnutí komise není v souladu se zákonem, upozorní komisi na nezákonnost rozhodnutí; setrvá-li komise na svém rozhodnutí, ekonom je neprovede a předloží věc neprodleně okresnímu národnímu výboru k zaujetí stanoviska.

§ 90

Evidence a statistika

(1) Družstva vedou

1. evidenci o družstevnících, která musí obsahovat zejména tyto údaje:

a) jméno, příjmení, data a místo narození a rodné číslo;

b) přesná data vzniku a zániku sociálního zabezpečení a dobu, od kdy se družstevník stal poživatelem důchodu, kterého a v jaké výši, popřípadě označení rozhodnutí, podle něhož se družstevník považuje za družstevníka se změněnou pracovní schopností, údaje o jeho původní kvalifikaci a o jeho přípravě pro pracovní činnost (povolání);

c) úhrnnou výši pracovní odměny (§ 1), rozsah splnění pracovního úvazku (počet pracovních dnů, pracovních jednotek), druh pracovní činnosti a poznámku, jde-li o práci II. pracovní kategorie, popřípadě rozhodnutí okresního národního výboru o započtu kalendářního roku, v němž družstevník neodpracoval pracovní úvazek;

d) údaje potřebné k určení výše dávek zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, dobu pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz a dobu mateřské dovolené;

e) druh a výši vyplácených dávek zabezpečení v nemoci, zabezpečení matky a dítěte a povolení lázeňské péče jednotlivým družstevníkům;

f) dobu vojenské služby;

g) dobu péče o dítě;

h) jméno a příjmení a data narození nezaopatřených dětí, na něž se poskytují přídavky na děti;

ch) neomluvené pracovní dny (směny);

2. statistickou evidenci.

(2) Družstevník je povinen družstvu sdělit a osvědčit údaje potřebné k vedení těchto evidencí.

(3) Administrativní práce spojené s prováděním sociálního zabezpečení zajišťuje ekonom družstva, a to i tehdy, jestliže o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte rozhoduje místní národní výbor.

§ 91

Ukládání a úschova dokladů a písemností účetní evidence vedené družstvem o sociálním zebezpečení družstevníků se řídí předpisy o účetní evidenci jednotných zemědělských družstev.*)

*) Vyhláška č. 186/1958 Ú. l., o účetní evidenci jednotných zemědělských družstev

Oddíl patnáctý

Opravné řízení

§ 92

K § 121 zákona

(1) Rozhodnutí okresního národního výboru se nepovažuje za podklad rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení o zákonném nároku na dávku důchodového zabezpečení, jestliže bylo vydáno ještě před podáním žádosti o takovou dávku; totéž platí, bylo-li rozhodnutí okresního národního výboru sice vydáno po uplatnění zákonného nároku na dávku důchodového zabezpečení, o kterém přísluší rozhodovat Státnímu úřadu sociálního zabezpečení, avšak řeší otázku, jejíž posouzení je dáno do volné úvahy národního výboru. Proti takovým rozhodnutím se proto lze odvolat ke krajskému národnímu výboru. Soud však přezkoumává zákonnost takto vydaných rozhodnutí národních výborů jen při rozhodování o opravném prostředku proti rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení o dávce.

(2) Rozhodnutí okresního národního výboru, které je toliko podkladem pro rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení o zákonném nároku na dávku důchodového zabezpečení, se vydá účastníku řízení písemně v rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení o dávce.

Oddíl šestnáctý

Náhrada nutných výloh a ušlé pracovní odměny účastníkům řízení o dávkách důchodového zabezpečení a službách sociálního zabezpečení

K § 122 zákona

§ 93

Osobní rozsah

Náhrada nutných výloh a ušlé pracovní odměny v řízení o dávkách důchodového zabezpečení a službách sociálního zabezpečení náleží

a) žadatelům o dávky důchodového zabezpečení nebo o služby sociálního zabezpečení, důchodcům a jejich rodinným příslušníkům, kteří se v řízení o těchto dávkách nebo službách na vyzvání podrobili lékařskému vyšetření zdravotního stavu nebo se dostavili k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení;

b) průvodcům osob uvedených pod písm. a), uzná-li lékař, že tyto osoby potřebují průvodce k cestě k lékařskému vyšetření nebo k jednání posudkové komise;

c) zákonným zástupcům nezletilců, jestliže je doprovázejí na vyzvání k lékařskému vyšetření nebo k jednání posudkové komise.

§ 94

Náhrada jízdného

(1) Občanům uvedeným v § 93 náleží náhrada jízdného při použití veřejných dopravních prostředků pro hromadnou dopravu osob za cestu z místa bydliště do místa, kam jsou předvoláni, a zpět, je-li bydliště vzdáleno od tohoto místa více než dva kilometry.

(2) Při použití železnice se hradí jízdné za druhou vozovou třídu. Příplatek na rychlík za cestu do místa předvolání se hradí jen tehdy, jestliže oprávněný uplatňující nárok na náhradu jízdného by při použití jiného veřejného dopravního prostředku pro hromadnou dopravu osob musil nastoupit cestu před šestou hodinou, aby se mohl včas dostavit k lékařskému vyšetření nebo k jednání posudkové komise; za cestu zpět se hradí příplatek na rychlík obdobně jen tehdy, jestliže by se jinak cesta do místa bydliště prodloužila přes 24. hodinu.

(3) Měl-li oprávněný možnost uplatnit nárok na slevu jízdného, náleží mu náhrada jen ve výši zlevněného jízdného; má-li možnost použít volné jízdenky, náhrada jízdného nenáleží.

(4) Náhrada jízdného při použití nájemního automobilu nebo povozu, jakož i náhrada jízdních výdajů při použití vlastního motorového vozidla se poskytne jen tehdy, uzná-li lékař se zřetelem na zdravotní stav vyšetřovaného nutnost takové dopravy. Výše náhrady se řídí sazbami stanovenými obecnými předpisy*).

(5) Náhrada jízdních výdajů se poskytuje, jen jsou-li prokázány.

§ 95

Stravné a nocležné

(1) Denní stravné náleží, jestliže řízení v místě mimo bydliště trvalo — čítajíc v to dobu cesty do místa řízení a zpět —

nejméně 6, avšak nejvíce 10 hodin částkou **5 Kčs,**

více než 10, avšak nejvíce 14 hodin částkou **8 Kčs,**

více než 14 hodin částkou **14 Kčs.**

(2) Nocležné náleží, jestliže vyšetřovaný by se nemohl při použití veřejného dopravního prostředku pro hromadnou dopravu osob vrátit do místa svého bydliště do 24. hodiny téhož dne, kdy skončilo lékařské vyšetření nebo jednání posudkové komise. Nocležné náleží částkou 10 Kčs za jeden nocleh. Nestačí-li nocležné k úhradě nutného výdaje za ubytování, hradí se tento výdaj v prokázané částce podle předloženého dokladu, nejvýše však částkou 20 Kčs. Výdaj za ubytování do částky 10 Kčs není třeba prokazovat.

(3) Stravné a nocležné nenáleží za dobu pobytu v léčebném ústavu; rovněž nenáleží, je-li bezplatné poskytnutí stravy, popřípadě noclehu, zajištěno orgánem národního výboru.

*) vyhláška č. 74/1961 Sb., o pronájmu a používání silničních vozidel pro motorovou dopravu

§ 96

Náhrada jiných nutných výloh

Jiné nutné výlohy, které měli občané v souvislosti s lékařským vyšetřením nebo s účastí na jednání posudkové komise, k níž byli předvoláni (např. úschovné za vozík pro invalidy), se nahrazují v prokázané výši.

§ 97

Náhrada ušlé pracovní odměny

(1) Družstevníkům, kteří se v řízení o dávkách důchodového zabezpečení nebo službách sociálního zabezpečení na vyzvání podrobili vyšetření zdravotního stavu nebo se na vyzvání dostavili k jednání posudkové komise, náleží za dobu, za kterou jim ušla pracovní odměna, její náhrada.

(2) Náhrada ušlé pracovní odměny náleží ve výši poměrné části základní odměny družstevníka, vyplacené v předchozím zúčtovacím období za vykonanou práci v družstvu.

(3) Náhrada ušlé pracovní odměny nenáleží za dobu, za kterou družstevníku náleží nebo bylo vyplaceno nemocenské nebo byla nebo bude nahrazena ušlá pracovní odměna (podpora) družstvem.

(4) Náhrada ušlé pracovní odměny náleží ve výši a za podmínek uvedených v předchozích odstavcích také družstevníkům, kteří jako průvodci provázejí osoby, které se na vyzvání podrobily vyšetření zdravotního stavu nebo se dostavily k jednání posudkové komise, potvrdil-li lékař, že předvolaný se nemohl dostavit k lékařskému vyšetření nebo k jednání posudkové komise bez průvodce.

(5) Nárok na náhradu ušlé pracovní odměny nutno uplatnit do 30 dnů po skončení vyšetření zdravotního stavu nebo jednání posudkové komise. Žádost o náhradu je třeba doložit potvrzením vydaným sociální komisí družstva, které obsahuje všechny údaje potřebné pro zjištění nároku na náhradu ušlé pracovní odměny a její výše.

§ 98

Nárok na náhradu se uplatňuje u národního výboru, při němž je zřízena posudková komise, jež působila v řízení o dávce (službě). Tento národní výbor rozhodne o náhradě a provede její výplatu.

Oddíl sedmnáctý

Závěrečná ustanovení

§ 99

Základní odměny a prémie za dobu od 1. dubna 1962 do 31. prosince 1963 se pro výpočet průměrné denní pracovní odměny (§ 1) a průměrné měsíční pracovní odměny (§ 43) započítávají do příjmu z pracovní činnosti po srážce podílu družstevníka na příspěvku na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení provedené podle předpisů platných před 1. lednem 1964.*)

§ 100

Vyhláška č. 33/1962 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků, ve znění vyhlášky č. 57/1964 Sb., se zrušuje.

§ 101

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1964, s výjimkou ustanovení vztahujících se k úpravám uvedeným v § 148 odst. 2 zákona; tato ustanovení nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1965.

Předseda:

Štancel v. r.

*) **§ 74 zákona č. 32/1962 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků, a § 1 a 37 vyhlášky č. 33/1962 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků**

PŘEHLED

VYHLÁŠKY, KTEROU SE PROVÁDÍ ZÁKON O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ DRUŽSTEVNÍCH ROLNÍKŮ

Oddíl první

Společná ustanovení pro nemocenské, podporu při ošetřování člena rodiny a peněžitou pomoc v mateřství

Příjem z pracovní činnosti . . . . § 1

Průměrná denní pracovní odměna . . § 2— 3

Doba nepřerušené činnosti v témže družstvu . . . . . § 4— 9

Procentní sazba . . . . . § 10

Oddíl druhý

Zvláštní ustanovení pro dávky zabezpečení v nemoci

Nemocenské a podpora při ošetřování člena rodiny . . . . . § 11— 15

Nemocenské při přechodu z dočasné pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity) . . . . . § 16

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení pro dávky zabezpečení matky a dítěte

Peněžitá pomoc v mateřství a podpora při narození dítěte . . . . . § 17— 18

Přídavky na děti

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání . . . . . § 19

Vlastní příjem dítěte . . . . . § 20— 21

Odpracovaný den . . . . . § 22

Započet dnů předchozího pracovního poměru . . . . . § 23

Měsíční pracovní odměna družstevníka rozhodná pro nárok na přídavky na děti a pro jejich výši . . . . . § 24— 25

Období, za které se zjišťuje rozhodná měsíční pracovní odměna . . . . § 26— 30

Zemědělská půda — Uživatel . . . . § 31

Ochrana zájmů dítěte při souběhu nároků . . . . . § 32

Přídavky na vnuky, sourozence nebo schovance . . . . . § 33

Přídavky na děti v jiných případech . § 34

Přídavky na děti, které se zdržují v cizině . . . . . § 35

Přídavky na dvě nebo více dětí, jsou-li v přímém zaopatření různých osob § 36

Oddíl čtvrtý

Důchodové zabezpečení

Doba pracovní činnosti . . . . . § 37

Zhodnocení různých druhů důchodového zabezpečení (pojištění, zaopatření)

Vstup pracovníka do družstva s vyšší úrovní hospodaření . . . . . § 38

Vstup pracovníka do družstva, které nebylo uznáno za družstvo s vyšší úrovní hospodaření . . . . . § 39— 40

Vstup jednotlivě hospodařícího rolníka do družstva . . . . . § 41

Náhradní doby . . . . . § 42

Průměrná měsíční pracovní odměna
Příjem z pracovní činnosti . . . . . § 43

Odpočítávání některých dob při výpočtu průměrné měsíční pracovní odměny § 44

Rok vzniku a rok zániku důchodového zabezpečení . . . . . § 45

Starobní důchod . . . . . § 46— 49

Invalidní (částečný invalidní) důchod § 50— 55

Vdovský důchod . . . . . § 56

Souběh vdovského důchodu s jiným důchodem a s příjmem z výdělečné činnosti . . . . . § 57

Sirotčí důchod . . . . . § 58

Oddíl pátý

Účastníci přípravy k obraně Československé socialistické republiky . . . . . § 59

Oddíl šestý

Zabezpečení členů rodin družstevníků konajících službu v ozbrojených silách . . . . . § 60— 64

Zabezpečení družstevníků v době vojenského cvičení . . . . . § 65

Společná ustanovení pro poskytování zaopatřovacího příspěvku . . . . § 66— 68

Oddíl sedmý

Sociální zabezpečení učňů § 69

Oddíl osmý

Zabezpečení důchodců v nemoci § 70— 71

Oddíl devátý

Společná ustanovení o dávkách

Výplata dávek jiné osobě . . . . . § 72

Krácení důchodu pro souběh s jiným příjmem . . . . . § 73

Zvláštní daň z důchodu . . . . . § 74— 75

Oddíl desátý

Péče o družstevníky se změněnou pracovní schopností

Družstevníci se změněnou pracovní schopností . . . . . § 76

Příprava pro pracovní činnost (povolání) . . . . . § 77

Příspěvek po dobu přípravy pro povolání . . . . . § 78

Oddíl jedenáctý

Péče o družstevníky těžce poškozené na zdraví a o staré družstevníky . § 79

Oddíl dvanáctý

Prostředky na výplatu dávek . . . . § 80

Příspěvek na úhradu nákladů . . . § 81

Oddíl třináctý

Organizace sociálního zabezpečení

Sociální komise družstva . . . . . § 82— 83

Oddíl čtrnáctý

Řízení

Uplatnění nároku na peněžité dávky zabezpečení v nemoci . . . . . § 84

Uplatnění nároku na dávky zabezpečení matky a dítěte . . . . . § 85

Zahájení řízení o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpeč. matky a dítěte § 86

Jednání sociální komise družstva . . § 87

Výplata dávek . . . . . § 88— 89

Evidence a statistika . . . . . § 90— 91

Oddíl patnáctý

Opravné řízení . . . . § 92

Oddíl šestnáctý

Náhrada nutných výloh a ušlé pracovní odměny účastníkům řízení o dávkách důchodového zabezpečení a službách sociálního zabezpečení

Osobní rozsah . . . . . § 93

Náhrada jízdného . . . . . § 94

Stravné a nocležné . . . . . § 95

Náhrada jiných nutných výloh . . . § 96

Náhrada ušlé pracovní odměny . . . § 97— 98

Oddíl sedmnáctý

Závěrečná ustanovení . . . . . § 99—101

Příloha k vyhlášce č. 104/1964 Sb.

Tabulka zvláštní daně z důchodu

1	2	3	4
Důchod (základ pro vyměření daně) měsíčně od — do Kčs	Daňová srážka činí u důchodů bez výchovného Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 1 dítě Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 2 děti Kčs
701 — 800	7		
801 — 810	9		
811 — 820	11		
821 — 830	12		
831 — 840	14		
841 — 850	15		
851 — 860	17		
861 — 870	18		
871 — 880	20		
881 — 890	21		
891 — 900	23		
901 — 910	24	9	
911 — 920	26	9	
921 — 930	28	9	
931 — 940	29	9	
941 — 950	31	9	
951 — 960	33	9	
961 — 970	34	9	
971 — 980	36	9	
981 — 990	38	9	
991 — 1000	40	9	

1	2	3	4
Důchod (základ pro vyměření daně) měsíčně od — do Kčs	Daňová srážka činí u důchodů bez výchovného Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 1 dítě Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 2 děti Kčs
1001 — 1010	42	10	
1011 — 1020	44	12	
1021 — 1030	46	13	
1031 — 1040	48	15	
1041 — 1050	50	16	
1051 — 1060	52	17	
1061 — 1070	54	19	
1071 — 1080	56	20	
1081 — 1090	58	21	
1091 — 1100	60	23	
1101 — 1110	62	24	10
1111 — 1120	65	26	11
1121 — 1130	67	28	11
1131 — 1140	70	29	11
1141 — 1150	72	31	11
1151 — 1160	75	33	11
1161 — 1170	77	34	11
1171 — 1180	80	36	11
1181 — 1190	82	38	11
1191 — 1200	85	40	11
1201 — 1210	87	42	13
1211 — 1220	90	44	14
1221 — 1230	92	46	15
1231 — 1240	95	48	16
1241 — 1250	97	50	17

1	2	3	4
Důchod (základ pro vyměření daně) měsíčně od — do Kčs	Daňová srážka činí u důchodů bez výchovného Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 1 dítě Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 2 děti Kčs
1251 — 1260	100	52	18
1261 — 1270	102	54	19
1271 — 1280	105	56	20
1281 — 1290	107	58	21
1291 — 1300	110	60	23
1301 — 1310	113	62	24
1311 — 1320	116	65	26
1321 — 1330	119	67	28
1331 — 1340	122	70	29
1341 — 1350	125	72	31
1351 — 1360	128	75	33
1361 — 1370	131	77	34
1371 — 1380	134	80	36
1381 — 1390	137	82	38
1391 — 1400	140	85	40
1401 — 1410	143	87	42
1411 — 1420	146	90	44
1421 — 1430	149	92	46
1431 — 1440	152	95	48
1441 — 1450	155	97	50
1451 — 1460	158	100	52
1461 — 1470	161	102	54
1471 — 1480	164	105	56
1481 — 1490	167	107	58
1491 — 1500	170	110	60

1	2	3	4
Důchod (základ pro vyměření daně) měsíčně od — do Kčs	Daňová srážka činí u důchodů bez výchovného Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 1 dítě Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 2 děti Kčs
1501 — 1510	173	113	62
1511 — 1520	176	116	65
1521 — 1530	179	119	67
1531 — 1540	182	122	70
1541 — 1550	185	125	72
1551 — 1560	188	128	75
1561 — 1570	191	131	77
1571 — 1580	194	134	80
1581 — 1590	197	137	82
1591 — 1600	200	140	85
1601 — 1610	201	143	87
1611 — 1620	202	146	90
1621 — 1630	203	149	92
1631 — 1640	205	152	95
1641 — 1650	206	155	97
1651 — 1660	207	158	100
1661 — 1670	208	161	102
1671 — 1680	210	164	105
1681 — 1690	211	167	107
1691 — 1700	212	170	110
1701 — 1710	213	173	113
1711 — 1720	215	176	116
1721 — 1730	216	179	119
1731 — 1740	217	182	122
1741 — 1750	218	185	125

1	2	3	4
Důchod (základ pro vyměření daně) měsíčně od — do Kčs	Daňová srážka činí u důchodů bez výchovného Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 1 dítě Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 2 děti Kčs
1751 — 1760	220	188	128
1761 — 1770	221	191	131
1771 — 1780	222	194	134
1781 — 1790	223	197	137
1791 — 1800	225	200	140
1801 — 1810	226	201	143
1811 — 1820	227	202	146
1821 — 1830	228	203	149
1831 — 1840	230	205	152
1841 — 1850	231	206	155
1851 — 1860	232	207	158
1861 — 1870	233	208	161
1871 — 1880	235	210	164
1881 — 1890	236	211	167
1891 — 1900	237	212	170
1901 — 1910	238	213	173
1911 — 1920	240	215	176
1921 — 1930	241	216	179
1931 — 1940	242	217	182
1941 — 1950	243	218	185
1951 — 1960	245	220	188
1961 — 1970	246	221	191
1971 — 1980	247	222	194
1981 — 1990	248	223	197
1991 — 2000	250	225	200

1	2	3	4
Důchod (základ pro vyměření daně) měsíčně od — do Kčs	Daňová srážka činí u důchodů bez výchovného Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na 1 dítě Kčs	Daňová srážka činí u důchodů s výchovným na dvě děti Kčs
2001 — 2010	251	226	201
2011 — 2020	252	227	202
2021 — 2030	253	228	203
2031 — 2040	255	230	205
2041 — 2050	256	231	206
2051 — 2060	257	232	207
2061 — 2070	258	233	208
2071 — 2080	260	235	210
2081 — 2090	261	236	211
2091 — 2100	262	237	212
2101 — 2110	263	238	213
2111 — 2120	265	240	215
2121 — 2130	266	241	216
2131 — 2140	267	242	217
2141 — 2150	268	243	218
2151 — 2160	270	245	220
2161 — 2170	271	246	221
2171 — 2180	272	247	222
2181 — 2190	273	248	223
2191 — 2200	275	250	225

U důchodů vyšších než 2200 Kčs (osobní důchody) činí daň 12,5 %; přitom se u důchodů s výchovným na 1 dítě odčítá ze základu pro vyměření daně 200 Kčs, u důchodů s výchovným na 2 děti 400 Kčs. Důchody s výchovným na 3 a více dětí se nezdaňují.

Poznámka

Částka zbývající po srážce daně nesmí být nižší než kolik činí po srážce daně částka, která tvoří horní hranici nejblíže nižšího daňového pásma [např. důchod (základ pro vyměření daně) ve výši 811 Kčs se po odečtení samotné daňové srážky 11 Kčs upraví na 801 Kčs; po zdanění se důchod upraví podle dalších ustanovení zákona, pokud jde o výši (§ 45 odst. 3, § 46, § 47 odst. 3, § 54 odst. 5, § 58 odst. 3 a další)].

105

VYHLÁŠKA

Státního úřadu sociálního zabezpečení

ze dne 8. června 1964

o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a o poskytování zaopatřovacího příspěvku členům jejich rodin

Státní úřad sociálního zabezpečení stanoví v dohodě s ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství, s Ústřední radou odborů a s ostatními zúčastněnými ústředními orgány podle § 145 zákona č. 103/1964 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků (dále jen „zákon"):

ČÁST PRVNÍ

Důchodové pojištění jednotlivě hospodařících rolníků

§ 1

Osobní rozsah

(1) Jednotlivě hospodařící rolníci a spolupracující členové jejich rodin jsou pojištěni na dávky důchodového pojištění podle této vyhlášky, pokud nejsou pracovníky v trvalém pracovním poměru ani nepožívají starobní nebo invalidní důchod z důchodového zabezpečení (pojištění); pracovní poměr se považuje za trvalý, jestliže trvá nepřetržitě aspoň šest měsíců po sobě jdoucích, a to v takovém rozsahu, že zakládá nárok na přídavky na děti*).

(2) Jednotlivě hospodařícím rolníkem je rolník, který je v zemědělském závodě osobně výdělečně činný na vlastní vrub a výdělek je jeho jediným nebo převážným zdrojem příjmů. Pokud není prokázán opak, má se za to, že obhospodařování zemědělské půdy nepřesahující 0,40 ha není výdělečnou činností podle předchozí věty. Jestliže zemědělský závod provozují společně členové rodiny, považuje se za jednotlivě hospodařícího rolníka ten z nich, kdo závod spravuje; ostatní členové rodiny jsou pojištěni jako spolupracující členové rodiny. V pochybnosti se má za to, že závod spravují v tomto pořadí: manžel, ovdovělý manžel (vdova), nejstarší člen rodiny.

(3) Spolupracujícími členy rodiny jsou rodiče, tchán, tchýně, zeť, ovdovělá snacha, družka, sourozenci a děti od skončení povinné školní docházky, jestliže

a) žijí s jednotlivě hospodařícím rolníkem ve společné domácnosti,

b) trvale se účastní jeho výdělečné činnosti a jejich práce je pro závod nezbytná a zabírá v týdnu nejméně polovinu normální týdenní pracovní doby,

c) nejsou sami jinak důchodově zabezpečeni.

(4) Manželka jednotlivě hospodařícího rolníka nebo spolupracujícího člena rodiny není pojištěna pro svou účast na výdělečné činnosti svého manžela.

§ 2

Vznik pojištění

(1) Pojištění jednotlivě hospodařících rolníků vzniká

a) dnem, od kterého jsou osobně výdělečně činní na vlastní vrub,

b) jde-li o jednotlivě hospodařícího rolníka, který byl zároveň v trvalém pracovním poměru, prvním dnem měsíce následujícího po měsíci, v němž jeho pracovní poměr byl rozvázán nebo přestal být trvalý; důchodové pojištění jednotlivě hospodařícího rolníka však nevzniká, jestliže po skončení pracovního poměru vstoupil do jednoho měsíce znovu do trvalého pracovního poměru,

*) § 33 a 34 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 16/1959 Sb.

c) dnem, kterým jednotlivě hospodařícímu rolníku zanikl nárok na invalidní důchod z důchodového zabezpečení (pojištění).

(2) Pojištění spolupracujících členů rodiny vzniká dnem, k němuž byly splněny všechny podmínky pro jejich pojištění; ustanovení předchozího odstavce písm. b) a c) platí obdobně.

§ 3

Zánik pojištění

Pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a spolupracujících členů rodin zaniká

a) dnem, kterým přestali natrvalo vykonávat činnost zakládající pojištění,

b) dnem, kterým jim byl přiznán starobní nebo invalidní důchod z důchodového zabezpečení (pojištění),

c) dnem, kterým vzniklo jejich nemocenské pojištění jako pracovníků v trvalém pracovním poměru (§ 1 odst. 1) nebo jejich zabezpečení podle předpisů o sociálním zabezpečení družstevních rolníků.

§ 4

Přihlášky a odhlášky k pojištění

(1) Jednotlivě hospodařící rolníci jsou povinni podat u okresního národního výboru na předepsaném tiskopise za sebe a spolupracující členy svých rodin do osmi dnů od vzniku pojištění přihlášku k pojištění a do osmi dnů po jeho zániku odhlášku.

(2) Zavinil-li jednotlivě hospodařící rolník nesplněním nebo nesprávným splněním ohlašovací povinnosti, že dávka byla poskytnuta neprávem nebo ve vyšší výměře, než v jaké náležela, platí o povinnosti nahradit neprávem vyplacené částky obdobně ustanovení zákona o sociálním zabezpečení družstevních rolníků*).

§ 5

Druhy dávek

Z důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků se poskytují:

1. důchody
   a) starobní,
   b) invalidní,
   c) vdovský,
   d) sirotčí;
2. dávky při pracovním úrazu;
3. výchovné k důchodům;
4. zvýšení důchodu pro bezmocnost;
5. zabezpečení důchodců v nemoci.

§ 6

Všeobecná podmínka nároku na dávku

(1) Dávka důchodového pojištění náleží, jsou-li splněny podmínky pro nárok na ni a je-li zaplaceno splatné pojistné za celou dobu trvání pojištění. Pojistné dlužné za dobu nejvýše půl roku před splněním ostatních podmínek pro nárok na dávku může však být doplaceno do tří měsíců po jejich splnění.

(2) Za minulou dobu náleží dávka důchodového pojištění nejvýše za dobu dvou měsíců před uplatněním nároku.

§ 7

Starobní důchod

(1) Starobní důchod náleží jednotlivě hospodařícímu rolníku, který v době trvání pojištění nebo do dvou roků po jeho zániku dosáhl věku 65 let, je pojištěn aspoň 15 roků, nepožívá invalidní důchod a zanechal výdělečné činnosti se souhlasem místního národního výboru; dosáhl-li jednotlivě hospodařící rolník věku 70 let (jde-li o ženu, věku 65 let), není zanechání výdělečné činnosti podmínkou nároku na důchod.

(2) Starobní důchod náleží spolupracujícímu členu rodiny po dosažení věku 65 let, je-li pojištěn aspoň 15 roků a nepožívá invalidní důchod.

§ 8

Invalidní důchod

(1) Invalidní důchod náleží jednotlivě hospodařícímu rolníku, který získal potřebnou dobu pojištění, jestliže se v době trvání pojištění nebo do dvou roků po jeho zániku stal plně invalidním.

(2) Jednotlivě hospodařící rolník je plně invalidní, jestliže se pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stal neschopným vykonávat jakoukoli soustavnou výdělečnou činnost nebo jestliže by výkon takové činnosti vážně zhoršil jeho zdravotní stav.

*) 118 odst. 2 zákona č. 103/1964 Sb.

§ 9

Výše důchodu

(1) Invalidní (starobní) důchod jednotlivě hospodařícího rolníka činí:

při průměrném ročním vyměřovacím základu Kčs	do 6 roků pojištění měsíčně Kčs	po 6 rocích pojištění měsíčně Kčs	po 8 rocích pojištění měsíčně Kčs	po 10 a více rocích pojištění měsíčně Kčs
do 2 100	210	230	230	230
od 2 101 do 3 300	225	245	260	270
od 3 301 do 4 500	234	260	276	294
od 4 501 do 5 700	243	269	298	318
od 5 701 do 7 800	252	284	314	340
od 7 801 do 10 200	261	299	336	370
nad 10 200	270	308	350	390

(2) Průměrný roční vyměřovací základ se stanoví průměrem vyměřovacích základů za posledních 10, popřípadě za posledních 5 kalendářních roků před rokem, v němž vznikl nárok na důchod, podle toho, co je pro jednotlivě hospodařícího rolníka výhodnější.

§ 10

Vyměřovací základ

(1) Vyměřovací základ stanovený pro provozovatele zemědělského závodu ke dni 30. června 1964 podle předpisů platných toho dne platí nadále pro dosavadního i každého pozdějšího provozovatele tohoto zemědělského závodu, a to i v případě, že se změní rozsah započtené zemědělské půdy změnou její výměry nebo změnou druhu pěstovaných zemědělských plodin.

(2) Nebyl-li vyměřovací základ stanoven do 30. června 1964, stanoví jej po tomto dni okresní národní výbor se zřetelem na místní podmínky a na rozsah obhospodařované půdy podle předpisů platných před 1. červencem 1964*).

§ 11

Důchody pozůstalých

(1) Vdovský a sirotčí důchod náležejí pozůstalým po jednotlivě hospodařícím rolníku za podmínek stanovených v § 64, 65 a 68 zákona.

(2) Vdovský důchod se vyměřuje ze starobního (invalidního) důchodu. Ustanovení § 66 odst. 4 a 5 rolníka, čítajíc v to i zvýšení důchodu podle § 12 odst. 1.

(3) Vdovský důchod činí 60 % starobního (invalidního) důchodu. Ustanovení § 66 odst. 4 a 5 zákona platí obdobně.

(4) Sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte činí 30 % starobního (invalidního) důchodu jednotlivě hospodařícího rolníka, nejméně však 180 Kčs měsíčně. Sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte činí 450 Kčs měsíčně.

§ 12

Dávky při pracovním úrazu

(1) Jednotlivě hospodařícímu rolníku, který se stal plně invalidním následkem pracovního úrazu, může být invalidní důchod zvýšen o 50 Kčs měsíčně.

*) Vyhláška č. 67/1957 Ú. l., kterou se stanoví podrobnosti o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících.

(2) Jednotlivě hospodařícímu rolníku, který se stal následkem pracovního úrazu částečně invalidním, může být poskytnut částečný invalidní důchod ve výši 50 % invalidního důchodu spolu se zvýšením o 30 Kčs měsíčně.

(3) Jednotlivě hospodařící rolník je částečně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jeho pracovní schopnost podstatně poklesla. Podstatným poklesem pracovní schopnosti se rozumí takový pokles tělesných nebo duševních sil, který způsobuje snížení pracovního výkonu aspoň o třetinu.

(4) Zemřel-li jednotlivě hospodařící rolník následkem pracovního úrazu, může být pozůstalým (§ 17 odst. 1 zákona), kteří vypravili pohřeb, poskytnuto pohřebné ve výši 1 000 Kčs. Vypravil-li pohřeb někdo jiný než pozůstalý, může být pohřebné poskytnuto až do výše prokázaných výloh, nejvýše však částkou 1 000 Kčs.

(5) Pracovním úrazem je úraz utrpěný v souvislosti s provozem vlastního zemědělského závodu. Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz utrpěný

a) při vzájemném vypomáhání v zemědělských pracích,

b) při melioračních pracích,

c) při svozu dříví,

d) při činné účasti na opatřeních proti živelním pohromám a při odstraňování následků živelních pohrom nebo při záslužné činnosti konané bez právního závazku ve prospěch celku,

e) při výkonu veřejné funkce.

Pracovním úrazům se kladou naroveň nemoci z povolání, jimiž se rozumějí nemoci uvedené v seznamu nemocí z povolání platném pro pracovníky v pracovním poměru, jestliže vznikly za podmínek stanovených v tomto seznamu*).

§ 13

Výchovné

(1) Výchovné náleží na každé dítě poživatele starobního nebo invalidního důchodu, které by mělo při úmrtí jednotlivě hospodařícího rolníka nárok na sirotčí důchod (§ 68 zákona).

(2) Výchovné činí měsíčně na jedno dítě 70 Kčs, na dvě děti 170 Kčs, na tři děti 310 Kčs, na čtyři děti 490 Kčs a zvyšuje se za každé další dítě o 220 Kčs měsíčně.

(3) Jinak platí o výchovném ustanovení § 73 zákona s výjimkou ustanovení odstavce 7 písm. c).

§ 14

Zvýšení důchodu pro bezmocnost

Důchody jednotlivě hospodařících rolníků mohou být zvýšeny pro bezmocnost důchodce až o polovinu za podmínek stanovených v § 74 zákona.

§ 15

Zhodnocení dob důchodového zabezpečení získaných podle jiných předpisů

(1) Přestoupí-li do důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků člen jednotného zemědělského družstva, pracovník v pracovním poměru nebo člen výrobního družstva, posuzuje se doba jejich dosavadního důchodového zabezpečení (pojištění) jako doba důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků; doba důchodového pojištění družstevních rolníků před 1. dubnem 1962 se však takto posuzuje, jen bylo-li za celou dobu trvání tohoto pojištění zaplaceno pojistné. Průměrný roční vyměřovací základ z období posledních 10 (5) roků před rokem, v němž vznikl nárok na důchod, se stanoví z úhrnu

a) ročních pracovních odměn a ročních vyměřovacích základů, jde-li o člena jednotného zemědělského družstva,

b) ročních hrubých výdělků a ročních vyměřovacích základů, jde-li o pracovníka nebo o člena výrobního družstva;

do období 10 (5) roků se nezahrnují náhradní doby.

(2) Získal-li jednotlivě hospodařící rolník, který byl bezprostředně před započetím samostatné výdělečné činnosti pracovníkem v pracovním poměru anebo členem výrobního družstva, ke dni přestupu dobu potřebnou pro nárok na invalidní důchod nebo starobní důchod podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky a nezanikl-li nárok na zhodnocení této doby již před přestupem přerušením zaměstnání**), posuzuje se

*) Příloha k vyhlášce č. 102/1964 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

**) § 8 zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení.

jeho nárok na invalidní nebo starobní důchod po dobu dvou roků od výstupu ze zaměstnání (z výrobního družstva) podle předpisů o důchodovém zabezpečení platných pro pracovníky.

§ 16

Pojistné

(1) Pojistné za pojištění jednotlivě hospodařícího rolníka činí 10,8 % jeho vyměřovacího základu a za pojištění spolupracujících členů rodiny 11,4 % jejich vyměřovacího základu.

(2) Jednotlivě hospodařící rolník platí pojistné ze sebe a spolupracujícího člena rodiny okresnímu národnímu výboru bez zvláštního vyměření.

(3) Pojistné za uplynulý měsíc je splatné do 15. dne následujícího měsíce. Nebylo-li splatné pojistné zaplaceno ve stanovené lhůtě, je plátce pojistného povinen platit od 16. dne měsíce následujícího po měsíci, za který se platí, penále ve výši 0,01 % dlužné částky za každý den prodlení. Okresní národní výbor může povolit, aby pojistné bylo odváděno v jiných než měsíčních lhůtách.

(4) Manželka (manžel) bydlící s plátcem pojistného ve společné domácnosti ručí za pojistné, které se stalo splatným v době trvání společné domácnosti. Spoluprovozovatelé zemědělského závodu ručí za pojistné navzájem.

§ 17

Důchodové pojištění spolupracujících členů rodiny jednotlivě hospodařícího rolníka

(1) Předchozí ustanovení o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků platí obdobně též pro spolupracující členy jejich rodin, pokud se nestanoví jinak v odstavcích 2 a 3 a v § 18 až 20.

(2) Jde-li o spolupracujícího člena rodiny ve věku

do 18 let . . . . . činí — vyměřovací základ 1200 Kčs ročně,
— pojistné 11,40 Kčs měsíčně,

nad 18 let do 21 let . . . . . činí — vyměřovací základ 1800 Kčs ročně,
— pojistné 17,10 Kčs měsíčně,

nad 21 let . . . . . činí — vyměřovací základ 5040 Kčs ročně,
— pojistné 47,90 Kčs měsíčně.

(3) Jestliže by vyměřovací základ spolupracujícího člena rodiny byl podle předchozího odstavce vyšší než vyměřovací základ jednotlivě hospodařícího rolníka, v jehož závodě spolupracující člen rodiny pracuje, stanoví se vyměřovací základ spolupracujícího člena rodiny částkou rovnající se vyměřovacímu základu jednotlivě hospodařícího rolníka.

Dávky rodinných příslušníků jednotlivě hospodařících rolníků a rodinných příslušníků spolupracujících členů jejich rodin při pracovním úrazu

§ 18

Invalidní (částečný invalidní) důchod

(1) Rodinným příslušníkům jednotlivě hospodařících rolníků a rodinným příslušníkům spolupracujících členů jejich rodin (dále jen „rodinní příslušníci"), kteří se stali plně invalidními nebo částečně invalidními následkem pracovního úrazu (§ 12), může být poskytnut v případech hodných zřetele invalidní (částečný invalidní) důchod.

(2) Za rodinné příslušníky se považují osoby uvedené v § 36 odst. 1 a 2 zákona, jestliže nejsou samy důchodově pojištěny podle této vyhlášky nebo důchodově zabezpečeny podle jiných předpisů.

(3) Invalidita (částečná invalidita) rodinného příslušníka se posuzuje obdobně jako invalidita (částečná invalidita) jednotlivě hospodařícího rolníka (§ 8 odst. 2 a § 12 odst. 3).

§ 19

Výše invalidního (částečného invalidního) důchodu

(1) Invalidní důchod manželky (manžela) jednotlivě hospodařícího rolníka a manželky (manžela) spolupracujícího člena rodiny činí:

při průměrném ročním vyměřovacím základu jednotlivě hospodařícího rolníka

do 2 100 Kčs	210 Kčs měsíčně,
od 2 101 Kčs do 3 300 Kčs	225 Kčs měsíčně,
od 3 301 Kčs do 4 500 Kčs	234 Kčs měsíčně,
nad 4 500 Kčs	243 Kčs měsíčně

a může být zvýšen o 50 Kčs měsíčně.

(2) Invalidní důchod ostatních rodinných příslušníků činí 210 Kčs měsíčně a může být zvýšen o 50 Kčs měsíčně.

(3) Částečný invalidní důchod manželky (manžela) jednotlivě hospodařícího rolníka a manželky (manžela) spolupracujícího člena rodiny činí:

při průměrném ročním vyměřovacím základu jednotlivě hospodařícího rolníka

do 2 100 Kčs	105 Kčs měsíčně,
od 2 101 Kčs do 3 300 Kčs	113 Kčs měsíčně,
od 3 301 Kčs do 4 500 Kčs	117 Kčs měsíčně,
nad 4 500 Kčs	122 Kčs měsíčně

a může být zvýšen o 30 Kčs měsíčně.

(4) Částečný invalidní důchod ostatních rodinných příslušníků činí 105 Kčs měsíčně a může být zvýšen o 30 Kčs měsíčně.

(5) Rodinným příslušníkům povinným školní docházkou může být poskytnut až do skončení povinné školní docházky invalidní (částečný invalidní) důchod jen ve výši poloviny důchodu podle odstavců 2 a 4.

(6) Výchovné k důchodům rodinných příslušníků nenáleží.

§ 20

Pohřebné

Zemřel-li rodinný příslušník jednotlivě hospodařícího rolníka nebo spolupracujícího člena rodiny následkem pracovního úrazu (§ 12), může být osobám, které vypravily pohřeb, poskytnuto v případech hodných zřetele pohřebné ve výši 500 Kčs až 800 Kčs.

ČÁST DRUHÁ

Důchodové pojištění osob samostatně hospodařících, které nejsou jednotlivě hospodařícími rolníky, a spolupracujících členů jejich rodin

§ 21

(1) Ustanovení části první o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků platí s výjimkou ustanovení § 10, 12, § 16 odst. 1 a § 18 až 20 též pro důchodové pojištění jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin.

(2) Vyměřovací základ osob samostatně hospodařících, které nejsou jednotlivě hospodařícími rolníky, činí:

a) je-li výdělečná činnost vykonávána bez spolupracovníků . . . 800 Kčs měsíčně,

b) je-li výdělečná činnost vykonávána s jedním nebo několika spolupracovníky . . . . 1 100 Kčs měsíčně.

(3) Vyměřovací základ osob samostatně hospodařících, které vykonávají samostatnou výdělečnou činnost bez spolupracovníků a prokáží, že jejich roční základ daně z příjmů obyvatelstva nepřevyšuje 16 000 Kčs, činí 600 Kčs měsíčně; nepřevyšuje-li však roční základ daně z příjmů obyvatelstva 6 000 Kčs nebo tuto částku nepřevýšil před stanovením daně paušální částkou, činí vyměřovací základ 400 Kčs měsíčně. Vyměřovací základ se stanoví podle ročního základu daně z příjmů obyvatelstva připadajícího na předchozí kalendářní rok. Poplatníkům, jimž je daň z příjmů obyvatelstva stanovena paušální částkou, stanoví se vyměřovací základ ve výši rozdílu mezi dosaženým příjmen a výdaji vynaloženými na dosažení tohoto příjmu za předchozí rok. Okresní národní výbor může v případech sociálně odůvodněných vyměřovací základ snížit, jde-li o výdělečnou činnost vykonávanou bez spolupracovníků a nepřekročil-li roční základ daně z příjmů obyvatelstva částku 3 600 Kčs. Vyměřovací základ může být snížen, nepřesahuje-li roční základ daně 2 400 Kčs, na 160 Kčs měsíčně, a přesahuje-li roční základ daně 2 400 Kčs, avšak nedosahuje-li částky 3 600 Kčs, na 240 Kčs měsíčně.

(4) Za spolupracovníky osob samostatně hospodařících se pro účely vyměřovacího základu považují spolupracující členové rodiny (§ 1 odst. 3).

Manželky osob samostatně hospodařících, spoluprovozovatelů nebo spolupracujících členů rodiny se nepovažují za spolupracovníky osob samostatně hospodařících.

(5) Za vyměřovací základ spolupracujícího člena rodiny osoby samostatně hospodařící se považuje částka, která by náležela jako mzda pracovní síle (pracovníku), kterou spolupracující člen rodiny nahrazuje. Vyměřovací základ nesmí však činit více než vyměřovací základ osoby samostatně hospodařící.

(6) Pojistné osoby samostatně hospodařící činí 10 % jejího vyměřovacího základu a pojistné spolupracujícího člena rodiny 11 % jeho vyměřovacího základu.

ČÁST TŘETÍ

Zabezpečení členů rodin jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících konajících službu v ozbrojených silách

§ 22

(1) O zabezpečení členů rodin jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících konajících službu v ozbrojených silách platí s odchylkami uvedenými v odstavcích 2 a 3 obdobně ustanovení § 78 až 81 a § 85 až 87 zákona a ustanovení § 60, 61, 63 a § 66 až 68 vyhlášky, kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků.

(2) Zaopatřovací příspěvek činí

a) pro nezaopatřené dítě 170 Kčs měsíčně;

b) pro manželku, družku vojáka, jeho zletilou příbuznou a manžela vojákyně 400 Kčs měsíčně;

c) pro manželku vojáka, která s ním nežije ve společné domácnosti, rozvedenou manželku a matku dítěte vojáka, která není za něj provdána, přiznal-li jim soud vůči němu výživné, popřípadě příspěvek na výživu, částku rovnající se výživnému, popřípadě příspěvku na výživu, nejvýše však částku 400 Kčs měsíčně;

d) pro ostatní osoby, jimž se poskytuje zaopatřovací příspěvek, 150 Kčs měsíčně; zaopatřovací příspěvek se krátí o částku, o kterou úhrn zaopatřovacího příspěvku a čistého příjmu převyšuje částku 250 Kčs měsíčně. Jde-li o manželskou dvojici, krátí se úhrn jejich zaopatřovacích příspěvků o částku, o kterou spolu s čistým příjmem manželské dvojice převyšuje částku 500 Kčs měsíčně.

(3) Úhrn zaopatřovacích příspěvků přiznaných členům rodiny téhož vojáka nesmí přesahovat částku 720 Kčs měsíčně; kdyby úhrn zaopatřovacích příspěvků vypočtených podle předchozích odstavců přesahoval tuto částku, poskytne se manželce vojáka zaopatřovací příspěvek v plné výši a ostatním členům rodiny se sníží o stejnou částku.

(4) Koná-li spolupracující člen rodiny jednotlivě hospodařícího rolníka nebo jiné osoby samostatně hospodařící službu v ozbrojených silách, platí o zabezpečení členů jeho rodiny obdobně ustanovení předchozích odstavců.

(5) Zaopatřovací příspěvek podle této vyhlášky nenáleží, jestliže jsou splněny podmínky nároku na tento příspěvek podle jiných předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ

§ 23

Zabezpečení důchodců v nemoci

(1) Ustanovení zákona platná pro zabezpečení v nemoci důchodců, jimž náležejí důchody podle předpisů o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků, platí též pro důchodce, jimž byl přiznán důchod podle předpisů o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, a pro jejich rodinné příslušníky.

(2) Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na důchodce a jejich rodinné příslušníky, jestliže jsou ze své pracovní činnosti zabezpečeni v nemoci a mateřství podle jiných předpisů.

ČÁST PÁTÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 24

Přechodná ustanovení § 124, 136 až 138, § 139 odst. 1 písm. a), b), c), e) a f) a odst. 3 a 4, § 140 a 141 zákona platí obdobně.

§ 25

Pokud není stanoveno v této vyhlášce jinak, platí pro důchodové pojištění upravené touto vyhláškou obdobně ustanovení zákona

1. o náhradních dobách,

2. o přerušení pracovní činnosti,

3. o době pracovní činnosti potřebné pro nárok na invalidní důchod,

4. o souběhu vdovského důchodu s příjmem z výdělečné činnosti,
5. o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků konajících službu v ozbrojených silách,
6. o povinnostech oprávněných osob,
7. o změně dávky a jejím vrácení,
8. o omezení výplaty dávek,
9. o výplatě dávek jiné osobě,
10. o souběhu nároků na důchody,
11. o přechodu nároku při úmrtí oprávněného,
12. o výplatě dávek,
13. o postoupení a zabavení dávek,
14. o promlčení,
15. o zvláštní dani z důchodu,
16. o službách sociálního zabezpečení,
17. o organizaci a řízení,
18. o odstraňování tvrdostí

a předpisy vydané k provedení těchto ustanovení.

§ 26

Vyhláška č. 67/1957 Ú. l., kterou se stanoví podrobnosti o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, se zrušuje.

§ 27

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1964.

Předseda:

Stanceľ v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti. — **Redakce:** Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 53 38 41 až 49. — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p. Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 53 38 41 až 49. Vychází podle potřeby. — Předplatné na celý rok Kčs 60,— na půl roku Kčs 30,—, na čtvrt roku Kčs 15,— Předplácet lze na dobu nejméně čtvrt roku, vždy jen k 1. dni každého kalendářního čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem. — Frankované reklamace se uznávají jen, dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. — Účet SBČS Praha 1, č. ú. 321-9082. — Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, číslo 313-348 Be-55. — **Tiskne:** Knihtisk 1, národní podnik v Praze 1 - Malá Strana, Karmelitská 8.

Dohlédací pošta Praha 07.